

LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU KIEROWANEGO PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ NA LATA 2014 - 2020

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania KRAJNA ŻŁOTOWSKA

GRUDZIEŃ 2015

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Spis treści

Rozdział 1. CHARAKTERYSTYKA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA KRAJNA ŻŁOTOWSKA	2
1.1. Forma prawna i nazwa Stowarzyszenia	2
1.2. Obszar LGD	2
1.3. Potencjał LGD	3
Rozdział 2. PARTYCYPACYJNY CHARAKTER LSR	5
Rozdział 3. DIAGNOZA OBSZARU I LUDNOŚCI	7
3.1. Podstawowe informacje o obszarze LGD i ludności	7
3.2. Grupy szczególnie istotne z punktu widzenia realizacji LSR oraz problemów i obszarów interwencji odnoszących się do tych grup	9
3.3. Charakterystyka gospodarki / przedsiębiorczości	10
3.4. Rynek pracy	11
3.5. Przedstawienie działalności sektora społecznego	13
3.6. Problemów społeczne z uwzględnieniem problemów ubóstwa i wykluczenia społecznego	14
3.7. Wykazanie wewnętrznej spójności obszaru LSR	15
3.8. Krótki opis dziedzictwa kulturowego i zabytków - część fakultatywna diagnozy	16
3.9. Krótka charakterystyka walorów przyrodniczych i krajobrazowych atrakcyjnych turystycznie - potencjał rozwoju turystyki i rekreacji - część fakultatywna	17
3.10. Charakterystyka rolnictwa i rynku rolnego - część fakultatywna	18
3.11. Infrastruktura techniczna – część fakultatywna	18
Rozdział 4. ANALIZA SWOT	19
4.1. Wnioski wynikające z opisu obszaru i ludności oraz z analizy SWOT ze szczególnym uwzględnieniem problemów i potrzeb mieszkańców	21
4.2. Wizja rozwoju obszaru	21
Rozdział 5. CELE I WSKAŹNIKI	21
5.1. Specyfikacja i opis celów oraz ich zgodność z PROW	21
5.2. Ogólne uzasadnienie sformułowania celów	23
5.3. Źródła finansowania celów i realizacji LSR	23
5.4. Zestawienie realizowanych przedsięwzięć	23
5.5. Część tabelaryczna	34
Rozdział 6. SPOSÓB WYBORU I OCENY OPERACJI ORAZ SPOSÓB USTANAWIANIA KRYTERIÓW WYBORU	50
6.1. Charakterystyka przyjętych rozwiązań formalno - instytucjonalnych	50
6.2. Sposób ustanawiania kryteriów	52
6.3. Typy operacji realizowanych w ramach LSR	53
6.4. Wysokość wsparcia	53
Rozdział 7. PLAN DZIAŁANIA	53
Rozdział 8. BUDŻET LSR I POWIĄZANIE Z CELAMI	53
Rozdział 9. PLAN KOMUNIKACJI	54
Rozdział 10. ZINTEGROWANIE	55
Rozdział 11. MONITORING I EWALUACJA Z PROCEDURĄ EWALUACJI I MONITORINGU	60
Rozdział 12. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	65
WYKAZ WYKORZYSTANEJ LITERATURY	66

Rozdział 1. CHARAKTERYSTYKA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA KRAJNA ZŁOTOWSKA

1.1. Forma prawna i nazwa Stowarzyszenia

Stowarzyszenie posiada osobowość prawną i działa w szczególności na podstawie przepisów: ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach, ustawy z dn. 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności oraz ustawy z dn. 20 lutego 2015 r. o Wsparciu Rozwoju Obszarów Wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014– 2020 oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (...). Stowarzyszenie obejmuje swoim działaniem obszar Rzeczypospolitej Polskiej. Realizując swe cele Stowarzyszenie może prowadzić działalność poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej

Nazwa : Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Krajna Złotowska

Status prawny: Stowarzyszenie osób fizycznych i prawnych, w tym jednostek samorządu terytorialnego

Data wpisu do KRS: 30.04.2015

Numer w KRS : 0000555674

1.2. Obszar LGD

Powierzchnia obszaru LGD to 1660 km², obszar zamieszkały jest przez 70.001 osób¹. Położony jest w północnej części województwa wielkopolskiego. LGD tworzy 8 gmin powiatu złotowskiego.

Tabela nr 1: Gminy tworzące Obszar LGD Krajna Złotowska

L.p.	Nazwa Gminy	Kod terytorialny	Powierzchnia w km ²	Ludność
1.	Jastrowie	3031023	353	11675
2.	Krajenka	3031033	191	7564
3.	Lipka	3031042	191	5658
4.	Okonek	3031053	326	8877
5.	Tarnówka	3031062	132	3105
6.	Zakrzewo	3031072	162	4938
7.	Złotów Gmina	3031082	293	9591
8.	Złotów Miasto	3031082	12	18593
Łączna liczba ludności obszaru objętego LSR,			1660	70001

Źródło: Główny Urząd Statystyczny. Stan na 31.XII.2013 r.

¹ Dane liczbowe wg GUS na 31 XII 2013 r.

Mapa obszaru LGD Krajna Złotowska

1.3. Potencjał LGD

Opis sposobu powstania i doświadczenie LGD

Celem powstania Stowarzyszenia było budowanie trójsektorowego partnerstwa i umacnianie potencjału społecznego na obszarach wiejskich oraz zintegrowanie działań różnych instytucji, organizacji i przedsiębiorstw na rzecz rozwoju regionu.

W marcu 2015 roku z inicjatywy p. Wójta gminy Lipka –Przemysława Kurdzieko oraz Starosty złotowskiego p. Ryszarda Goławskiego. Rozpoczęto prace i starania w celu powołania Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Krajna Złotowska, która ma obejmować swoim działaniem obszar powiatu złotowskiego w województwie wielkopolskim.

W poprzednim okresie wsparcia w latach 2007-2013 obszar ten był podzielony. Nie było integracji samorządów, NGO i sektora biznesowego ze względu na to, że część gmin należała do Fundacji LGD Naszyjnik Północy (gminy: Lipka, Zakrzewo, Jastrowie oraz Okonek) część do Stowarzyszenia LGD „Krajna nad Notecią” (gmina Krajenska i gmina wiejska Złotów) a gmina Tarnówka w ogóle nie miała przynależności do żadnej LGD i nie korzystała z programu. Gmina Złotów (miejska) z mocy przepisów prawnych była wykluczona w tamtym okresie z funkcjonowania w strukturze LGD.

Nowy okres 2014-2020 spowodował możliwość podjęcia starań w celu utworzenia nowej organizacji, która obejmowałaby wszystkie gminy powiatu, który jest trzecim pod względem obszaru powiatem w Wielkopolsce .

W ciągu dwóch tygodni marca odbywały się spotkania i debaty dotyczące działań integrujących obszar. Zaangażowane były władze samorządowe, przedstawiciele sektora biznesowego i organizacji pozarządowych., co doprowadziło do powołania Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Krajna Złotowska w dniu 30 marca 2015 roku . Wykorzystując potencjał i doświadczenie wszystkich partnerów doprowadzono do integracji środowisk i uwierzono w sukces, że udało się porozumieć w kwestii kluczowej, którą było wspólne działanie na rzecz rozwoju społeczno –gospodarczego obszaru.

Obecne członkostwo gmin składa się z następujących jednostek samorządowych: Lipka, Zakrzewo, Złotów-miasto, Złotów –gmina ,Krajenska, Tarnówka, Jastrowie, Okonek.

Biuro LGD zatrudnia dwóch pracowników na następujących stanowiskach: Dyrektor Biura, Kierownik ds. wdrażania LSR. Dla wszystkich stanowisk określono zadania oraz wymagania co do kwalifikacji LSR. Wyznaczono również osobę odpowiedzialną za animację oraz współpracę. Zatrudnieni pracownicy dzięki swojemu udokumentowanemu doświadczeniu istotnemu z punktu widzenia wdrażania i aktualizacji dokumentów strategicznych mogą w sposób kompetentny pełnić swoje funkcje. Wszyscy pracownicy brali udział w licznych szkoleniach i seminariach dotyczących przygotowywania i wdrażania strategii oraz pracy Biura. Podział zadań, wymagane doświadczenie oraz kompetencje określa Regulamin Biura, Aby wiedza pracowników Biura nie uległa dezaktualizacji opracowany został plan szkoleń, stanowiący załącznik do wniosku o wybór LSR. Zakres szkoleń obejmuje zagadnienia związane z niezbędną wiedzą dotyczącą prawidłowej realizacji Strategii, obsługi wnioskodawców i beneficjentów oraz doradztwa i informacji.

Struktura LGD – reprezentatywność, doświadczenie członków

Na strukturę członków Stowarzyszenia LGD Krajna Złotowska składają się reprezentanci każdej gminy z trzech sektorów – publicznego, gospodarczego i społecznego oraz mieszkańców. Są to osoby fizyczne i prawne mieszkające lub mające zarejestrowaną siedzibę na terenie jednej z 8 gmin wchodzących w skład LGD. Według danych na dzień 16 grudnia 2015 r. Stowarzyszenie skupia 124 członków: 13 przedstawicieli sektora publicznego (10,48 %), 79 partnerów społecznych (63,71 %) i 32 gospodarczych (25,81 %). Struktura członków LGD nie wskazuje na istnienie grupy interesu, a wyrównany udział każdego z sektorów pozwoli na należytą reprezentatywność przedstawicieli dla społeczności zamieszkującej rozpatrywany obszar. Odpowiednia struktura LGD ze względu na sektory pozwala skutecznie realizować cele gospodarcze, związane z przedsiębiorczością i tworzeniem miejsc pracy, cele inwestycyjne w zakresie poprawy dostępności infrastruktury i wzmocnieniem roli dziedzictwa lokalnego na obszarze LGD, a także cele społeczne w zakresie aktywizacji społeczności lokalnych, ograniczenia ubóstwa oraz wspieranie włączenia społecznego. Istotnym aspektem funkcjonowania LGD jest wsparcie dla grup, które cechują szczególne trudności w funkcjonowaniu społecznym oraz na rynku pracy

Organ decyzyjny LGD.

Stowarzyszenie LGD Krajna Złotowska. posiada organ decyzyjny w sprawach wyboru projektów do dofinansowania, o którym mowa art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia 1303/2013. Do wyłącznej kompetencji Rady należy wybór operacji które mają być realizowane przez LGD w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju. Rada, jako organ decyzyjny, pracuje i funkcjonuje w oparciu o przepisy zawarte w regulaminie. Składa się z 9 członków reprezentujących każdą z 8 gmin wchodzących oraz przedstawiciela Starostwa Powiatowego. W skład Rady LGD wchodzi – 2 członków z sektora publicznego (22,22%), 4 z sektora społecznego (44,45%), 3 z sektora gospodarczego (33,33%). Dodatkowy udział przynajmniej 1 kobiety, 1 osoby poniżej 35. roku życia oraz 1 przedsiębiorcy pozwoliło na zachowanie parytetów związanych z reprezentatywnością sektorów. Dane wszystkich członków organu decyzyjnego przedstawiono w załączniku nr 4 do wniosku o wybór LSR. Pięć osób z obecnego składu Rady posiada doświadczenie w ocenie wniosków o dofinansowanie z racji zasiadania w Radzie w poprzednim okresie programowania,

Decyzje Rady dotyczące oceny i wyboru operacji podejmowane będą zgodnie z przyjętą Procedurą wyboru i oceny operacji w ramach LSR stanowiącą załącznik nr 4 do regulaminu pracy Rady oraz Procedurą wyboru i oceny grantobiorców stanowiącą załącznik nr 5 do regulaminu Rady. W wymienionych Procedurach szczegółowo określono sposób postępowania. W celu wykluczenia z oceny osób powiązanych z wnioskodawcami oraz przewidziano prowadzenie rejestru interesów, co służyć ma obiektywności dokonywanej oceny. Rada działa w oparciu o Regulamin pracy Rady. Procedury są jawne i powszechnie dostępne dla wszystkich zainteresowanych, zapewniają przejrzystość podejmowania decyzji (karty oceny), demokratyczność (decyduje większość składu Rady) i jawność podejmowania decyzji (informacje o wynikach oceny podawane są do publicznej wiadomości). W celu podnoszenia i dostosowywania kompetencji do obecnych przepisów i wymagań przygotowany został Plan szkoleń dla członków LGD stanowiący załącznik nr 14 do wniosku o wybór LSR. Szkolenia dotyczyć będą w szczególności przygotowania do sprawnego wdrażania LSR, szkolenia z procedur oceny oraz wyboru projektów, ewaluacji LGD i LSR, prawnych aspektów funkcjonowania działalności gospodarczej, organizacji społecznych i jednostek sektora finansów publicznych oraz ochrony danych osobowych.

Zasady funkcjonowania Stowarzyszenia LGD Krajna Złotowska

Podstawowym dokumentem regulującym zasady funkcjonowania LGD jest statut. Władzami LGD są:

- Walne Zebranie Członków,
- Zarząd (w skład Zarządu LGD wchodzi : Prezes Zarządu, Wiceprezes Zarządu, Skarbnik Zarządu , Sekretarz Zarządu i pięciu Członków Zarządu),
- Komisja Rewizyjna (w skład Komisji Rewizyjnej wchodzi: Przewodniczący Komisji Rewizyjnej, Wiceprzewodniczący Komisji Rewizyjnej, Członek Komisji Rewizyjnej).

Dodatkowo LGD posiada organ decyzyjny , do którego wyłącznej kompetencji należy wybór operacji do dofinansowania. Jest to Rada.

Najwyższą władzą stowarzyszenia jest Walne Zebranie Członków. Do kompetencji Walnego Zebrania Członków LGD należy określanie kluczowych kierunków działania Stowarzyszenia, w tym uchwalanie Lokalnej Strategii Rozwoju i programu działania Lokalnej Grupy Działania, także budżetu, zmiana statutu. Najwyższy organ LGD wybiera członków Zarządu i sprawuje nad nimi kontrolę, wybiera również członków Rady i członków Komisji Rewizyjnej, ponadto uchwała regulaminy wewnętrzne tych organów.

Zadaniem Zarządu jest przede wszystkim reprezentowanie Lokalnej Grupy Działania na zewnątrz, kierowanie całokształtem działalności organizacji, realizowanie uchwał Walnego Zebrania Członków. Do podstawowej kompetencji Komisji Rewizyjnej należy kontrola całości funkcjonowania LGD.

Funkcjonowanie LGD opiera się na dokumentach przedstawionych w tabeli poniżej.

Tabela nr 2: Dokumenty Regulujące funkcjonowanie LGD

Nazwa dokumentu	Organ odpowiedzialny		Najważniejsze elementy dokumentu
	Uchwalanie	Aktualizacja	
Statut	WZC	WZC	Wyznacza cele i obszary działalności LGD; określa prawa i obowiązki członków Stowarzyszenia; określa kompetencje poszczególnych organów.
Regulamin Rady LGD	WZC	WZC	Określa liczebność organu ze wskazaniem zadań oraz zasad wynagrodzenia; zawiera zasady zwoływania i organizacji posiedzeń, ich protokołowania; opisuje szczegółowe zasady podejmowania decyzji dotyczących wyboru operacji; określa tryb i sposób wyboru operacji oraz zasady zachowania parytetów.
Regulamin Biura LGD	Zarząd	Zarząd	Zawiera uregulowania dotyczące zatrudniania pracowników, opis stanowisk wraz z wymaganymi kwalifikacjami obowiązującymi na każdym stanowisku, uregulowania dotyczące wynagradzania. Wskazany podział obowiązków uwzględnia podział zadań związanych z wdrażaniem LSR. Opisano sposób oceny efektywności prowadzonego doradztwa.
Regulamin Pracy Zarządu LGD	WZC	WZC	Określa podział zadań wśród członków oraz kompetencje organu.

Źródło: Opracowanie własne

Rozdział 2. PARTYCYPACYJNY CHARAKTER LSR

Zachowanie partycypacyjności tworzenia Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (LSR) było koniecznym warunkiem utrzymania oddolnego charakteru założeń Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (RLKS). Stowarzyszenie zapewniło szeroki zakres działań mających na celu konsultacje z lokalną społecznością. Zastosowano 5 różnych metod partycypacji podczas 5 kluczowych etapów prac nad Strategią. Kierowaniem pracami oraz zbieraniem i uporządkowywaniem materiałów zajmował się Zespół ds. LSR, który powstał w lipcu 2015 r. Jedną z ważniejszych metod konsultacyjnych było przeprowadzenie badań ankietowych wśród mieszkańców. Zebrano 666 ankiet badawczych na temat jakości życia na obszarze działania LGD oraz 78 ankiet dotyczących problemów społecznych występujących na obszarze LGD. Wyniki badań posłużyły do opracowania diagnozy obszaru z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców.

W początkowym okresie funkcjonowania biura odbyło się 8 cyklicznych spotkań po jednym w każdej gminie, które miało charakter informacyjny dotyczący nowego okresu finansowania oraz założeń naszej organizacji w perspektywie przystąpienia do tworzenia Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2014-2020. W spotkaniach informacyjnych uczestniczyło 274 osób.

Na każdym etapie prac nad strategią jednym z narzędzi partycypacyjnych było pełnienie dyżurów pracownika biura, który prowadził konsultacje indywidualne oraz w formie online. Dostępne były także formularze uwag, które można było przesłać mailowo, wypełnić w biurze lub zgłosić telefonicznie w czasie dyżurów pracownika biura lub koordynatora w gminie. W trybie ciągłym prowadzone było informowanie mieszkańców zamieszkujących obszar działania poprzez umieszczenie informacji poprzez media lokalne (czasopisma, telewizję) oraz na stronach internetowych stowarzyszenia i samorządów.

Na pierwszych dwóch etapach prac nad Strategią odbyły się spotkania w każdej z gmin w dniach 7 września – 17 września 2015 r. Miały one charakter informacyjno-warsztatowy. Uczestnicy spotkań mogli uzyskać wiedzę na temat założeń programu Leader oraz wspólnie określić mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia obszaru LGD (analiza SWOT), cele i wizja LGD. Kolejnym etapem

była diagnoza problemów występujących na analizowanym terenie oraz wypracowanie celów i wskaźników ich osiągnięcia. W spotkaniach na terenie 8 gmin uczestniczyło łącznie ponad 300 osób.

Podczas trzech etapów tworzenia LSR za pośrednictwem ankiet zamieszczonych na stronie internetowej LGD oraz bezpośrednich badań ankietowych zapewniono kolejną metodę partycypacji. Badania dotyczyły I etapu prac – określenie analizy SWOT, II etapu – jakich potrzeb, obszarów wsparcia efektów i rezultatów wdrażania Strategii oczekują mieszkańcy. Wyniki poddane analizie pomogły opracować wskazane elementy, które stanowiły podstawę do dalszych prac nad LSR.

W dniu 19.10.2015 r. odbyło się spotkanie fokusowe eksperckie z przedstawicielami Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu działania LGD. Podczas spotkania podjęta została próba zdefiniowania obszarów i grup osób wykluczonych społecznie z różnych powodów np. bezrobocia, niepełnosprawności, choroby czy bezradności.

Kolejną metodą partycypacji był wywiad otwarty z Zespołem ds. LSR. Odbył się 19 listopada 2015 r. w ramach opracowania zasad wyboru operacji i kryteriów (III etap prac nad Strategią), uczestniczyło w nim 9 osób

W dniu 20 listopada odbyły się spotkania konsultacyjne z elementem debaty publicznej z sektorem publicznym, podczas którego skonsultowano propozycję zapisów dotyczących celów i wskaźników LSR w odniesieniu do opracowania LSR oraz planu działania, zasad wyboru operacji i kryteriów wyboru operacji.

W dniu 27 listopada odbyły się dwa spotkania konsultacyjne z elementem debaty publicznej z sektorem gospodarczym i sektorem społecznym podczas którego skonsultowano propozycję zapisów dotyczących celów i wskaźników LSR w odniesieniu do opracowania LSR oraz planu działania, zasad wyboru operacji i kryteriów wyboru operacji.

1 grudnia 2015 r. odbyło się spotkanie grupy eksperckiej ds. opracowania Lokalnej Strategii Rozwoju. Tematem spotkania było omówienie cele ogólne i szczegółowe, wskaźniki, budżet LSR oraz plan działania i lokalne kryteria wyboru operacji, opracowanie zasad monitorowania i ewaluacji

Zorganizowane zostały również wywiady grupowe (Focus) w ramach IV i V etapu. Pierwszy odbył się 1 grudnia 2015 r., w którym udział wzięło 10 osób – opracowywano zasady monitoringu i ewaluacji, metody komunikacji oraz sposoby otrzymywania informacji zwrotnych. Po każdym etapie konsultacyjnym została przeprowadzona analiza zgłoszonych uwag i wniosków.

Na każdym z etapów prac nad LSR zastosowano co najmniej 5 metod partycypacji, przedstawione poniżej.

Etap I – Diagnoza i analiza SWOT:

- spotkania gminne,
- dyżur członka Zespół ds. LSR w każdej z gmin,
- badanie ankietowe,
- dyżur pracownika online,
- formularz uwag.

Etap II – Określenie celów i wskaźników w odniesieniu do opracowania LSR oraz opracowanie planu działania:

- spotkania gminne,
- badanie ankietowe,
- dyżur pracownika online,
- formularz uwag,
- dyżur członka Zespół ds. LSR w każdej z gmin.

Etap III – Opracowanie zasad wyboru operacji i ustalania kryteriów wyboru:

- dyżur członka Zespół ds. LSR w każdej z gmin,
- spotkania fokusowe,
- debata publiczna,
- dyżur pracownika online
- wywiad z Zespołem ds. LSR.
- Spotkanie eksperckie.

Etap IV – Opracowanie zasad monitorowania i ewaluacji:

- wywiad grupowy,
- dyżur pracownika online,
- formularz uwag,
- dyżur członka Zespół ds. LSR w każdej z gmin,
- Spotkanie eksperckie zespołu.

Etap V – Przygotowanie planu komunikacyjnego w odniesieniu do realizacji LSR:

- wywiad grupowy,
- badanie ankietowe,
- dyżur pracownika online,
- formularz uwag,
- dyżur członka Zespół ds. LSR w każdej z gmin,
- Spotkanie eksperckie zespołu.

Materiały gromadzone i poddawane analizie przez Zespół ds. LSR zostały wykorzystane do opracowania niniejszej Strategii.

Oddolne uczestnictwo społeczeństwa w pracach nad strategią kontynuowane będzie również podczas etapu jej wdrażania. Możliwa będzie aktualizacja dokumentu, gdy nastąpi konieczność dokonania tego typu działania. Zachowując oddolny charakter strategii lokalne społeczeństwo będzie miało możliwość zgłaszania uwag i zastrzeżeń do aktualizowanych elementów, dzięki udostępnieniu proponowanych zmian na stronie internetowej LGD. Z tego powodu także na etapie realizacji Strategii oraz na etapie aktualizacji jej założeń przewidziano konsultacje społeczne. W ramach monitoringu i ewaluacji działań podejmowanych przez LGD, a także podczas komunikacji z otoczeniem zewnętrznym, będą stosowane narzędzia pozwalające uzyskiwać informację zwrotną od społeczności lokalnej. Stosowane będą badania ankietowe, wywiady indywidualne, a także metody oceny partycypacyjnej realizacji LSR.

Aktualizacja LSR każdorazowo odbywać się będzie zgodnie z Procedurą aktualizacji LSR, stanowiącą załącznik nr 1 do LSR.

Rozdział 3. DIAGNOZA OBSZARU I LUDNOŚCI

Diagnozę przygotowano na podstawie danych statystycznych oraz w oparciu o własne badania ankietowe mieszkańców oraz grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Diagnoza została skonsultowana z mieszkańcami obszaru podczas konsultacji społecznych. Zwrócone uwagi z konsultacji dotyczyły głównie zasadności ujmowania w strategii osób z miejscowości o słabej komunikacji publicznej, które mają zły dostęp do usług po przeanalizowaniu stwierdzono, że problem faktycznie istnieje, ale grupy ze względu na ich różnorodność nie są możliwe do identyfikacji, a problem słabej komunikacji publicznej w małych miejscowościach nie jest możliwy do rozwiązania poprzez działania z zakresu LSR. Grupy te wykreślono. Zgłoszono również kilka uwag odnośnie doprecyzowania zapisów i uwag redakcyjnych. Uwagi uwzględniono.

3.1. Podstawowe informacje o obszarze LGD i ludności

Poniższe tabele przedstawiają podstawowe dane demograficzne dotyczące gmin z obszaru LGD².

Tabela nr 3: Powierzchnia, liczba ludności oraz gęstość zaludnienia na obszarze LGD

L.p.	Nazwa Gminy	Gęstość zaludnienia (os./km ²)	Powierzchnia w km ²	Ludność (osoby) w tym kobiety i mężczyźni
1.	Jastrowie	33	353	11675 (M 5785/K5890)
2.	Krajenka	40	191	7564 (M 3719 K 3845)
3.	Lipka	30	191	5658 (M 2856/K2802)
4.	Okonek	27	326	8877 (M 4453/K 4424)
5.	Tarnówka	23	132	3105 (M 1601/ K 1504)
6.	Zakrzewo	30	162	4938 (M 2510/K 2428)
7.	Złotów Gmina	33	293	9591 (M 4879/ K4712)
8.	Złotów Miasto	1606	12	18593 (M 8916/K9677)
Łączna liczba ludności obszaru objętego LSR,		42	1660	70001 (M34719/K35282)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL stan na 31.XII.2013

² Dane GUS, BTLD, stan na dzień 31.XII.2013 r.

Obszar na dzień 31.12.2013 r. miał powierzchnię 1660 km², a jego ludność liczyła 70001 osób. Obszar objęty LSR jest tożsamy z granicami powiatu złotowskiego i obejmuje 8 gmin, w tym miasto Złotów pełniącym rolę ośrodka centralnego z potencjałem rozwojowym.

Obszar jest najbardziej wysuniętą na północ częścią województwa wielkopolskiego. Przebiegają tu drogi krajowe nr 11 i 22 oraz drogi wojewódzkie nr 188, 189, 190. W podobnych kierunkach, wiodą szlaki kolejowe.

Ludności zamieszkuje prawie po równo w miastach i miasteczkach (50,07% mieszkańców) oraz na wsi (49,93% mieszkańców). Obszar ma charakter rolniczo – leśny, o bardzo małym i rozproszonym zaludnieniu (42 osób / km², województwo 116 osób), z niewielką liczbą jednostek gospodarczych na 1 000 ludności (71 j.g., województwo 115 j.g.), ze znaczną tendencją do odpływu ludności (saldo migracji na 1 000 ludności wynosi -2,9, w województwie +0,05).

Tabela nr 4: Ludność obszaru LGD według wieku i płci

Gmina	Wiek przedprodukcyjny*/ % populacji	Wiek produkcyjny**/% populacji	Wiek poprodukcyjny/% populacji
Miasto Złotów	2774 / 14,9%	12586 / 67,7% M: 6544 / K: 6042	3233 / 17,4% M: 969 / K: 2264
Jastrowie	2001 / 17,14%	7873 / 67,43% M: 4213 / K: 3660	1801 / 15,43% M: 535 / K: 1266
Krajenka	1315 / 17,4%	5181 / 68,5% M: 2714 / K: 2467	1068 / 14,1% M: 351 / K: 717
Lipka	988 / 17,5%	3875 / 68,5% M: 2093 / K: 1782	795 / 14% M: 254 / K: 541
Okonek	1505 / 17%	5941 / 66,9% M: 3247 / K: 2694	1431 / 16,1% M: 448 / K: 983
Tarnówka	563 / 18,1%	2078 / 66,9% M: 1164 / K: 914	464 / 15% M: 146 / K: 318
Zakrzewo	833 / 16,9%	3428 / 69,4% M: 1817 / K: 1611	677 / 13,7% M: 226 / K: 451
Gmina Złotów	1801 / 18,8%	6634 / 69,2% M: 3603 / K: 3031	1156 / 12% M: 373 / K: 783
RAZEM OBSZAR LSR	11780 / 16,82%	47596 / 68%	10625 / 15,18%

*Poniżej 14 lat

**Kobiety: 15-59 lat, Mężczyźni: 15-64 lata

Spółeczność lokalna ma korzystną strukturę demograficzną (na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 55,1 osoby w wieku nieprodukcyjnym, tj. prawie 2 osoby mniej niż w kraju i województwie) Struktura ta się jednak pogarsza – maleje udział osób w wieku do 25 lat, wzrasta emerytów; maleje też przyrost naturalny. Jest to społeczność o utrudnionym dostępie do miejsc pracy, zwłaszcza na obszarach wiejskich, co jest jedną z przyczyn odpływu ludności.

W gminach Zakrzewo i Złotów liczba osób w wieku produkcyjnym jest największa a z kolei największy potencjał rozwojowy mają gminy Tarnówka i Złotów z najwyższym procentowym udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym. Najgorsza struktura występuje w mieście Złotów gdzie ponad 17% populacji jest w wieku poprodukcyjnym. Pozostałe gminy mają wskaźniki podobne na poziomie 66% osób w wieku produkcyjnym.

Przyczyną marginalizacji obszaru jest ubogie wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną znacznie niższe niż przeciętnie w województwie oraz długi czas dojazdu do ośrodka wojewódzkiego (*Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego – 2020*, str.46 i 64).

Tabela nr 5: Zmiany demograficzne na obszarze LGD w latach 2003-2013

Gmina	2003	2007	2013
Miasto Złotów	18320	18356	18593
Jastrowie	11507	11480	11675
Krajenka	7197	7352	7564

Lipka	5648	5549	5658
Okonek	8964	8878	8877
Tarnówka	3066	3111	3105
Zakrzewo	4773	4785	4938
Gmina Złotów	8971	9130	9591
Razem	68446	68641	70001

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL

Ludności obszaru LGD systematycznie przybywa największy przyrost liczby mieszkańców w ciągu 10 lat odnotowały gminy Złotów oraz gmina Krajenka, natomiast w gminie Okonek ubyło 87 osób w ciągu dziesięciu lat.

Tabela nr 6: Wskaźnik G – podstawowych dochodów podatkowych w zł na 1 mieszkańca gminy przyjęty do obliczania subwencji wyrównawczej na 2015 r. wg sprawozdania o dochodach podatkowych gmin za 2013 r.

Kod gminy				GMINA	Wskaźnik G na 2015 r.
30	31	01	1	Złotów miasto	1194,59
30	31	02	3	Jastrowie	1059,66
30	31	03	3	Krajenka	1005,64
30	31	04	2	Lipka	926,72
30	31	05	3	Okonek	1169,23
30	31	06	2	Tarnówka	1061,03
30	31	07	2	Zakrzewo	872,73
30	31	08	2	Złotów	802,42
Średni wskaźnik G dla gmin					1011,50
Wskaźnik G dla województwa					1 231,41

Źródło: opracowanie własne

3.2. Grupy szczególnie istotne z punktu widzenia realizacji LSR oraz problemów i obszarów interwencji odnoszących się do tych grup

Poniżej określono grupy szczególnie istotne z punktu widzenia LSR oraz problemów i obszarów interwencji na terenie LGD. Z uwagi na konieczność ukierunkowania LSR na tworzenie miejsc pracy określono je jako grupy docelowe oraz grupy defaworyzowane w kontekście dostępu do rynku pracy i zagrożenia wykluczeniem społecznym. Grupy defaworyzowane nie są w 100% tożsame z grupami docelowymi natomiast stanowią one zbiory wzajemnie się przenikające lub zawierają się jedna w drugiej. Grupy zostały zdefiniowane na podstawie badań własnych LGD, warsztatów i konsultacji społecznych. Identyfikację grup defaworyzowanych i docelowych ich charakterystykę oraz preferencje dla tych grup dokonano na podstawie konsultacji społecznych badań ankietowych, indywidualnych wywiadów i konsultacji oraz konsultacji z Powiatowym Urzędem Pracy (PUP) w Złotowie i gminnymi ośrodkami pomocy społecznej.

3.2.1 Grupy defaworyzowane

a) Absolwenci szkół, kończący edukację - bezrobotni w wieku do 30 lat

Bezrobocie tej grupy tworzą osoby, które są bezrobotne maksymalnie przez 5 lat po zakończeniu edukacji. Problemem w znalezieniu zatrudnienia często jest brak doświadczenia oraz braki w wykształceniu. Osoby z tej grupy z uwagi na frustrację ze względu na brak możliwości znalezienia pracy są bardziej podatne na demoralizację i patologię, dłuższą zależność ekonomiczną od rodziny, późniejsze zakładanie własnej rodziny, emigrację itp. LSR będzie wspierać te osoby poprzez ich aktywizację zawodową, stworzenie możliwości aplikowania o środki na rozpoczęcie własnej działalności.

b) Osoby w wieku 50+ bezrobotne

Ta grupa charakteryzuje się tym, że są to osoby które utraciły dotychczasowe miejsca pracy z różnych przyczyn: restrukturyzacji, niechęci do podnoszenia swoich kwalifikacji. Udział osób w tej grupie ma tendencję rosnącą Osoby te mają trudności w dostosowaniu swoich umiejętności do rynku pracy, niską mobilność i samoocenę, często też nie nadążają za postępem technologicznym. LSR będzie wspierać te osoby poprzez ich aktywizację zawodową oraz udostępnianie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

c) Osoby korzystające z pomocy społecznej – długotrwale bezrobotni

Jest to jedna z najliczniejszych grup wśród ogółu bezrobotnych. Na rynku pracy konkurencyjność tych osób jest mocno ograniczona często brakiem kwalifikacji, biernością a nawet niechęcią do podjęcia pracy zawodowej. Jest to grupa najbardziej zagrożona wykluczeniem i marginalizacją

d) Kobiety, które nie były obecne na rynku pracy lub opuściły go na kilka lat

Ta grupa to głównie kobiety, które nie podjęły pracy lub zrezygnowały z niej po urodzeniu dziecka/ci. Ich sytuacja na rynku pracy jest gorsza niż mężczyzn. Są mniej chętnie zatrudniane, gorzej opłacane, często pomimo lepszego wykształcenia. Po kilku latach chcąc podjąć zatrudnienie zderzają się z własnymi brakami w edukacji oraz są zapóźnione technologicznie. Często powrotowi do pracy towarzyszy niewiara we własne siły i obawa przed niepowodzeniem. Szczególnie niekorzystna sytuacja na rynku pracy występuje w przypadku kobiet wychowujących co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia lub dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. Dla kobiet LSR przewiduje działania aktywizacyjne oraz ułatwienia w ubieganiu się o środki na rozpoczęcie działalności.

e) Osoby niepełnosprawne, o małych szansach na znalezienie zatrudnienia na obszarze LSR

Zarejestrowanych osób z niepełnosprawnością było: w 2013 r. – 249, są to osoby o różnych typach niepełnosprawności (nie tylko fizycznych). Osoby niepełnosprawne są podobnie jak długotrwale bezrobotni najbardziej narażone na wykluczenie z rynku pracy. Dostępność niepełnosprawnych do rynku pracy jest utrudniona nie tylko z powodów zdrowotnych, ale też z powodu barier komunikacyjnych, przekonania o braku szans na rynku pracy i obaw o akceptację w miejscu pracy.

3.2.2 grupy docelowe

Z punktu widzenia LSR oraz problemów i obszarów interwencji grupami docelowymi na obszarze LGD Krajna Złotowska są

a) Potencjalni i obecni przedsiębiorcy

Diagnoza obszaru LGD wskazuje na to że wśród mieszkańców zauważalna jest potrzeba wspierania działalności gospodarczej zarówno tej nowo zakładanej jak i już istniejącej która potrzebuje wsparcia na zintensyfikowanie swoich działań. Wśród potencjalnych i już działających przedsiębiorców bardzo poważną barierą rozwoju jest brak środków finansowych często jest to bariera nie do pokonania.

b) Osoby młode dzieci, młodzież, osoby aktywne

Z badań własnych LGD wynika, że niezależnie gdzie mieszkają i z jakiej grupy społecznej pochodzą te osoby to mają podobne potrzeby tj. place zabaw, tereny sportowo rekreacyjne, świetlice wiejskie wraz z ich dobrym wyposażeniem, miejsca spotkań oraz oferta zajęć warsztatowych, edukacyjnych i kulturalnych. W zamierzeniach LSR będą wspierane działania służące poprawie infrastruktury służącej działalności społecznej, działania wzmacniające kapitał społeczny poprzez między innymi realizację inicjatyw szkoleniowych oraz tych wpływających na wzrost aktywności mieszkańców

c) Seniorzy, osoby 50+

Struktura demograficzna wskazuje na to że ta grupa ma charakter wzrostowy dlatego warto skupić część działań właśnie na seniorach. W osobach starszych drzemie potencjał który odpowiednio pokierowany można wykorzystać zarówno na rynku pracy jak i w działaniach społecznych. Osoby z tej grupy posiadają często bogate doświadczenie w różnych dziedzinach. Dysponują czasem często wielką energią i chęcią do działania. Da tej grupy będą skierowane działania aktywizujące je zarówno poprzez udział w życiu społecznym, szkoleniach ale również poprzez możliwości z korzystania z ich wiedzy i doświadczenia.

Wymienione grupy wraz z ich problemami LSR uwzględni w poszczególnych obszarach interwencji. Obszar który będzie szczególnie wspierany to gospodarka i rozwijanie przedsiębiorczości w powiązaniu z rynkiem pracy. Osoby z grup defaworyzowanych będą miały ułatwienia w kryteriach wyboru operacji. Takie ułatwienia dotyczą też przedsięwzięć oraz inicjatyw na rzecz osób z grup defaworyzowanych. Kryteria wyboru operacji uwzględniać będą preferencje dla operacji rewitalizacji obiektów zabytkowych lub z obszaru kultury albo małej infrastruktury turystyczno – rekreacyjnej, jeżeli przewidywać będą stwarzanie ułatwień dla korzystania z nich niepełnosprawnych lub likwidację barier.

Realizując działania w ramach aktywizacji LGD uwzględni udział w nich osób z grup defaworyzowanych.

3.3. Charakterystyka gospodarki / przedsiębiorczości

Liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie Regon w okresie ostatnich lat ilustruje tabela nr 7

Tabela nr 7: Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie Regon w okresie ostatnich lat ilustruje.

<i>Lata</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
Obszar LGD	4291	4565	4502	4743	4993	5059
w tym obszary wiejskie	2688	2870	2867	3 019	3 170	3 222

Źródło: GUS – BDL, US w Poznaniu – Roczniki Statystyczne Województwa Wielkopolskiego

Liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 ludności wynosząca w 2013 r. 71 j.g. (w województwie 115 j.g.) świadczy o znacznym niedorozwoju gospodarki i wynikających z tego konsekwencji m.in. na rynku pracy. We wszystkich gminach dominują mikro- i małe przedsiębiorstwa, brakuje natomiast średnich i dużych przedsiębiorstw. Duże firmy upadły wraz z przemianami gospodarczymi w kraju. Największym ośrodkiem przemysłowym jest miasto Złotów które skupia znaczna część większych przedsiębiorstw.

W ostatnich trzech latach liczba podmiotów systematycznie choć nieznacznie się zwiększała (na 1 000 mieszkańców obszaru w latach 2012 – 2014 wzrosła z 67 do 72 osób)

Sektor prywatny zdecydowanie dominuje, który na koniec 2013 r. liczył 4738 podmiotów gospodarczych, tj. 94,9% ich ogólnej liczby. Mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające nie więcej niż 9 osób, stanowiły 93,85% wszystkich firm. Przedsiębiorstwa zatrudniające od 10 – 49 osób stanowiły nieco ponad 5%, a zatrudniające 50

i więcej osób niecałe 0,95%. Według rodzajów działalności: przemysł i budownictwo to 1199 podmiotów, rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo - 271 a pozostała działalność 3523.

Dominującym sektorem gospodarki są usługi. Dostępność usług dobrze lub zadowalająco ocenia 263 osób (39,49% badanych). Na dość wysokim poziomie rozwinęła się funkcja turystyczna. Na obszarze LSR działa kilka gospodarstw agroturystycznych. Ich liczba wzrasta z każdym rokiem. Baza gospodarcza jest rozpięta i swym zasięgiem obejmuje liczne działy gospodarki. W LSR. należy tak wykorzystać potencjał gospodarczy, aby przyniósł on jak najwięcej korzyści dla tworzenia dogodnych warunków inwestowania. Dla skutecznego rozwoju regionu konieczne jest podejmowanie działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości.

Nakłady inwestycyjne na obszarze LSR w 2013 roku wynosiły 82 914 tys zł przy 10 646 354 tys zł w Wielkopolsce jest to jedna z niższych kwot w całym województwie. W przeliczeniu na jedno przedsiębiorstwo zarejestrowane w systemie regon kwota ta wynosi 16,61 tys zł Przyczyną niższych nakładów inwestycyjnych są zbyt małe własne środki finansowe.

Małe nakłady rzutują na niski PKB w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w podregionie pilskim PKB w ostatnich kilku latach oscyluje w przedziale od 70,6% do 72,2% wielkości wojewódzkiej i 75% - 76% wielkości krajowej).

Poza infrastrukturą komunikacyjną, komunalną i społeczną na obszarze LSR jest nieliczna sieć instytucji obsługi gospodarki, jak banki, ubezpieczenia, doradztwo biznesowe, finansowe i inne. W zasadzie dostępność ta ogranicza się do miasta Złotów w nielicznym zakresie w mniejszych miasteczkach takich jak Jastrowie, Krajenka Okonek. Niedostatek przepływu informacji na przykład o możliwości wsparcia finansowego działalności gospodarczej jest jednym z częściej zgłaszanych problemów poza częstą zmianą przepisów prawnych i zawiłymi procedurami pozyskiwania środków zewnętrznych. Szansą dla rozwoju obszaru LSR jest możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych.

LSR będzie wspierało działalność gospodarczą w zakresie powstawania nowych przedsiębiorstw ale również w znacznym stopniu w rozwoju już istniejących firm lub podmiotów ekonomii społecznej. Należy również wspierać maksymalne skracanie łańcuchów dostaw do etapu producent – konsument (szczególnie w rolnictwie). Szansą dla rozwoju obszaru LGD jest wykreowanie produktu lokalnego (aktualnie nie ma takiego) oraz promowanie rozwiązań innowacyjnych które dostarczą nowe technologie i mogą przyczynić się do rozwoju obszaru i zmniejszenia bezrobocia.

3.4. Rynek pracy

Przeciętnie zatrudnienie w obszarze LGD Krajna Złotowska wynosiło w 2013 r. 11313 osób (161/1000 mieszkańców, w województwie 241).

Liczbę osób bezrobotnych w wybranych latach obrazuje tabela nr 8.

Tabela nr 8: Liczba bezrobotnych

Wyszczególnienie / lata	Stan na 31 grudnia danego roku								
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych	4667	3616	3 772	4585	4626	4621	4 719	4 432	3935
Wskaźnik bezrobocia	9,81	7,60	9,93	9,64	9,72	9,71	9,92	9,32	8,27
Stopa bezrobocia rejestrowanego (%)	20,2	16,8	16,8	19,2	18,8	18,5	18,2	16,7	14,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL

Zarejestrowanych bezrobotnych na dzień 31 grudnia 2013 było 4432 osób, a w wieku produkcyjnym 47 596 osób.

Wskaźnik bezrobocia (liczba bezrobotnych do liczby osób w wieku produkcyjnym) wynosił w tym dniu 9,32% (w województwie 6,56%,). Udział kobiet wśród osób bezrobotnych w 2013 r. wynosił 54,65%.

Bezrobocie na obszarach wiejskich było proporcjonalnie większe. Bezrobotni stanowili prawie 48% osób bezrobotnych ogółem. Prawo do zasiłku posiadało 15,26% bezrobotnych (w województwie 14,88%).

Sytuacja na rynku pracy do roku 2007 ulegała poprawie jednak kryzys gospodarczy w latach 2008/2009 miał znaczący wpływ na sytuację. Wskaźnik bezrobocia w 2009 roku osiągnął najwyższą wartość 9,64%, od roku 2010 do 2012 rynek był stabilny a wahania wskaźnika niewielkie. Poprawę zanotowano już w 2013 roku ale i tak w stosunku do województwa był to jeden z najwyższych wskaźników bezrobocia w Wielkopolsce. W 2014 roku sytuacja na rynku pracy się poprawiła stopa bezrobocia rejestrowanego osiągnęła 14,3% czyli najniższą wartość od 2006 roku.

Powiatowy Urząd Pracy w Złotowie w latach 2012 – 2013 przeznaczył znaczne środki finansowe na aktywizację osób bezrobotnych, staże, dofinansowanie doposażenia stanowisk dla bezrobotnych oraz na założenie przez nich własnej działalności gospodarczej.

W 2013 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto_ wynosiło w obszarze LGD **2969,30 zł (w województwie 3515,13 zł)**. Wynagrodzenie w latach 2006 – 2013 nie przekroczyło średniej wojewódzkiej. W 2013 r. wynagrodzenia w obszarze LGD stanowiły 84,47% w odniesieniu przeciętnego wynagrodzenia w Wielkopolsce.

Tabela nr 9: Struktura bezrobotnych wg wykształcenia (Stan na 31.XII.2013 r.)

Wykształcenie bezrobotnych	Wyższe	średnie zawodowe, ogólne i policealne	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i niższe
Obszar LGD	6,8%	29,9%	30,7%	32,6%
Województwo	11,6%	31,7%	31,4%	25,3%

Z tabeli nr 9 wynika, że większą liczbę bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym a najmniej bezrobotnych było z wykształceniem wyższym.

Tabela nr10: Struktura wykształcenia na obszarze LGD

Wykształcenie	Wyższe	średnie zawodowe, ogólne i policealne	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i niższe
Obszar LGD	10,1%	28,9%	26,0%	35,0%
Województwo	16,9%	31,7%	26,8%	23,6%

Źródło: Statystyczne vademecum samorządowe www.stat.gov.pl;

Struktura wykształcenia w porównaniu do województwa wskazuje na niższy poziom wykształcenia na obszarze LSR niż w województwie.

Tabela nr 11: Struktura bezrobotnych wg wieku (Stan na 31.XII.2013 r.)

Procentowy udział grup wiekowych wśród osób bezrobotnych	poniżej 25 lat	25 – 44 lat	45 – 54 lat	55 i więcej lat
Obszar LGD	21,37%	44,40%	20,06%	14,17%
Województwo	20,76%	48,94%	17,60%	12,69%

Największą grupę wśród bezrobotnych stanowią osoby w wieku 25 do 44 lat, oraz osoby młode, poniżej 25 lat.

Tabela nr12: Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy na dzień 31.XII.2013 r.

Rok	Osoby bezrobotne ogółem	W wieku		Długotrwale bezrobotni	Bez kwalifikacji zawodowych	Wychowujący co najmniej 1 dziecko do 6 r. lub niepełnosprawne do 18 r. życia	Niepełnosprawni
		24 lata i mniej	50 +				
2013	Obszar LGD	947	1 089	2 237	1 360	520	249
	4 432						
	Udział procentowy	21,36%	24,57%	50,47%	30,68%	11,73%	5,62%
	Województwo	30 068	32 046	68 169	39 196	15 027	9 067
	144 832						
	procentowo	20,76%	22,13%	47,07%	27,06%	10,37%	6,26%

Źródło: GUS, BDL

W obszarze LGD wśród osób bezrobotnych przeważają kobiety 54,65. Liczną grupę stanowią osoby bez kwalifikacji zawodowych oraz długotrwale bezrobotni, aż 11,73% stanowią osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do lat 6 lub niepełnosprawne do lat 18. Najczęściej są to kobiety, ich nieobecność na rynku pracy jak wynika z badań LGD może być spowodowana między innymi brakiem opieki w żłobkach i przedszkolach zwłaszcza na obszarach wiejskich.

W przeprowadzonym badaniu 398 (59,76%) osób wskazało na złą lub bardzo złą dostępność do żłobków a 249 (37,39%) do przedszkoli.

Możliwość znalezienia odpowiedniej pracy w obszarze LSR źle lub bardzo źle ocenia aż 73,98% badanych ankietowo mieszkańców, a możliwości podnoszenia lub zmiany kwalifikacji aż 46,55%.

Badania LGD wśród osób korzystających z usług Powiatowego Urzędu Pracy wskazują, że najbardziej oczekiwanym działaniem przez osoby bezrobotne jest wspieranie przedsiębiorczości i innych inicjatyw tworzących nowe miejsca pracy oraz bezpłatne dokształcanie osób bezrobotnych i absolwentów. Jednym z większych problemów obszaru jest brak spójnych i innowacyjnych rozwiązań w zakresie wsparcia osób wykluczonych zarówno z rynku pracy jak i społecznie.

Rekomendacje do LSR wynikające z analizy rynku pracy wskazują na to, że priorytetowo powinny być traktowane: zwiększenie liczby miejsc pracy (w tym rozwój technologii innowacyjnych) i możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Równie istotną kwestią jest zapewnienie dobrej infrastruktury do rozwoju zarówno przedsiębiorczości jak i zapewnienia podstawowej opieki społecznej. Warto również zastanowić się nad wprowadzeniem nowych innowacyjnych form aktywizacji bezrobotnych między innymi za pośrednictwem podmiotów ekonomii społecznej.

3.5. Przedstawienie działalności sektora społecznego

Tabela nr13: Liczba NGO w obszarze LSR

Gmina	Liczba NGO	
	2012	2013
Miasto Złotów	50	56
Jastrowie	24	25
Krajenka	23	23
Lipka	12	13
Okonek	15	16
Tarnówka	7	7
Zakrzewo	12	12
Gmina Złotów	22	22
Razem	165	174

Źródło: Opracowanie własne LGD na podstawie GUS w Poznaniu „Województwo Wielkopolskie 2014 Podregiony, Powiaty, Gminy

Liczba organizacji pozarządowych w 2013 r. wynosiła 174 organizacje w przeliczeniu na mieszkańca na jedną NGO przypada ok 402 mieszkańców obszaru LGD (w województwie średnio 235 osób).

Ponadto funkcjonują 63 kluby sportowe i 4 zrzeszenia (na podstawie rejestru powiatowego)

Większość NGOów to aktywnie działające organizacje stanowiące nierzadko ośrodki życia społecznego zwłaszcza na obszarach wiejskich. To działalność organizacji społecznych buduje społeczeństwo obywatelskie. Świadczy to o rosnącej więzi i poczuciu identyfikacji mieszkańców ze swoim otoczeniem z „Krajiną”(kraina historyczna) w której mieszkają. Większość organizacji społecznych nie jest nastawiona na zysk a wkładem własnym tych organizacji jest najczęściej praca społeczna ich członków.

Dzięki działalności organizacji społecznych mieszkańcy angażują się w prace na rzecz swoich miejscowości, gmin poprawiając ich wizerunek i jest to szansą dla obszaru. W obszarze działa prężnie kilka organizacji sięgających po środki finansowe z Leadera w okresie 2007 – 2013 (np. Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Krzywej Wsi, Tilia, WOPR, Horyzont, Malwa, Towarzystwo Miłośników Krajenki, Stowarzyszenie na rzecz pomocy Publicznej Szkole Podstawowej w Głubczynie, OSP w Augustowie)

Organizacje te aplikowały do LGD które obejmowały swym obszarem poszczególne gminy LGD „Krajna nad Notecią, oraz „Naszyjnik Północy”.

Widoczny jest znaczny przyrost liczby organizacji niestety nie dotyczy on obszarów wiejskich gdzie aktywność społeczna jest słaba a zwłaszcza brak jest animatorów prowadzących zajęcia w świetlicach wiejskich.

Organizacje społeczne są często organizatorem bądź współorganizatorem wydarzeń realizowanych w obszarze LSR takich jak: „Rajd w Ciemno”, Euro Eko Meeting, Leśne dukty, Gwiazdkowy Rynek, Krajna Adventure Race, Spotkania Buczkowskie i wiele innych. Często są to wydarzenia o charakterze cyklicznym promujące lokalne walory turystyczne i kulturalne. Większość tych wydarzeń odbywa się w mieście Złotów.

Działalność społeczna NGO możliwa jest często dzięki temu że jest infrastruktura umożliwiająca choćby organizację wydarzeń (ścieżki rowerowe, zaplecza sanitarne) ale również udostępnianie miejsc do spotkań organizacji (świetlice, kluby, miejsca udostępniane przez samorządy lub instytucje kultury). Baza ta jest jednocześnie nie wystarczająca w stosunku do potrzeb i należy w LSR uwzględnić jej rozwój i doposażenie.

Z badań własnych LGD wynika, że 46,85% respondentów źle ocenia możliwość spędzania wolnego czasu przez młodzież a 35,14% przez dorosłych.

W strategii LGD powinna uwzględnić zadania z zakresu rozwoju infrastruktury ale również animację i aktywizację obszaru poprzez wsparcie działań z zakresu kultury, rekreacji, sportu i szerokiej gamy szkoleń, warsztatów. Ponadto z uwagi na dynamiczny rozwój organizacji na obszarach wiejskich zachodzi konieczność opracowania koncepcji rozwoju poszczególnych miejscowości w ramach Smart Village

3.6. Problemów społeczne z uwzględnieniem problemów ubóstwa i wykluczenia społecznego

Tabela nr 14: Świadczenia z pomocy społecznej

Gmina	Liczba ludności	2013	% korzystających z pomocy
Miasto Złotów	18593	1986	10,69
Jastrowie	11675	2270	19,45
Krajenka	7564	758	10,03

Lipka	5658	567	10,03
Okonek	8877	1601	18,04
Tarnówka	3105	465	14,98
Zakrzewo	4938	839	16,99
Gmina Złotów	9591	704	7,34
Razem	70001	9190	13,12

Źródło: Opracowanie własne LGD na podstawie informacji z GOPS Gminnych

Liczba świadczeń z pomocy społecznej została przedstawiona w tabeli. Łącznie 9190 osób korzystało w 2013 roku z pomocy społecznej co stanowiło 13,12%, ludności obszaru LGD. Świadczenia te miały formę pieniężną i niepieniężną.

Największy odsetek osób pobierających świadczenia odnotowano w gminie Jastrowie oraz w gminie Okonek. Głównymi problemami i powodami udzielania pomocy i wsparcia były: ubóstwo, jako następstwo bezrobocia, co potwierdziło 351 osób (55,71%) badanych ankietowo przez LGD mieszkańców, choroba i bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, alkoholizm, narkomania, osłabienie więzi rodzinnych. Często są to sprzężone dysfunkcje. Zauważalne jest też zubożenie na sprawy społeczne zwłaszcza mieszkańców większych miejscowości.

Infrastruktura pomocy społecznej w obszarze LSR jest reprezentowana przez takie instytucje jak:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Złotowie
- Osiem ośrodków pomocy społecznej (zlokalizowanych w gminach)
- dzienny dom pomocy senior - wigor, którego celem jest integrowanie i wzmocnienie środowisk ludzi starszych oraz niepełnosprawnych;
- Noclegownia dla osób bezdomnych i najuboższych w Złotowie
- Dwie placówki opiekuńczo – wychowawcze w Jastrowiu
- osiem warsztatów terapii zajęciowej

Wsparcie rodziny zapewnione jest zgodnie z *Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, przez Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej. Piecza zastępcza jest zadaniem własnym powiatu. W powiecie Złotowskim zadanie to ma zlecone Stowarzyszenie Uśmiech Dziecka prowadzące dwie socjalizacyjne placówki opiekuńczo wychowawcze.

Instytucjonalne formy opieki nad dzieckiem

Na terenie LGD działają od 2014 roku 3 żłobki obejmując swą opieką zaledwie 38 dzieci zlokalizowane są one w Złotowie, Jastrowiu, Zakrzewie. Liczba przedszkoli wynosiła w 2013 roku 20 a liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym 1854. Na przestrzeni 5 ostatnich lat liczba przedszkoli wzrosła o 5 a liczba dzieci wzrosła o 316. Szkół podstawowych w obszarze LSR w 2013 r. było 31 liczba dzieci 4289 z tendencją malejącą od 2009 roku, Szkół gimnazjalnych w 2013 r. było 18 liczba uczniów 2305 również ze znacznym spadkiem liczby uczniów (o 431 od 2009 r.). Wśród gimnazjów były 3 specjalne jedna dla dzieci niepełnosprawnych oraz dwie placówki typu MOW (Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy) i MOS (Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii). W 2013 r. było 17 szkół ponadgimnazjalnych.³ Problemem zauważalnym na obszarze LGD jest stopniowy zanik szkolnictwa ponadgimnazjalnego. Młodzież wybiera miasto Złotów jako główne miejsce edukacji ponadgimnazjalnej a w przypadku takich gmin jak Krajenka czy Jastrowie i Okonek młodzież podejmuje naukę ponadgimnazjalną poza obszarem jest to spowodowane między innymi złym stanem komunikacji publicznej.

Infrastruktura pomocy społecznej i opieki nad dziećmi jest rozbudowana jednak znacząco brakuje infrastruktury opieki na osobami starszymi i niepełnosprawnymi oraz jak na to wskazują badania LGD opieki w żłobkach. Mieszkańcy sygnalizują również brak dostępu do specjalistycznej opieki medycznej zwłaszcza na obszarach wiejskich.

Rekomendacją do LSR jest wspieranie działań i rozwoju infrastruktury pomocy społecznej oraz wspomaganie sektora NGO w jego działaniach społecznych.

3.7. Wykazanie wewnętrznej spójności obszaru LSR

Przedstawione poniżej informacje na temat spójności wewnętrznej obszaru LGD pochodzą z ustaleń poczynionych na spotkaniach konsultacyjnych w ramach przygotowania analizy SWOT oraz danych faktograficznych

³ Dane GUS, BTL, stan na 31.XII.2013

Spójność geograficzna – LGD obejmuje 8 gmin (Miasto Złotów, Jastrowie, Krajenka, Lipka, Okonek, Zakrzewo, Tarnówka, Gmina Wiejska Złotów) graniczących bezpośrednio ze sobą. Gminy te tworzą zwarty geograficznie obszar tożsamy z obszarem Powiatu Złotowskiego

Spójność kulturalna – wspólna historia i tradycja – Gminy z obszaru LGD posiadają wspólną historię oraz aktywnie kultywują i twórczo rozwijają tradycje mieszkańców Krajny. Krajna była ośrodkiem walki o prawa mniejszości polskiej w Niemczech. Kierował nią ks. dr Bolesław Domański z Zakrzewa, prezes Związku Polaków w Niemczech a siedziba V dzielnicy Związku znajdowała się w Złotowie. Krajniacy pochodzą spod znaku rodła i pomimo skomplikowanych dziejów historycznych są dumni ze swojego pochodzenia i utożsamiają się z obszarem.

Spójność społeczno – funkcjonalna obszaru LSR wynika z położenia w jednym obrysie z granicami powiatu złotowskiego. Mieszkańcy załatwiając sprawy administracyjne w siedzibie powiatu, jego agendach i oddziałach kontaktują się ze sobą również na innych płaszczyznach, wymieniają poglądy i informacje, tworzą więzi społeczne i gospodarcze, identyfikują się i utożsamiają z obszarem;

Spójność wynikająca ze wspólnych problemów i wyzwań – Obszar LGD jest najbardziej wysuniętą częścią województwa wielkopolskiego często jest marginalizowany i pomijany w wobec ośrodków centralnych pod względem inwestycji, dostępu do dróg szybkiego ruchu itp. Mieszkańców obszaru nękają wspólne problemy takie jak wyludnienie, bezrobocie, emigracja zarobkowa.

3.8 Krótki opis dziedzictwa kulturowego i zabytków - część fakultatywna diagnozy

Powszechnym trendem w obszarze LSR jest coraz większe zainteresowanie mieszkańców lokalną tradycją i kulturą. Dbałość o lokalne dziedzictwo kulturowe, lokalne tradycje i obrzędy jest ważne dla zachowania tożsamości obszaru historycznej Krajny. Bogate dziedzictwo historyczne i kulturowe obszaru LGD stanowi szanse dla jego rozwoju

Dziedzictwo niematerialne to przede wszystkim dbałość i pielęgnowanie lokalnych tradycji i obrzędów związanych z Krajną w tym dbałość o zanikającą już gwarę krajeńską. Dziedzictwo to zachowywane jest przez zespoły folklorystyczne takie jak np. Krajniacy z Wielkiego Buczka czy liczne orkiestry dęte. Silną rolę w obszarze odgrywają Koła Gospodyń Wiejskich to one skupiają się wokół kultywowania lokalnych obrzędów, zwyczajów i tradycji kulinarnych. Nie do przecenienia jest również działalność w okresie zaborów gdzie Krajna była silnym ośrodkiem polskości i walki o prawa mniejszości polskiej. Dziedzictwem kulturowym są również oryginalne stroje krajeńskie. Dbałość o te elementy kultury i historii pomaga utrzymywać Muzeum Ziemi Złotowskiej oraz liczne organizacje pozarządowe.

Dziedzictwo materialne to przede wszystkim zabytki Na terenie obszaru LGD nie ma ich zbyt dużo. Godnym polecenia jest barokowy kościół z XVII wieku w centrum Złotowa, szachulcowe kościoły w Wielkim Buczku i Tarnówce. W Krajence natomiast zobaczyć można klasycystyczny pałac Sułkowskich oraz Kościół św. Anny który pierwotnie był zamkiem obronnym.

W mieście Złotów znajdują się ponadto: barokowy kościół z XVII w., neoklasycystyczny kościół poewangelicki, domy szczytowe z XVIII i XIX w. oraz neoklasycystyczny dawny pałac Działyńskich Jeden z cenniejszych obiektów historycznych znajduje się w Brokęcinie - piękny drewniany kościół p. w. św. Kazimierza z końca XVI w. (zabytek I klasy). Każda miejscowość na Krajnie ma w sobie coś wyjątkowego często są to obiekty historyczne ale również małe przydrożne kapliczki.

Dzisiejsza Krajna to przede wszystkim wielokulturowość wynikająca z licznych wpływów kulturalnych od południa z wielkopolski od północy z kaszub ale również poprzez napływ ludności po II wojnie światowej przesiedlonych z kresów wschodnich między innymi do Jastrowia czy Okonka jej tradycje i kulturę kultywuje się dzisiaj między innymi poprzez organizację w Jastrowiu Bukowińskich Spotkań.

O sferę kulturalną w obszarze dbają również Gminne Ośrodki Kultury z coraz lepszą bazą infrastrukturalną oraz bardzo szeroko rozwiniętą ofertą działań kulturalnych. Od jarmarków, wystaw po przedstawienia teatralne ale również całej gamie zajęć tanecznych, plastycznych, muzycznych dla dzieci i młodzieży. Ośrodki Kultury są też głównym motorem większych wydarzeń kulturalnych w gminach takich jak np. Dni Okonka, Święto wsi Krajeńskiej w Lipce czy Festiwal w Krajence.

Infrastruktura służąca rozwojowi lokalnej kultury i zachowania dziedzictwa kulturowego jest przez większość badanych członków lokalnej społeczności oceniana dobrze, ale nie najlepiej ocenia ją 32,14% mieszkańców. Wiąże się to z występującą miejscowo niewystarczającą dostępnością do kultury i jej infrastruktury.

W LSR należy uwzględnić wzmacnianie podmiotów dbających zarówno o zachowanie dziedzictwa kulturalnego ale również dbałość o ochronę zabytków.

3.9. Krótka charakterystyka walorów przyrodniczych i krajobrazowych atrakcyjnych turystycznie - potencjał rozwoju turystyki i rekreacji - część fakultatywna

Teren objęty działalnością LGD Krajna Złotowska posiada kilka ważnych i identyfikowalnych walorów, które stanowią potencjał dla ruchu turystycznego.

Obszar LGD w całości przynależy do dorzecza Noteci – prawostronnego dopływu Warty. Główną rzeką obszaru jest Gwda, która wraz z dopływami Płynicą, Rurycą, Debrzynką i Głomią, a także Łobżonką – dopływem Noteci, przepływając przez malownicze leśne tereny, liczne przesmyki i jeziora rynnowe stanowią atrakcyjne wody do spływów kajakowych.

Największym atutem obszaru, obok wód powierzchniowych, są lasy które zajmują 44,8% jego powierzchni. Lasy obfitują w grzyby, jagody i zwierzynę łowną.

Z atrakcji przyrodniczych na uwagę zasługują:

- Uroczysko Jary koło Górznej – Rezerwat typu krajobrazowego, las mieszany porastający malowniczy wąwóz,
- Skupisko reliktowych roślin stepowych nad Dobrząnką koło Trudnej,
- Czarcie Staw – małe zarastające jezioro niedaleko Złotowa. Ochronie podlegają stanowiska rzadkich roślin reliktowych,
- Rezerwat „Kozie Brody” obejmujący torfowisko z brzozą niską, storczykiem, kruszczykiem błotnym i listerną jajowatą,
- Rezerwat „Diabli Skok” – koło Trzebieszek.

Szereg ciekawych drzew, często o wymiarach pomnikowych rośnie w dawnych parkach dworskich. Do najbardziej godnych uwagi parków, w Małym Buczku, Radawnicy, Kujaniu i Krajence. Dolina Gwdy stanowi wschodnią część chronionego krajobrazu obejmującego również Pojezierze Wałeckie. Drugi w powiecie obszar chronionego krajobrazu stanowią Bory Kujańskie i dolina Łobżonki. Rezerваты przyrody zajmują 1155 ha a obszary chronionego krajobrazu 53207 ha (ok 33% powierzchni powiatu). Na terenie LSR funkcjonują 22 oczyszczalnie ścieków, w tym dwie z podwyższonym usuwaniem biogenów. Obsługują one ponad 60% ludności powiat

Teren objęty działalnością LGD posiada kilka ważnych i identyfikowalnych walorów, które stanowią potencjał dla ruchu turystycznego. Potencjał ten to:

Czyste i zdrowe środowisko zachowywane dzięki poprawiającej się świadomości ekologicznej i segregacji odpadów (czystość środowiska źle ocenia jedynie ok 6% ankietowanych członków lokalnej społeczności),.

Bazę turystyczną obszaru LGD stanowiło w 2013 r. 8 obiektów noclegowych zapewniających 372 miejsca⁴. oraz kwatery agroturystyczne. Oferta turystyczna to przede wszystkim udział w licznych wydarzeniach takich jak rajdy (przygodowe, turystyczne), częste spływy kajakowe w tym nocne i zimowe oraz imprezy cykliczne ukierunkowane na ochronę środowiska naturalnego. Centralnym ośrodkiem z najlepszą bazą do rekreacji jest Złotów znajdują się tutaj liczne boiska, sale sportowe, basen, korty tenisowe, lodowiska a w sezonie strzeżone miejsca do kąpiei. Nadto infrastrukturę turystyczną tworzą:

Szlaki piesze

1. *Szlak żółty* Złotów – Stawnica – Prochy – Zakrzewo - jez. Borówno - Kujan (29km)
2. *Szlak niebieski* – wokół Złotowa Złotów - jez. Zaleskie – Błękwit - Złotów (13km)
3. *Szlak czarny* Radawnica – Józefowo - Krzywa Wieś - Kiełpin (19 km)
4. *Szlak czerwony* Krajenka – Wąsosz – Święta – Złotów – Zalesie – Radawnica - Brzuchowa Góra - Krzywa Wieś-Grodno-Lędyczek (46 km) – szlak 2-dniowy, z możliwością noclegu w Złotowie lub Radawnicy.

Szlaki rowerowe

1. Jastrowie – Podgaje – Radawnica – Kiełpin – Łąkie – Debrzno – Lipka – 45 km.
2. Lipka – Mały Buczek – Wielki Buczek – Wersk – Zakrzewo – Kujan – Śmiardowo Złotowskie – Nowa Święta – Święta - Złotów – 45 km.
3. Złotów – Święta – Kleszczyna – Buntowo – Sławianowo – jez. Sławianowskie – Górka Klasztorna – Łobżenica – Rudna – Kujan – Złotów – 55 km.

Szlaki wodne

Niewątpliwie jedną z największych atrakcji turystycznych Powiatu są trasy wodne. Prowadzące rzekami, często

⁴ UStat w Poznaniu „Turystyka w województwie wielkopolskim w 2013 r.

o górskim charakterze, wśród lasów, poprzez liczne jeziora rynnowe - trasy są dużym przeżyciem dla turystów. Rzeki nadające się do spływów kajakowych to: Łobżonka, Głomia, Gwda, Dobrzyńka, Płynica, Piława, Kocunia, Rurzyca.

Wskaźnik Schneidera (intensywność ruchu turystycznego liczona liczbą korzystających z noclegów na 1 000 mieszkańców stałych) wynosił w 2013 r. 60,04 (w województwie 460,59), a w 2014 r. odpowiednio 137,07⁵ i jest to jeden z 2 najniższych w Wielkopolsce. Przy znacznych walorach przyrodniczo – krajobrazowych wskazuje na to, że potencjał turystyczny jest niewykorzystany. Wynika to m.in. z zaniedbań i słabo rozwiniętej infrastruktury albo zbyt mało intensywnej, zintegrowanej, spójnej promocji w skali całego obszaru LSR, oraz z niedostatecznego eksponowania ciekawych miejsc, kultywowania tradycji itp.

Walory środowiska naturalnego, moda na aktywny i zdrowy styl życia oraz potencjał turystyczny pokazują, że w LSR trzeba wzmacniać te obszary a także promować projekty komplementarne w tym zakresie z istniejącą infrastrukturą ale też w zachowaniu czystości środowiska naturalnego

3.10. Charakterystyka rolnictwa i rynku rolnego - część fakultatywna

Liczba gospodarstw rolnych w obszarze LGD wg spisu rolnego w 2010 roku wynosiła 3660 gospodarstw ogółem, które użytkują 74258,73 ha gruntów w tym 578,13 ha jest użytkowane przez gospodarstwa do 1 ha a 73707,60 przez gospodarstwa powyżej 1 ha. Gospodarstw do 1 ha było 1108 a powyżej 1 ha 2552. W gospodarstwach pracowało ok 4000 osób. Średnia powierzchnia użytków rolnych ogółem wynosiła 17,96 ha na 1 gospodarstwo, analogicznie w Wielkopolsce wielkość ta kształtowała się na poziomie 10,82 ha na gospodarstwo.⁶

Przeważa uprawa zbóż i kukurydzy ponadto uprawia się też rzepak i ziemniaki. Rozwijającym się sektorem rolnictwa jest sadownictwo, które najszybciej rozwija się w gminie Tarnówka. Na obszarze LGD nie ma przetwórci owoców i warzyw, za to silnie rozwinięta jest produkcja pieczarek. W Jastrowiu funkcjonuje również chłodnia grzybów i warzyw. Wśród chowanych zwierząt prym wiodzie trzoda chlewna, a potem bydło i drób.

Z uwagi na wielkość gospodarstw obrót rolny skupia się na odbiorze produkcji bezpośrednio z gospodarstw (żywiec, mleko). Pozostałe produkty takie jak zboża kukurydza czy rzepak są dowożone przez rolników.

Tylko niewielka część produkcji jest sprzedawana bezpośrednio w gospodarstwach lub na targowiskach, (zwłaszcza ziemniaki, warzywa i owoce). Niestety rolnicy niechętnie skupiają się w grupy producenckie a tym samym stają się mniej konkurencyjni na rynku.

Rolnictwo należy wspierać w LSR w zakresie różnicowania działalności i dochodów w tym m.in. poprzez przetwórstwo, skracanie łańcuchów żywnościowych tworzenie sieci.

3.11. Infrastruktura techniczna – część fakultatywna

W obszarze LSR infrastruktura komunalna jest na podobnym poziomie jak w województwie lecz według mieszkańców (badanie własne LGD) jest ona słaba i niewystarczająca.

Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 209,6 km a liczba osób z niej korzystających 44 277 osób tj 63,26% ogółu mieszkańców.

Sieć wodociągowa ma 694,9 km i obejmuje 87,42% ogółu mieszkańców⁷. Sieć gazu ziemnego nie jest dostępna we wszystkich gminach a w tych co jest nie we wszystkich miejscowościach.

Obszar LGD ma dogodne połączenia z całą Polską. Sieć drogowa obszaru LSR wynosi ponad 1000 km. Przez teren ten przebiegają dwie drogi krajowe: nr 11 Bytom - Kołobrzeg i nr 22 Gorzów Wielkopolski - Elbląg (ok. 90 km) oraz trzy drogi wojewódzkie: nr 188 Piła - Czuluchów, nr 189 Jastrowie - Więcbork i nr 190 Krajenka - Gniezno (ok. 95 km). Sieć dróg powiatowych to ok. 480 km a dróg gminnych ponad 430 km. Przez powiat przebiegają dwa szlaki kolejowe: Piła - Szczecinek - Kołobrzeg (linia zelektryfikowana) i Piła - Chojnice - Tczew o łącznej długości ok. 90 km.

Problemem jest słaba infrastruktura drogowa zwłaszcza dróg gminnych ale również i niektóre drogi wojewódzkie wymagają gruntownej przebudowy. Jednym z ważniejszych aspektów podnoszonych przez mieszkańców jest współpraca między gminami w zakresie rozbudowy sieci drogowej ale również w zakresie wspólnej promocji.

⁵ Dane GUS, BDL

⁶ Dane GUS, BDL Powszechny Spis Rolny 2010 r.

⁷ GUS, BDL stan na 31 XII 2013 r.

W LSR należy w miarę możliwości wspierać modernizacją i budowę infrastruktury komunalnej w tym drogowej zwłaszcza w zakresie włączenia społecznego.

Rozdział 4. ANALIZA SWOT

Analizę SWOT przeprowadzono bazując na diagnozie obszaru oraz na przeprowadzonych konsultacjach społecznych metodą warsztatową w każdej gminie. Po zestawieniu całość analizy umieszczono na stronie www.krajnazlotowska.pl w celu dalszych konsultacji. Wniesiono uwagę do analizy zaznaczając problemy osób starszych i niepełnosprawnych uwaga została uwzględniona. Zaproponowano wykreślenie zapisu o strukturze zabudowy mieszkaniowej jako elementu nie istotnego dla LSR – uwagę uwzględniono. Pozostałe zgłoszone uwagi miały charakter redakcyjny lub zmianę stylistyczną zapisów – stosownych zmian dokona

Tabela nr 15: Czynniki SWOT i odniesienie ich do diagnozy

MOCNE STRONY	Odniesienie do diagnozy (Rozdział)	SŁABE STRONY	Odniesienie do diagnozy (Rozdział)
1. Walory środowiska naturalnego – potencjał dla rozwoju turystyki i rekreacji	Rozdział 3 podrozdział 3.9	1. Słabo rozwinięta infrastruktura sportowa turystyczna i rekreacyjna	Rozdział 3 podrozdział 3.5
2. Zaangażowanie liderów i społeczności w życie społeczne	Rozdział 3 podrozdział 3.5	2. Niewystarczająca promocja regionu, produktów i marek lokalnych	Rozdział 3 podrozdział 3.9
3. Bogate dziedzictwo historyczne i kulturowe w tym zachowane tradycje i zwyczaje Krajeńskie	Rozdział 3 podrozdział 3.6	3. Niewystarczająca ilość zakładów pracy i wsparcia dla działalności gospodarczej wysoka stopa bezrobocia	Rozdział 3 podrozdział 3.3
4. Dobre położenie względem dróg krajowych 11, 22 wojewódzkich 190,188, 189 i sieci kolejowej (Piła – Kołobrzeg, Piła – Tczew)	Rozdział 3 podrozdział 3.1 i 3.11	4. Przeszkody komunikacyjne (brak chodników, słabe drogi)	Rozdział 3 podrozdział 3.11
5. Bogata oferta, turystyczna, rekreacyjna	Rozdział 3 podrozdział 3.3 i 3.9	5. Niska aktywność w podejmowaniu i rozwoju działalności gospodarczej	Rozdział 3 podrozdział 3.3
6. Pozytywny wizerunek poprzez aktywne społeczeństwo	Rozdział 3 podrozdział 3.5	6. Słaba aktywność społeczna oraz niewystarczająca animacja obszarów wiejskich, niski poziom wiedzy o możliwościach współdziałania	Rozdział 3 podrozdział 3.5
7. Baza oświatowo kulturalna i wysoki poziom szkolnictwa	Rozdział 3 podrozdział 3.6	7. Brak innowacyjnych rozwiązań we wsparciu wykluczonych	Rozdział 3 podrozdział 3.4
8. Wielokulturowość	Rozdział 3 podrozdział 3.8	8. Słaba infrastruktura publiczna w tym drogowa, niedostateczna ochrona zabytków	Rozdział 3 podrozdział 3.8 i 3.11
9. Dobra infrastruktura kulturalna wraz z bogatą ofertą kulturalną	Rozdział 3 podrozdział 3.8	9. Małe środki na animację kultury, sportu i turystyki, niewystarczająca liczba animatorów i instruktorów	Rozdział 3 podrozdział 3.5
10. Dobrze rozwinięte rolnictwo, rzemiosło i usługi	Rozdział 3 podrozdział 3.3	10. Niewystarczająca oferta szkoleniowa dla mieszkańców (szkolenia specjalistyczne)	Rozdział 3 podrozdział 3.5

11. Przedsiębiorczy i gospodarni mieszkańcy oraz dostępność terenów inwestycyjnych	Rozdział 3 podrozdział 3.5	11. Mała integracja społeczna i niewystarczająca wiedza o możliwościach współdziałania	Rozdział 3 podrozdział 3,4
12. Potencjał miasta Złotów – możliwość współpracy między miastem a wsią	Rozdział 3 podrozdział 3.1 i 3.3	12. Niewystarczająca wiedza społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska	Rozdział 3 podrozdział 3.9
13. Aktywne organizacje pozarządowe	Rozdział 3 podrozdział 3.5	14. Niewystarczające wsparcie dla osób starszych i niepełnosprawnych	Rozdział 3 podrozdział 3.6

SZANSE	Odniesienie do diagnozy (Rozdział)	ZAGROŻENIA	Odniesienie do diagnozy (Rozdział)
1. Możliwość pozyskania środków zewnętrznych	Rozdział 3 podrozdział 3.3	1. Małe zainteresowanie zewnętrznych inwestorów w małych miejscowościach oraz trudny dostęp do nowych technologii	Rozdział 3 podrozdział 3.3
2. Moda na aktywny i zdrowy styl życia	Rozdział 3 podrozdział 3.9	2. Bezrobocie	Rozdział 3 podrozdział 3.4
3. Moda na produkty lokalne	Rozdział 3 podrozdział 3.3	3. Niestabilne prawo i zawile procedury pozyskiwania środków zewnętrznych	Rozdział 3 podrozdział 3.3
4. Połączenie miejscowości szlakami rowerowymi, konnymi, pieszymi, wodnymi	Rozdział 3 podrozdział 3.9	4. Zły stan ciągów komunikacyjnych	Rozdział 3 podrozdział 3.6 i 3.11
5. Uatrakcyjnienie ofert edukacyjnych i ofert pracy	Rozdział 3 podrozdział 3.4	5. Brak dostępu do specjalistycznej opieki medycznej	Rozdział 3 podrozdział 3.6
6. Aktywizacja bezrobotnych, szkolenia, kursy	Rozdział 3 podrozdział 3.4	6. Zanik szkolnictwa ponadgimnazjalnego	Rozdział 3 podrozdział 3.6
7. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości z wykorzystaniem nowoczesnych technologii (w tym w zakresie przetwórstwa rolnego i leśnego)	Rozdział 3 podrozdział 3.3 i 3.10	7. Upadek dużych przedsiębiorstw	Rozdział 3 podrozdział 3.3
8. Wzrost poziomu świadomości ekologicznej i wiedzy w zakresie ochrony środowiska i energii odnawialnej	Rozdział 3 podrozdział 3.9	8. Emigracja, migracja młodych i wykształconych ludzi i starzenie się społeczeństwa	Rozdział 3 podrozdział 3.1
9. Współdziałanie między gminami	Rozdział 3 podrozdział 3.4 i 3.11	9. Ryzyko upadłości zakładów pracy, mało wykwalifikowana kadra	Rozdział 3 podrozdział 3.9
10. Rozwój sektora NGO oraz edukacja społeczności lokalnej	Rozdział 3 podrozdział 3.5	10. Zubożenie społeczeństwa na sprawy społeczne zwłaszcza na obszarach wiejskich	Rozdział 3 podrozdział 3.6
11. Rozwój turystyki aktywnej i przyrodniczej i opartej o lokalne dziedzictwo historyczne i kulturowe	Rozdział 3 podrozdział 3.5 i 3.9	11. Zagrożenia wynikające z uzależnień: narkomania, alkoholizm oraz Osłabienie więzi rodzinnych	Rozdział 3 podrozdział 3.6
12. Wykorzystanie kultury i tradycji rdzennych mieszkańców	Rozdział 3 podrozdział 3.7 i 3.8		

4.1. Wnioski wynikające z opisu obszaru i ludności oraz z analizy SWOT ze szczególnym uwzględnieniem problemów i potrzeb mieszkańców

1. Kluczowym problemem obszaru LSR jest niska aktywność w podejmowaniu i rozwoju działalności gospodarczej przejawiająca się niewystarczającą liczbą zakładów pracy a to z kolei przekłada się na wysokie bezrobocie w regionie. Celem LSR powinno być zmniejszenie bezrobocia poprzez dostarczenie kapitału do rozwoju działalności gospodarczej oraz skracanie łańcuchów dostaw od producenta do konsumenta.
2. Atutem obszaru są walory środowiska naturalnego, bogate dziedzictwo historyczne i kulturalne i atuty te należy wykorzystywać. Jednak problemem jest słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna rekreacyjna i sportowa oraz bardzo słaba promocja obszaru LSR. Należy wspierać działania w kierunku wzmocnienia infrastruktury przy uwzględnieniu zachowania walorów środowiska naturalnego.
3. Analiza wskazuje na potencjał społeczny drzemiący w mieszkańcach, którzy skupiają się w organizacjach pozarządowych. Jego wykorzystanie poprzez poprawę animacji obszarów wiejskich (szkolenia, warsztaty) powinno być jednym z kluczowych elementów LSR. Wspierane także powinny być inicjatywy związane z integracją społeczną mieszkańców oraz działaniami ukierunkowanymi na dostarczenie wiedzy z zakresu ochrony środowiska
4. Kolejnym problemem jest brak wsparcia dla osób wykluczonych z różnych względów (bezrobocie, starość, niepełnosprawność itp.) Należy wzmacniać te grupy poprzez między innymi ułatwienia dostępu do usług publicznych, szkoleń oraz likwidacja barier. Powinno zadbać się również o integrację tych osób z ogółem mieszkańców.
5. W LSR należy wykorzystywać szanse które niesie ze sobą moda na zdrowy tryb życia i produkty lokalne, to właśnie ich rozwój może przyczynić się do poprawy wizerunku obszaru. Ponadto nieodzowna jest dbałość o atrakcje turystyczne w tym zabytki ale również część kulturową mocno akcentowaną na obszarze LGD.

4.2. Wizja rozwoju obszaru

Krajna Złotowska - obszarem o rozwiniętej przedsiębiorczości, dobrej infrastrukturze i bogatej ofercie działań społecznych .

Wizja prezentowana była na spotkaniach warsztatowo – konsultacyjnych ze społecznościami w każdej gminie. Po zgłoszonych uwagach i korekcie skupia się ona na kilku elementach:

1. Obszar z dobrze rozwiniętą przedsiębiorczością absorbującą nadwyżki siły roboczej.
2. Obszar który daje mieszkańcom warunki realizacji swoich aspiracji, rozwijania kreatywności i wypracowywania nowych, innowacyjnych metod rozwoju lokalnego
3. Obszar z nowoczesną infrastrukturą, czystym i estetycznym otoczeniem i możliwości aktywnego uczestnictwa w życiu i rozwoju lokalnej wspólnoty.
4. Obszar który poprawia warunki życia mieszkańców i daje szanse na lepsze życie i perspektywy na przyszłość

Rozdział 5. CELE I WSKAŹNIKI

5.1. Specyfikacja i opis celów oraz ich zgodność z PROW

CEL OGÓLNY 1: Wzrost aktywności gospodarczej na obszarze LGD Krajna Złotowska do 2023 roku
Cele szczegółowe:

1.1: Zwiększenie aktywności gospodarczej mieszkańców zamieszkujących obszar LSR Krajna Złotowska do 2023 roku

1.2: Poprawa poziomu wykorzystania infrastruktury lokalnej służącej aktywności gospodarczej podmiotów i mieszkańców zamieszkujących obszar LSR Krajna Złotowska do 2023 roku

Uzasadnienie celu ogólnego 1. i jego celów szczegółowych

Uzasadnieniem do celu 1 jest niski wskaźnik przedsiębiorczości, niska liczba podmiotów gospodarczych zdecydowanie niższa niż w województwie. Jednocześnie jak to zostało opisane w diagnozie w obszarze jest jeden z najwyższych wskaźników bezrobocia. W ramach celu ogólnego realizowane będą operacje w zakresie przedsiębiorczości i poprawy aktywności gospodarczej mieszkańców.

Realizacja celu szczegółowego 1.1. spowoduje wzrostu liczby nowych przedsiębiorstw bądź rozwoju już istniejących, wynikiem czego będzie zwiększenie zatrudnienia, w tym osób z grup defaworyzowanych. Realizacja celu szczegółowego 1.2. spowoduje, że tworzona lub rozwijana będzie infrastruktura wraz z obsługą, służąca przetwarzaniu produktów rolnych (inkubator przetwórstwa lokalnego). Wpłynie to na dywersyfikację źródeł dochodu z gospodarstw domowych oraz w powiązaniu, umożliwi skracanie łańcuchów żywnościowych, w tym poprzez sieci.

Zgodność powyższych celów z PROW

Cel ogólny 1. i przypisane mu cele szczegółowe są zgodne z priorytetem 6 PROW „wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich” i celem szczegółowym 6B – „wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich” i zakresami wsparcia: zakładanie działalności gospodarczej i rozwój przedsiębiorczości, dywersyfikacja źródeł dochodu, w tym tworzenie inkubatorów przetwórstwa lokalnego oraz podnoszenie kompetencji osób w powiązaniu z zakresami wsparcia. Cel 1 powiązany jest również z celami szczegółowymi PROW 3A i 6A (PROW wersja skrócona str. 237)

CEL OGÓLNY 2: Poprawa atrakcyjności obszaru LSR poprzez wykorzystanie ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, obiektów dziedzictwa kulturowego i historycznego na obszarze LSR do 2023 roku

Cele szczegółowe:

2.1: Zwiększenie dostępności do ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej oraz upowszechnienie dostępu do istniejących już obiektów poprzez ich modernizację i doposażenie do roku 2023

2.2: Zwiększenie dostępności i sposobów wykorzystania obiektów dziedzictwa kulturowego i historycznego na obszarze LSR do 2023 roku

Uzasadnienie celu ogólnego 2. i celów szczegółowych

Diagnoza obszaru wykazała, że niezbędna jest poprawa dostępności do infrastruktury zarówno turystycznej i rekreacyjnej jak również do obiektów zabytkowych i dziedzictwa kulturowego. Realizacja celu ogólnego 2. Wraz z celami szczegółowych. Przez działania skierowane na inwestycje w turystykę i rekreację (cel szczegółowy 2.1) zwiększy się atrakcyjność obszaru dla mieszkańców, turystów i inwestorów. Realizacja celu szczegółowego 2.2 pozwoli zachować niematerialne elementy dziedzictwa historycznego i kulturowego, oraz część materialną poprzez rewitalizację obiektów zabytkowych.

Realizacja celu ogólnego 2 przyczyni się do ożywienia gospodarczego, między innymi w branży turystycznej oraz da możliwość do aktywnego, prozdrowotnego wypoczynku i rekreacji. W tym zakresie cel 2 jest komplementarny c celami 1 i 3 i może stanowić wartość dodaną dla obszaru ale również realizacji LSR.

Zgodność powyższych celów z PROW

Cel ogólny i szczegółowe są zgodne z priorytetem 6 PROW „wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich” i z celem szczegółowym 6B – „wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich” i zakresami wsparcia: rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej oraz zachowanie dziedzictwa lokalnego.

Realizacja celu 2 zgodnie z programem PROW przyczyni się do realizacji celów przekrojowych w zakresie ochrony środowiska i klimatu (PROW wersja skrócona str. 235 – 236).

CEL OGÓLNY 3: Wzmocnienie społeczności lokalnej w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, rozwijające w lokalnych środowiskach inicjatywy oparte na wykorzystaniu zasobów do roku 2023.

Cele szczegółowe:

3.1: Wzmocnienie kapitału społecznego obszaru LGD poprzez usprawnienie infrastruktury drogowej w zakresie włączenia społecznego na obszarze LSR do 2023 roku

3.2: Wzmocnienie kapitału społecznego poprzez zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców w tym grup defaworyzowanych do roku 2023

3.3: Realizacja inicjatyw szkoleniowych podnoszących wiedzę i umiejętności mieszkańców do roku 2023

Uzasadnienie celu ogólnego i przypisanych mu celów szczegółowych

Zgodnie z diagnozą zachodzi potrzeba wzmocnienia lokalnej społeczności w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu nastąpi to poprzez realizację w ramach LSR inicjatyw lokalnych mających na celu zwiększenie aktywności mieszkańców w sferze społecznej, kulturalnej, rekreacyjnej i prozdrowotnej w tym

inicjatywy włączające osoby z grup defaworyzowanych (cel szczegółowy 3.2) Rosnąca liczba organizacji pozarządowych i innych podmiotów ekonomii działających na rzecz aktywnej integracji społecznej, spowoduje sprawna realizację tego celu. W celu szczegółowym 3.2 realizowane będą inicjatywy szkoleniowe między innymi dotyczące ochrony środowiska i zmian klimatycznych a ich potrzeba wynika ze wskazanej przez mieszkańców słabej integracji społecznej małej ilości szkoleń i warsztatów. Dodatkowym elementem rozwoju obszaru będzie wprowadzenie koncepcji Smart Village. W ramach celu szczegółowego 3.1 usprawniana zostanie infrastruktura drogowa pozwalająca na włączenie społeczne. Jak wykazała diagnoza (badania własne LGD) jest to jeden i istotniejszy problem zgłaszanych przez mieszkańców w ramach tych działań choć w niewielkim stopniu poprawi się dostęp do miejsc użyteczności publicznej.

Zgodność powyższych celów z PROW

Cel ogólny i szczegółowe są zgodne z priorytetem 6 PROW „wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich” i z celem szczegółowym 6B „wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich” i z przewidzianym w jego ramach zakresem „wzmocnienie kapitału społecznego, w tym z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych i wspieranie partycypacji społeczności lokalnej w realizacji LSR”. Cele wpisują się realizację celów przekrojowych PROW w zakresie innowacji (nowatorskie inicjatywy szkoleniowe) oraz ochrony środowiska i klimatu. (PROW wersja skrócona str., 235 – 236)

CEL OGÓLNY 4: Wzrost aktywności mieszkańców zmierzająca do poprawy warunków życia oparta na poczuciu identyfikacji z obszarem do roku 2023

Cele szczegółowe:

4.1: Zwiększenie Aktywności mieszkańców poprzez realizację projektów współpracy do roku 2023

4.2: Promocja obszaru LSR z wykorzystaniem potencjału społecznego i zasobów do roku 2023

Uzasadnienie celu ogólnego i celów szczegółowych

Obszar historycznej KRAJNY wymaga wsparcia poprzez aktywizację mieszkańców oraz dobrą promocję która w obszarze LSR została zmarginalizowana. Realizacja celu szczegółowego 4.1 Ma wspomóc promocję obszaru poprzez wspólną realizację projektów z innymi lokalnymi grupami działającymi na Krajnie tj. Krajna i Pałuki oraz Nasza Krajna (województwo kujawsko-pomorskie) oraz Krajna nad Notecią (województwo wielkopolskie). Wymienione LGD zawarły porozumienie w sprawie realizacji projektu współpracy.

Ponadto niezależnie od wspólnych działań na obszarze historycznej Krajny promocja obszaru LSR w ramach celu szczegółowego 4.2. obejmować będzie wszystkie podmioty obszaru i jego zasoby.

Zgodność powyższych celów z PROW

Cel ogólny 4. i jego cele szczegółowe są zgodne z celem szczegółowym PROW 6B „wspieranie rozwoju na obszarach wiejskich” realizowanego w ramach priorytetu 6 „wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich”.

5.2. Ogólne uzasadnienie sformułowania celów

Na podstawie potrzeb zidentyfikowanych w diagnozie i konsultacjach społecznych oraz badań własnych LGD sformułowano cele ogólne, przypisane im cele szczegółowe. Wszystkie etapy przygotowywania LSR poddawane były konsultacjom społecznym a pojawiające się wnioski uwzględniane. Podczas konsultacji zgłoszono uwagę o potrzebie ujęcia w grupach defaworyzowanych osób starszych i niepełnosprawnych uwaga ta została po konsultacjach przyjęta. Zaproponowano również realizację niektórych przedsięwzięć w formie projektów grantowych propozycja została po analizie przez zespół roboczy i konsultacjach została uwzględniona.

Najlepszym odzwierciedleniem powiązania diagnozy obszaru z analizą SWOT jest tabela nr 15 umieszczona w rozdziale 4 a konfiguracja wyzwań określonych w diagnozie i analizie SWOT i odpowiadającym im celom, przedsięwzięciom oraz ich produktom, rezultatom i oddziaływaniem pokazuje matryca logiczna

Analiza treści obydwu tabel uzasadnia dokonane sformułowania celów i przedsięwzięć.

5.3. Źródła finansowania celów i realizacji LSR

Cele niniejszej LSR finansowane będą w ramach realizacji priorytetu 6 Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 , celu szczegółowego 6B oraz wkład własny wnioskodawców, o wielkości zależnej od rodzaju operacji.

5.4. Zestawienie realizowanych przedsięwzięć

CEL OGÓLNY 1: Wzrost aktywności gospodarczej na obszarze LGD Krajna Złotowska do 2023 roku
Cel szczegółowy 1.1 Wzrost aktywności gospodarczej mieszkańców zamieszkujących obszar LSR Krajna Złotowska do 2023 roku

Przedsięwzięcie 1.1.1 Podejmowanie działalności gospodarczej

Typy operacji – projekty polegające na podejmowaniu działalności gospodarczej

Beneficjenci – Osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.

Grupa docelowa – mieszkańcy obszarów wiejskich

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba utworzonych miejsc pracy
- Liczba wdrożonych przedsięwzięć innowacyjnych

Wskaźniki produktu:

- Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa
- Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje

Uzasadnienie wyboru wskaźników - Wskaźniki adekwatne do monitorowania rezultatów i produktów w zakresie podejmowania działalności gospodarczej. Wskaźniki obligatoryjne dla PROW. Stan początkowy ustalono na dzień opracowania LSR. Stan docelowy ustalony w oparciu o przewidywaną liczbę projektów. Pomiar wskaźników i ich aktualizacja w każdym roku wdrażania LSR roku do wyczerpania środków przewidzianych na realizację przedsięwzięcia.

Sposób wyboru operacji – Tryb konkursowy zapewniający równe traktowanie potencjalnych beneficjentów

Maksymalny poziom dofinansowania – 100% wydatków kwalifikowanych

Minimalny wkład własny beneficjenta – 0%

Maksymalna wartość dofinansowania – premia w wysokości 60 000 zł

Przedsięwzięcie 1.1.2: Rozwijanie działalności gospodarczej

Typy operacji – projekty polegające na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa

Beneficjenci – Osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną - mikro i małe przedsiębiorstwa, rolnicy prowadzący tzw. działalność agroturystyczną

Grupa docelowa – mieszkańcy obszarów wiejskich

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba utworzonych miejsc pracy
- Liczba utrzymanych miejsc pracy
- Liczba wdrożonych przedsięwzięć innowacyjnych
- Liczba osób, które skorzystały z miejsc noclegowych w ciągu roku

Wskaźniki produktu:

- Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje
- Liczba nowych miejsc noclegowych

Uzasadnienie wyboru wskaźników - Wskaźniki adekwatne do monitorowania rezultatów i produktów w zakresie rozwijania działalności gospodarczej. Wskaźniki obligatoryjne dla PROW. Stan początkowy ustalono na dzień opracowania LSR. Stan docelowy ustalony w oparciu o przewidywaną liczbę projektów. Pomiar wskaźników i ich aktualizacja w każdym roku wdrażania LSR roku do wyczerpania środków przewidzianych na realizację przedsięwzięcia.

Sposób wyboru operacji – Tryb konkursowy zapewniający równe traktowanie potencjalnych beneficjentów

Maksymalny poziom dofinansowania – nie więcej niż 65 % wydatków kwalifikowanych

Minimalny wkład własny beneficjenta – 35 % wydatków kwalifikowanych

Maksymalna wartość dofinansowania – do 500 000 zł

Cel szczegółowy 1.2: Poprawa poziomu wykorzystania infrastruktury lokalnej służącej aktywności gospodarczej podmiotów i mieszkańców zamieszkujących obszar LSR Krajna Złotowska do 2023 roku

Przedsięwzięcie 1.2.1: Wspieranie tworzenia i rozwoju inkubatorów przetwórstwa lokalnego

Typy operacji – Operacje w zakresie tworzenia lub rozwoju inkubatorów przetwórstwa lokalnego produktów rolnych. Podstawą działalności w inkubatorze jest przetwarzanie żywności.

Beneficjenci – Podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie przetwórstwa produktów rolnych

Grupa docelowa – mieszkańcy obszarów wiejskich

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba podmiotów korzystających z infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych
- Liczba utworzonych miejsc pracy
- Liczba wdrożonych przedsięwzięć innowacyjnych

Wskaźniki produktu:

- Liczba nowych inkubatorów (centrów) przetwórstwa lokalnego
- Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje

Uzasadnienie wyboru wskaźników - Wskaźniki adekwatne do monitorowania rezultatów i produktów w zakresie podejmowania tworzenia i rozwoju inkubatorów. Wskaźniki obligatoryjne dla PROW. Stan początkowy ustalono na dzień opracowania LSR. Stan docelowy ustalony w oparciu o przewidywaną liczbę projektów. Pomiar wskaźników i ich aktualizacja w każdym roku wdrażania LSR roku do wyczerpania środków przewidzianych na realizację przedsięwzięcia.

Sposób wyboru operacji – Tryb konkursowy zapewniający równe traktowanie potencjalnych beneficjentów

Maksymalny poziom dofinansowania – do 70 % wydatków kwalifikowanych

Minimalny wkład własny beneficjenta – 30 % wydatków kwalifikowanych

Maksymalna wartość dofinansowania – do 500 000 zł

Przedsięwzięcie 1.2.2 Wsparcie rozwoju sieci krótkich łańcuchów żywnościowych i rynków lokalnych

Typy operacji – Operacje w zakresie wspierania współpracy między podmiotami wykonującymi działalność gospodarczą na obszarze wiejskim objętym w ramach krótkich łańcuchów dostaw lub w zakresie rozwijania rynków zbytu produktów lub usług lokalnych.

Beneficjenci – Osoby fizyczne i prawne prowadzące działalność gospodarczą: mikro i małe przedsiębiorstwa, w tym rolnicy

Grupa docelowa – Mieszkańcy obszarów wiejskich LSR, przedsiębiorcy, drobni przetwórcy, rolnicy

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba podmiotów korzystających z infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych
- Liczba osób, które skorzystały z więcej niż jednej usługi turystycznej objętej siecią, która otrzymała wsparcie w ramach realizacji LSR

Wskaźniki produktu:

- Liczba sieci w zakresie krótkich łańcuchów żywnościowych lub rynków lokalnych które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR
- Liczba sieci w zakresie usług turystycznych, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR

Uzasadnienie wyboru wskaźników - Wskaźniki adekwatne do monitorowania rezultatów i produktów w zakresie podejmowania tworzenia i rozwoju sieci. Wskaźniki obligatoryjne dla PROW. Stan początkowy ustalono na dzień opracowania LSR. Stan docelowy ustalony w oparciu o przewidywaną liczbę projektów. Pomiar wskaźników i ich aktualizacja w każdym roku wdrażania LSR roku do wyczerpania środków przewidzianych na realizację przedsięwzięcia.

Sposób wyboru operacji – Tryb konkursowy zapewniający równe traktowanie potencjalnych beneficjentów

Maksymalny poziom dofinansowania – do 70 % wydatków kwalifikowanych

Minimalny wkład własny beneficjenta – 30 % wydatków kwalifikowanych

Maksymalna wartość dofinansowania – do 100 000 zł

CEL OGÓLNY 2: . Poprawa atrakcyjności obszaru LSR poprzez wykorzystanie ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, obiektów dziedzictwa kulturowego i historycznego na obszarze LSR do 2023 roku

Cel szczegółowy 2.1: Zwiększenie dostępności do ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej oraz upowszechnienie dostępu do istniejących już obiektów poprzez ich modernizację i doposażenie do roku 2023

Przedsięwzięcie 2.1.1 Inwestycje w obszarze turystyki i rekreacji

Typy operacji – Operacje polegające na budowie lub przebudowie ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej

Beneficjenci – Gminy, powiat, pozostałe podmioty działające w zakresie niekomercyjnej i ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej

Grupa docelowa – Mieszkańcy obszarów wiejskich LSR i turyści

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba osób korzystających z nowych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej
- Liczba osób, które skorzystały z nowych miejsc noclegowych w ciągu roku w nowych lub przebudowanych obiektach turystycznych

Wskaźniki produktu:

- Liczba nowych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej
- Liczba przebudowanych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej

Uzasadnienie wyboru wskaźników - Wskaźniki adekwatne do monitorowania rezultatów i produktów w zakresie rozwoju infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej. Wskaźniki obligatoryjne dla PROW. Stan początkowy ustalono na dzień opracowania LSR. Stan docelowy ustalony w oparciu o przewidywaną liczbę projektów. Pomiar wskaźników i ich aktualizacja w każdym roku wdrażania LSR roku do wyczerpania środków przewidzianych na realizację przedsięwzięcia.

Sposób wyboru operacji – Tryb konkursowy zapewniający równe traktowanie potencjalnych beneficjentów

Maksymalny poziom dofinansowania – nie więcej niż 63,63% jednostki sektora finansów publicznych, do 90 % pozostali

Minimalny wkład własny beneficjenta – 36,37% jednostki sektora finansów publicznych, 10 % pozostali

Maksymalna wartość dofinansowania – do 130 000 zł

Cel szczegółowy 2.2: Zwiększenie dostępności i sposobów wykorzystania obiektów dziedzictwa kulturowego i historycznego na obszarze LSR do 2023 roku

Przedsięwzięcie 2.2.1 Rewitalizacja obiektów zabytkowych

Typy operacji – Operacje polegające na odnawianiu lub poprawie stanu zabytkowych obiektów budowlanych, służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego, obiektów, eksponatów i pozostałych zabytków kultury materialnej służących zachowaniu dziedzictwa lokalnego wpisanych do rejestru lub ewidencji zabytków.

Beneficjenci – Gminy i Powiat Podmioty prywatne, parafie lub organizacje pozarządowe posiadające prawo do dysponowania obiektem zabytkowym

Grupa docelowa – Mieszkańcy obszarów wiejskich LSR i turyści

Wskaźniki rezultatu:

- Wzrost liczby osób odwiedzających zabytki i obiekty

Wskaźniki produktu:

- Liczba zabytków poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim

Uzasadnienie wyboru wskaźników - Wskaźniki adekwatne do monitorowania rezultatów i produktów w zakresie rewitalizacji obiektów zabytkowych. Wskaźniki obligatoryjne dla PROW. Stan początkowy ustalono na dzień opracowania LSR. Stan docelowy ustalony w oparciu o przewidywaną liczbę projektów. Pomiar wskaźników i ich aktualizacja w każdym roku wdrażania LSR roku do wyczerpania środków przewidzianych na realizację przedsięwzięcia.

Sposób wyboru operacji – Tryb konkursowy zapewniający równe traktowanie potencjalnych beneficjentów

Maksymalny poziom dofinansowania – nie więcej niż 63,63% jednostki sektora finansów publicznych, do 90 % pozostali

Minimalny wkład własny beneficjenta – 36,37% jednostki sektora finansów publicznych, 10 % pozostali

Maksymalna wartość dofinansowania – do 100 000 zł

Przedsięwzięcie 2.2.2 Inwestycje w obszarze dziedzictwa historycznego i kulturowego

Typy operacji – Operacje polegające na wyposażeniu podmiotów działających w sferze dziedzictwa lokalnego oraz realizacji przedsięwzięć umożliwiających zwiększenie dostępności i sposobów wykorzystania skutkujących zwiększeniem liczby osób korzystających z kultury i dziedzictwa lokalnego na obszarach wiejskich LSR

Beneficjenci – Podmioty działające w obszarze kultury i dziedzictwa lokalnego z wyłączeniem jednostek sektora finansów publicznych

Grupa docelowa – Mieszkańcy obszarów wiejskich LSR i turyści

Wskaźniki rezultatu:

- Wzrost liczby osób odwiedzających zabytki i obiekty
- Liczba osób zadowolonych z oferty podmiotów działających w sferze kultury i dziedzictwa lokalnego

Wskaźniki produktu:

- Liczba zrealizowanych operacji obejmujących wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa lokalnego
- Liczba podmiotów wspartych w ramach operacji obejmujących wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa lokalnego

Uzasadnienie wyboru wskaźników - Wskaźniki adekwatne do monitorowania rezultatów i produktów w zakresie dziedzictwa historycznego i kulturowego. Wskaźniki obligatoryjne dla PROW. Stan początkowy ustalono na dzień opracowania LSR. Stan docelowy ustalony w oparciu o przewidywaną liczbę projektów. Pomiar wskaźników i ich aktualizacja w każdym roku wdrażania LSR roku do wyczerpania środków przewidzianych na realizację przedsięwzięcia.

Sposób wyboru operacji – Konkurs, projekt grantowy, aktywizacja. Tryb konkursowy, w tym grantowy, pozwala na zapewnienie równego traktowania podmiotów i różnorodności projektów. Tryb projektu grantowego umożliwia ponadto aktywizację podmiotów działających w sferze kultury i dziedzictwa lokalnego

Maksymalny poziom dofinansowania – do 100 %

Maksymalna wartość dofinansowania – do 25 000 zł w przypadku grantu

CEL OGÓLNY 3: Wzmocnienie społeczności lokalnej w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, rozwijające w lokalnych środowiskach inicjatywy oparte na wykorzystaniu zasobów do roku 2023.

Cel szczegółowy 3.1: Wzmocnienie kapitału społecznego obszaru LGD poprzez usprawnienie infrastruktury drogowej w zakresie włączenia społecznego na obszarze LSR do 2023 roku

Przedsięwzięcie 3.1.1: Budowa lub modernizacja dróg lokalnych w zakresie włączenia społecznego

Typy operacji – Inwestycje w zakresie dróg prowadzących bezpośrednio do obiektów użyteczności publicznej,

w których świadczone są usługi społeczne, zdrowotne, opiekuńczo-wychowawcze lub edukacyjne dla ludności lokalnej łączących je z siecią dróg publicznych oraz drogi skracające dystans lub czas dojazdu do tych obiektów.

Beneficjenci – Gminy, powiat

Grupa docelowa – Mieszkańcy obszarów wiejskich LSR i turyści

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba osób korzystających z nowej lub przebudowanej infrastruktury drogowej w zakresie włączenia społecznego

Wskaźniki produktu:

- Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg

Uzasadnienie wyboru wskaźników - Wskaźniki adekwatne do monitorowania rezultatów i produktów w zakresie budowy lub modernizacji dróg lokalnych. Wskaźniki obligatoryjne dla PROW. Stan początkowy ustalono na dzień opracowania LSR. Stan docelowy ustalony w oparciu o przewidywaną liczbę kilometrów wybudowanych lub przebudowanych dróg. Pomiar wskaźników i ich aktualizacja w każdym roku wdrażania LSR roku do wyczerpania środków przewidzianych na realizację przedsięwzięcia.

Sposób wyboru operacji – Tryb konkursowy zapewniający równe traktowanie potencjalnych beneficjentów

Maksymalny poziom dofinansowania – nie więcej niż 63,63%

Minimalny wkład własny beneficjenta – 36,37%

Maksymalna wartość dofinansowania – do 100 000 zł

Cel szczegółowy 3.2: Wzmocnienie kapitału społecznego poprzez zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców w tym grup defaworyzowanych do roku 2023

Przedsięwzięcie 3.2.1: Inicjatywy lokalne w sferze działalności społecznej, kulturalnej, rekreacyjnej i prozdrowotnej wpływające na wzrost aktywności mieszkańców i włączające osoby z grup defaworyzowanych

Typy operacji – Operacje ukierunkowane na społeczność lokalną i wyposażenie podmiotów funkcjonujących w sferze społecznej, kulturalnej, rekreacyjnej i prozdrowotnej wzmacniające aktywność mieszkańców i integrację społeczną, w tym osób z grup defaworyzowanych opisanych w LSR

Beneficjenci – Gminy, powiat, organizacje pozarządowe, w tym sformalizowane grupy nieposiadające osobowości prawnej

Grupa docelowa – Mieszkańcy obszarów wiejskich LSR

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba osób, które skorzystały z inicjatywy lokalnej w tym z grup defaworyzowanych
- Liczba osób zadowolonych z oferty aktywizacyjnej realizowanej w ramach inicjatywy lokalnej
- Liczba wdrożonych przedsięwzięć innowacyjnych

Wskaźniki produktu:

- Liczba wydarzeń
- Liczba podmiotów lokalnych, które otrzymały wsparcie na realizację inicjatywy lokalnej
- Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje

Uzasadnienie wyboru wskaźników - Wskaźniki adekwatne do monitorowania rezultatów i produktów w zakresie działalności na rzecz społeczeństwa lokalnego oraz innowacji, będącej jednym z kryteriów lokalnych wyboru operacji. Wskaźniki obligatoryjne dla PROW Stan początkowy ustalono na dzień opracowania LSR. Stan docelowy ustalony w oparciu o przewidywaną liczbę operacji. Pomiar wskaźników i ich aktualizacja w każdym roku wdrażania LSR roku do wyczerpania środków przewidzianych na realizację przedsięwzięcia.

Sposób wyboru operacji – Konkurs, projekt grantowy, aktywizacja. Tryb konkursowy, w tym grantowy, pozwala na zapewnienie równego traktowania podmiotów i różnorodności projektów. Tryb projektu grantowego umożliwia ponadto aktywizację podmiotów działających w sferze działalności społecznej.

Maksymalny poziom dofinansowania – nie więcej niż 63,63% jednostki sektora finansów publicznych, do 100 % pozostali

Minimalny wkład własny beneficjenta – 36,37% jednostki sektora finansów publicznych,

Maksymalna wartość dofinansowania – do 25 000 zł

Przedsięwzięcie 3.2.2: Wdrożenie koncepcji Smart Village w miejscowościach Krajny Złotowskiej

Typy operacji – Operacje ukierunkowane na opracowanie wspólnie z mieszkańcami koncepcji rozwoju miejscowości opartej na zasobach i niwelującej identyfikowane w diagnozie problemy z wykorzystaniem nowoczesnych technologii

Beneficjenci – Podmioty uprawnione, osoby fizyczne lub prawne w tym organizacje pozarządowe

Grupa docelowa – Mieszkańcy obszarów wiejskich LSR

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba mieszkańców objętych koncepcją Smart Village

Wskaźniki produktu:

- Liczba opracowanych koncepcji Smart Village

Uzasadnienie wyboru wskaźników - Wskaźniki adekwatne do monitorowania rezultatów i produktów w zakresie działalności na rzecz społeczeństwa lokalnego oraz innowacji, będącej jednym z kryteriów lokalnych wyboru operacji. Wskaźniki obligatoryjne dla PROW Stan początkowy ustalono na dzień opracowania zmian w LSR. Stan docelowy ustalony w oparciu o planowaną liczbę operacji. Pomiar wskaźników i ich aktualizacja w każdym roku wdrażania LSR roku do wyczerpania środków przewidzianych na realizację przedsięwzięcia.

Sposób wyboru operacji – Projekt grantowy. Tryb konkursowy, w tym grantowy, pozwala na zapewnienie równego traktowania podmiotów i różnorodności projektów. Tryb projektu grantowego umożliwia ponadto aktywizację podmiotów działających w sferze działalności społecznej.

Maksymalny poziom dofinansowania – 100 % pozostali

Minimalny wkład własny beneficjenta – 0

Maksymalna wartość dofinansowania – ryczały 4000 zł

Cel szczegółowy 3.3: Realizacja inicjatyw szkoleniowych podnoszących wiedzę i umiejętności mieszkańców do roku 2023

Przedsięwzięcie 3.3.1 Szkolenia i inicjatywy edukacyjne w tym w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych.

Typy operacji – Operacje w szkoleniowe skierowane do mieszkańców obszaru LSR, w tym przede wszystkim do osób z grup defaworyzowanych, ukierunkowane na podnoszenie wiedzy i umiejętności w tym w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych

Beneficjenci – Gminy, powiat, organizacje pozarządowe, w tym sformalizowane grupy nieposiadające osobowości prawnej

Grupa docelowa – Mieszkańcy obszarów wiejskich LSR

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba osób przeszkolonych
- Liczba osób oceniających szkolenia jako adekwatne do oczekiwań
- Liczba wdrożonych przedsięwzięć innowacyjnych

Wskaźniki produktu:

- Liczba szkoleń
- Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje

Uzasadnienie wyboru wskaźników - Wskaźniki adekwatne do monitorowania rezultatów i produktów w zakresie działalności szkoleniowej. Wskaźniki obligatoryjne dla PROW. Stan początkowy ustalono na dzień opracowania LSR. Stan docelowy ustalony w oparciu o przewidywaną liczbę operacji. Pomiar wskaźników i ich aktualizacja w każdym roku wdrażania LSR roku do wyczerpania środków przewidzianych na realizację przedsięwzięcia.

Sposób wyboru operacji – Konkurs, projekt grantowy, aktywizacja. Tryb konkursowy, w tym grantowy, pozwala na zapewnienie równego traktowania podmiotów i różnorodności projektów. Tryb projektu grantowego umożliwia ponadto aktywizację podmiotów działających w sferze działalności społecznej.

Maksymalny poziom dofinansowania – nie więcej niż 63,63% jednostki sektora finansów publicznych, do 100 % pozostali

Minimalny wkład własny beneficjenta – 36,37% jednostki sektora finansów publicznych, **Maksymalna wartość dofinansowania** – do 25 000 zł

CEL OGÓLNY 4: Wzrost aktywności mieszkańców zmierzająca do poprawy warunków życia oparta na poczuciu identyfikacji z obszarem do roku 2023

Cel szczegółowy 4.1: Zwiększenie Aktywności mieszkańców poprzez realizację projektów współpracy do roku 2023

Przedsięwzięcie 4.1.1 Realizacja projektów współpracy

Typy operacji – Realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania, w tym współpracy międzyterytorialnej (pomiędzy LGD w ramach jednego województwa lub z różnych województw) lub międzynarodowej

Beneficjenci – Lokalna Grupa Działania

Grupa docelowa – Mieszkańcy obszaru LSR, przedsiębiorcy, grupy defaworyzowane, dzieci i młodzież, turyści, organizacje pozarządowe

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba projektów wykorzystujących lokalne zasoby: -przyrodnicze, -kulturowe, -historyczne, -turystyczne, -produkty lokalne
- Liczba projektów skierowanych do następujących grup docelowych: -przedsiębiorcy, -grupy defaworyzowane (określone w LSR), -młodzież, -turyści, -inne

Wskaźniki produktu:

- Liczba zrealizowanych projektów współpracy
- Liczba przeprowadzonych wydarzeń promocyjnych
- Liczba programów edukacyjnych związanych z dziedzictwem kulturalnym i historycznym Krajny

Uzasadnienie wyboru wskaźników - Wskaźniki adekwatne do monitorowania rezultatów i produktów w zakresie monitorowania projektów współpracy. Wskaźniki obligatoryjne dla PROW. Stan początkowy ustalono na dzień opracowania LSR. Stan docelowy ustalony w oparciu o przewidywaną liczbę projektów. Pomiar wskaźników i ich aktualizacja w każdym roku wdrażania LSR roku do wyczerpania środków przewidzianych na realizację przedsięwzięcia.

Sposób wyboru operacji – Tryb konkursowy zapewniający równe traktowanie potencjalnych beneficjentów

Maksymalny poziom dofinansowania – 100 %

Minimalny wkład własny beneficjenta – 0 %

Maksymalna wartość dofinansowania – do 180 000 zł

Planowany projekt współpracy: „Cztery pory roku na Krajnie”

W LSR przewidziano projekt współpracy międzyregionalnej 4 LGD położonych w granicach historycznej Krajny tj.: Stowarzyszeniem „Partnerstwo dla Krajny i Pałuk”, Stowarzyszeniem „Nasza Krajna”,

Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania Krajna Złotowska oraz Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Krajna nad Notecią”.

Cel ogólny projektu: Promocja potencjału historycznego, kulturowego i przyrodniczego obszaru Krajny.

Cele szczegółowe projektu:

- odkrywanie nowych zainteresowań oraz ciekawych formy spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, które przyczynią się do pielęgnowania tradycji kulturowych regionu Krajny,
- wzrost zainteresowania lokalnych społeczności własnym regionem,
- zwiększenie aktywności i zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczno – kulturowe obszaru partnerskich LGD.

Wskaźniki: określono w Rozdziale VII Plan działania i w załączniku do rozdziału

Partnerzy projektu zakładają realizację kilku wzajemnie uzupełniających się działań tj:

- Opracowanie aplikacji mobilnej promującej walory Krajny,
- Opracowanie Leksykonu Krajny - wspólnego dla obszaru Krajny wydawnictwa zawierającego wszystkie informacje kulturowe, historyczne, przyrodnicze.
- Przeprowadzenie kulinarnych zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży o charakterze edukacji regionalnej u wszystkich partnerów projektu
- Organizacja wydarzeń promocyjnych nawiązujących do tradycji regionu Krajny oraz konferencji podsumowującej projekt

Grupa docelowa: mieszkańcy obszaru objętego LSR , w szczególności dzieci i młodzież

Szacowany koszt każdego z partnerów projektu współpracy: 60 tys. zł

Projekt współpracy „Marka Lokalna szansą rozwoju obszarów LGD”

Projekt współpracy międzynarodowej między: Stowarzyszeniem LGD Krajna Złotowska, Stowarzyszeniem LGD „Między Wisłą a Kampinosem”, Stowarzyszeniem LGD „Beskid Gorlicki”

Cel ogólny projektu: Wzmocnienie atrakcyjności turystycznej obszarów partnerskich LGD poprzez budowę marki lokalnej opartej na zasobach i produktach lokalnych.

Cele szczegółowe projektu:

- wzrost konkurencyjności obszaru partnerskich LGD poprzez wsparcie przedsiębiorczości opartej na lokalnych zasobach
- wzrost aktywności oraz współpracy mieszkańców obszarów partnerskich LGD
- Budowa spójnej i zintegrowanej oferty turystycznej obszarów partnerskich LGD
- Promowanie obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych oraz lokalnej przedsiębiorczości.
- Wymiana wiedzy i doświadczeń w procesie zarządzania marką lokalną

Partnerzy projektu zakładają realizację działań:

- Opracowanie dokumentacji przyznawania marki lokalnej
- Warsztaty dla społeczności lokalnej
- Wizyta studyjna w LGD Krajna Złotowska
- Wizyta studyjna w LGD Między Wisłą a Kampinosem
- Wizyta studyjna w LGD Beskid Gorlicki
- Wizyta studyjna w LAG Devnya-Aksakovo
- Wizyta studyjna w LGD Partnerstwo Ducha Gór
- Przygotowanie i przeprowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnej

Grupa docelowa: Przedsiębiorcy, turyści oraz osoby z grup defaworyzowanych

Projekt współpracy „Odrębność kulturowa łączy obszary Wielkopolski i Kujaw”

Projekt współpracy o charakterze współpracy międzyregionalnej pomiędzy czterema Lokalnymi Grupami Działania: Stowarzyszeniem LGD Krajna Złotowska, Stowarzyszeniem LGD Gościnna Wielkopolska, LGD Stowarzyszeniem Dolina Wełny oraz Stowarzyszeniem LGD Kruszwica

Cel ogólny projektu: Promocja potencjału historycznego, kulturowego i przyrodniczego obszaru Krajny.

Cele szczegółowe projektu:

- wzrost zainteresowania lokalnych społeczności własnym regionem
- popularyzacja dziedzictwa historycznego i kulturowego obszarów partnerskich LGD
- wymiana doświadczeń pomiędzy partnerami projektu oraz uczestnikami

Partnerzy projektu zakładają realizację działań:

- Wydanie publikacji na temat gwary (działanie wspólne wszystkich partnerów)
- Wydanie publikacji o stroju/hafcie
- Zorganizowanie i przeprowadzenie warsztatów u każdego z partnerów
- Zorganizowanie wyjazdu studyjnego na obszar LGD Gościnna Wielkopolska, LGD Dolina Wełny oraz LGD Krajna Złotowska
- Zorganizowanie konferencji podsumowującej projekt

Grupa docelowa: mieszkańcy obszaru objętego LSR

Projekt współpracy „Moda na lokalne smaki”

Projekt współpracy pomiędzy dwoma Lokalnymi Grupami Działania: Lokalna Grupa Działania „Z Nami Warto” oraz Stowarzyszeniem LGD Krajna Złotowska .

Cel ogólny projektu: Popularyzowanie wiedzy o dziedzictwie kulinarnym obszarów partnerskich.

Cele szczegółowe projektu:

- promocja i rozpowszechnianie wiedzy o dziedzictwie kulinarnym obszaru dwóch LGD: „Z Nami Warto” i „Krajna Złotowska”
- wymiana doświadczeń kulinarnych pomiędzy Partnerami
- Wykorzystanie lokalnych zasobów
- Integracja mieszkańców poprzez organizację warsztatów wielopokoleniowych i dla dzieci

Partnerzy projektu zakładają realizację działań:

- Wydanie książki kucharskiej pn.: „Dziedzictwo kulinarne Krajny Złotowskiej”
- Utworzenie turystycznego szlaku kulinarnego w wersji elektronicznej
- Zorganizowanie i przeprowadzenie cyklu warsztatów u każdego z partnerów
- Zorganizowanie wyjazdu studyjnego na obszar LGD Z Nami Warto oraz LGD Krajna Złotowska

Grupa docelowa: mieszkańcy obszaru objętego LSR

Projekt współpracy „Dziedzictwo Centralnej Polski”

Projekt współpracy międzyregionalnej pomiędzy trzema Lokalnymi Grupami Działania: Stowarzyszeniem LGD Krajna Złotowska, Stowarzyszeniem LGD Wrota Wielkopolski i Stowarzyszeniem LGD 7 – Kraina Nocy i Dni

Cel ogólny projektu: Zachowanie i promocja dziedzictwa lokalnego, wzmocnienie kapitału społecznego i tożsamości lokalnej oraz budowanie pozytywnego wizerunku partnerów projektu.

Cele szczegółowe projektu:

- wzrost zainteresowania lokalnych społeczności własnym regionem,
- wymiana doświadczeń pomiędzy partnerami projektu oraz uczestnikami
- aktywizacja mieszkańców obszarów partnerskich LGD
- promocja dziedzictwa kulinarnego obszarów partnerskich LGD

Partnerzy projektu zakładają realizację działań:

- Warsztaty rękodzielnicze
- Warsztaty kulinarne
- Wizyta studyjna na obszarze LGD Wrota Wielkopolski
- Wizyta studyjna na obszarze LGD Krajna Złotowska
- Wizyta studyjna na obszarze LGD 7
- Wizyta studyjna do Hiszpanii

Grupa docelowa: mieszkańcy obszaru objętego LSR

Projekt współpracy „Wioski tematyczne i zagrody edukacyjne narzędziem aktywizacji społeczności lokalnej”

Projekt współpracy realizowany w ramach partnerstwa trzech Lokalnych Grup Działania: Stowarzyszenie LGD „Kraina Mlekiem Płynąca”, LGD „Z Nami Warto”, Stowarzyszenie LGD Krajna Złotowska

Cel ogólny projektu: Podniesienie aktywności społecznej lokalnej poprzez tworzenie wiosek tematycznych i zagród edukacyjnych z wykorzystaniem tradycji i dziedzictwa kulturowego oraz zasobów przyrodniczych.

Cele szczegółowe projektu:

- zachowanie gospodarcze zasobów i tradycji kulturowych
- rozwój innowacyjności i przedsiębiorczości mieszkańców
- poprawa aktywności społecznej w zakresie kultury, turystyki i rekreacji na obszarze LGD
- wzmocnienie kapitału społecznego mieszkańców obszaru LGD
- zwiększenie aktywności mieszkańców poprzez realizację projektów współpracy

Partnerzy projektu zakładają realizację działań:

- Zorganizowanie spotkań informacyjnych na temat wiosek tematycznych i zagród edukacyjnych
- Zorganizowanie i przeprowadzenie wizyt studyjnych do działających wiosek tematycznych i zagród edukacyjnych
- Przygotowanie spotkań warsztatowych z mieszkańcami
- Stworzenie edukacyjnych gier terenowych w formie questów
- Organizacja spotkania inauguracyjnego w miejscowościach, które opracują quest i wypracują pomysł na wioskę tematyczną

Grupa docelowa: mieszkańcy obszaru LGD, liderzy, sołtysi, KGW, organizacje pozarządowe, właściciele gospodarstw rolnych i agroturystycznych, osoby zainteresowane utworzeniem zagród edukacyjnych i wiosek tematycznych

Cel szczegółowy 4.2: Promocja obszaru LSR z wykorzystaniem potencjału społecznego i zasobów do roku 2023

Przedsięwzięcie 4.2.1 Promocja zasobów lokalnych obszaru LSR

Typy operacji – Operacje w zakresie promocji walorów turystycznych, historycznych, przyrodniczych i krajobrazowych i innych obszaru LSR

Beneficjenci – Gminy, Powiat lub inny podmiot prowadzący działalność promocyjną

Grupa docelowa – Mieszkańcy obszaru LSR, przedsiębiorcy, grupy defaworyzowane, dzieci i młodzież, turyści, organizacje pozarządowe

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba uczestników działań promocyjnych

Wskaźniki produktu:

- Liczba przeprowadzonych kampanii promocyjnych
- Liczba publikacji promujących obszar LSR w tym serwisów internetowych

Uzasadnienie wyboru wskaźników - Wskaźniki adekwatne do monitorowania rezultatów i produktów w zakresie monitorowania działań promocyjnych. Wskaźniki obligatoryjne dla PROW. Stan początkowy ustalono na dzień opracowania LSR. Stan docelowy ustalony w oparciu o przewidywaną liczbę projektów. Pomiar wskaźników i ich aktualizacja w każdym roku wdrażania LSR roku do wyczerpania środków przewidzianych na realizację przedsięwzięcia.

Sposób wyboru operacji – Tryb konkursowy zapewniający równe traktowanie potencjalnych beneficjentów

Maksymalny poziom dofinansowania – nie więcej niż 63,36% w przypadku JST pozostali do 100 %

Minimalny wkład własny beneficjenta – 36,37% jednostki sektora finansów publicznych

Maksymalna wartość dofinansowania – do 100 000 zł

5.5. Część tabelaryczna

Tabela nr:16 Zestawienie tabelaryczne

1.0	Cel ogólny	Wzrost aktywności gospodarczej na obszarze LGD Krajna Złotowska do 2023 roku			
1.1	Cele	Zwiększenie aktywności gospodarczej mieszkańców zamieszkujących obszar LSR Krajna Złotowska do 2023 roku			
1.2	szczegółowe	Poprawa poziomu wykorzystania infrastruktury lokalnej służącej aktywności gospodarczej podmiotów i mieszkańców zamieszkujących obszar LSR Krajna Złotowska do 2023 roku			
Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego		Jednostka miary	Stan początkowy 2015 rok	Plan 2023 rok	Źródła danych/ sposób pomiaru
W 1.0	Wzrost liczby podmiotów gospodarczych na 1000 ludności	Sztuka	72 ⁸	75	GUS – BDL / pomiar na koniec okresu monitorowania
Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych		Jednostka miary	Stan początkowy 2015 rok	Plan 2023 rok	Źródła danych/ sposób pomiaru
W 1.1	Liczba utworzonych miejsc pracy	Sztuka	0	49	Dane od Beneficjentów i dokumentacja biura LGD / Dane instytucji pośredniczącej ze zrealizowanych operacji, pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania
	Liczba osób, które skorzystały z miejsc noclegowych w ciągu roku	Osoba	0	100	
	Liczba wdrożonych przedsięwzięć innowacyjnych	Sztuka	0	16	
	Liczba utrzymanych miejsc pracy	Sztuka	0	57	Dane od Beneficjentów i dokumentacja biura LGD / Dane instytucji pośredniczącej ze zrealizowanych operacji.
W 1.2	Liczba utworzonych miejsc pracy	Sztuka	0	1	Dane od Beneficjentów i dokumentacja biura LGD / Dane instytucji pośredniczącej ze zrealizowanych operacji, pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania
	Liczba podmiotów korzystających z infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych	Sztuka	0	100	
	Liczba wdrożonych przedsięwzięć innowacyjnych	Sztuka	0	1	
	Liczba osób, które skorzystały z więcej niż jednej usługi turystycznej objętej siecią, która otrzymała wsparcie w ramach realizacji LSR	osoba	0	500	Dane od Beneficjentów i dokumentacja biura LGD / Dane instytucji pośredniczącej ze zrealizowanych operacji, pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania

⁸ Dane dla 2014 r.

Przedsięwzięcia		Grupy docelowe	Sposób realizacji	Wskaźniki produktu				
				nazwa	Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
						Początkowa 2015 rok	Końcowa 2023 rok	
1.1.1	Podejmowanie działalności gospodarczej	Zgodnie z opisem w rozdziale 5.4	konkurs	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	sztuka	0	49	Dane od Beneficjentów i dokumentacja biura LGD / Dane instytucji pośredniczącej ze zrealizowanych operacji, pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania
				Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	sztuka	0	20	
1.1.2	Rozwijanie działalności gospodarczej	Zgodnie z opisem w rozdziale 5.4	konkurs	Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	sztuka	0	15	Dane od Beneficjentów i dokumentacja biura LGD / Dane instytucji pośredniczącej ze zrealizowanych operacji, pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania
				Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	sztuka	0	7	
				Liczba nowych miejsc noclegowych	sztuka	0	41	
1.2.1	Wspieranie tworzenia i rozwoju inkubatorów przetwórstwa lokalnego	Zgodnie z opisem w rozdziale 5.4	konkurs	Liczba nowych inkubatorów (centrów) przetwórstwa lokalnego	sztuka	0	0	Dane od Beneficjentów i dokumentacja biura LGD / Dane instytucji pośredniczącej ze zrealizowanych operacji, pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania
				Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	sztuka	0	0	
1.2.2	Wspieranie rozwoju sieci krótkich łańcuchów i rynków lokalnych	Zgodnie z opisem w rozdziale 5.4	konkurs	Liczba sieci w zakresie krótkich łańcuchów żywnościowych lub rynków lokalnych które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR	sztuka	0	0	Dane od Beneficjentów i dokumentacja biura LGD / Dane instytucji pośredniczącej ze zrealizowanych operacji, pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania
				Liczba sieci w zakresie usług turystycznych, które	sztuka	0	0	

				otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR				
SUMA				Liczba wskaźników produktu	sztuka	0	132	

Tabela nr 17: Zestawienie tabelaryczne

2.0	Cel ogólny	Poprawa atrakcyjności obszaru LSR poprzez wykorzystanie ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, obiektów dziedzictwa kulturowego i historycznego na obszarze LSR do 2023 roku						
2.1	Cele szczegółowe	Zwiększenie dostępności do ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej oraz upowszechnianie dostępu do istniejących już obiektów poprzez ich modernizację i doposażenie do 2023 roku						
2.2	e	Zwiększenie dostępności i sposobów wykorzystania obiektów dziedzictwa kulturowego i historycznego na obszarze LSR do 2023 roku						
Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego			Jednostka miary	Stan początkowy 2015 rok	Plan 2023 rok	Źródła danych/ sposób pomiaru		
W 2.0	Wzrost liczby turystów korzystających z noclegów przypadająca na 1000 mieszkańców stałych (wskaźnik Schneidera)		osoba	137,07 ⁹	145	GUS – BDL / pomiar na koniec okresu monitorowania zgodnie z częstotliwością publikowania danych statystycznych		
Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych			Jednostka miary	Stan początkowy 2015 rok	Plan 2023 rok	Źródła danych/ sposób pomiaru		
W 2.1	Liczba osób korzystających z nowych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej		osoba	0	10000	Dane od Beneficjentów i dokumentacja biura LGD / Dane instytucji pośredniczącej ze zrealizowanych operacji, pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania		
	Liczba osób, które skorzystały z nowych miejsc noclegowych w ciągu roku w nowych lub przebudowanych obiektach turystycznych		osoba	0	50			
W 2.2	Wzrost liczby osób odwiedzających zabytki i obiekty		osoba	0	5000			
	Liczba osób zadowolonych z oferty podmiotów działających w sferze kultury i dziedzictwa lokalnego		osoba	0	1600	Dane od Beneficjentów i dokumentacja biura LGD - ankieta ewaluacyjna / pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania		
Przedsięwzięcia		Grupy docelowe	Sposób realizacji	Wskaźniki produktu				
				nazwa	Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
						Początkowa 2015 rok	Końcowa 2023 rok	

⁹ Dane dla 2014 r.

2.1. 1	Inwestycje w obszarze turystyki i rekreacji	Zgodnie z opisem w rozdziale 5.4	konkurs	Liczba nowych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	sztuka	0	56	Dane od Beneficjentów i dokumentacja biura LGD / Dane instytucji pośredniczącej ze zrealizowanych operacji, pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania
				Liczba przebudowanych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	sztuka	0	1	
2.2. 1	Rewitalizacja obiektów zabytkowych	Zgodnie z opisem w rozdziale 5.4	konkurs	Liczba zabytków poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim	sztuka	0	5	
2.2. 2	Inwestycje w obszarze dziedzictwa historycznego i kulturowego	Zgodnie z opisem w rozdziale 5.4	konkurs, projekt grantowy	Liczba zrealizowanych operacji obejmujących wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa lokalnego	sztuka	0	5	
				Liczba podmiotów wspartych w ramach operacji obejmujących wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa lokalnego	sztuka	0	5	
SUMA			Liczba wskaźników produktu		sztuka	0	72	

Tabela nr 18: zestawienie tabelaryczne

3.0	Cel ogólny	Wzmocnienie społeczności lokalnej w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, rozwijające w lokalnych środowiskach inicjatywy oparte na wykorzystaniu zasobów do 2023 roku			
3.1	Cele szczegółowe	Wzmocnienie kapitału społecznego obszaru LSR poprzez usprawnienie infrastruktury drogowej w zakresie włączenia społecznego na obszarze LSR do 2023 roku			
3.2		Wzmocnienie kapitału społecznego poprzez zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców, w tym grup defaworyzowanych do roku 2023			
3.3		Realizacja inicjatyw szkoleniowych podnoszących wiedzę i umiejętności mieszkańców do roku 2023			
Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego		Jednostka miary	Stan początkowy 2015 rok	Plan 2023 rok	Źródła danych/ sposób pomiaru
W 3.0	Zmniejszenie ujemnego salda migracji na 1000 mieszkańców na obszarze LSR do 2013 roku	procent	-2,90 ¹⁰	-2,70	GUS – BDL / pomiar na koniec okresu monitorowania zgodnie z częstotliwością publikowania danych statystycznych
Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych		Jednostka miary	Stan początkowy 2016 rok	Plan 2023 rok	Źródła danych/ sposób pomiaru
W 3.1	Liczba osób korzystających z nowej lub przebudowanej infrastruktury drogowej w zakresie włączenia społecznego	osoby	0	35000	Dane od Beneficjentów i dokumentacja biura LGD / Dane instytucji pośredniczącej ze zrealizowanych operacji, pomiar min. 1 raz w

¹⁰ Dane dla 2014 r.

						roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania			
W. 3.2	Liczba osób, które skorzystały z inicjatywy lokalnej w tym z grup defaworyzowanych		osoby	0	4400	Dane od Beneficjentów i dokumentacja biura LGD; pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania			
	Liczba osób zadowolonych z oferty aktywizacyjnej realizowanej w ramach inicjatywy lokalnej		osoby	0	3520	Dane od Beneficjentów i dokumentacja biura LGD - ankieta ewaluacyjna; pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania			
	Liczba wdrożonych przedsięwzięć innowacyjnych		osoby	0	11	Dane od Beneficjentów i dokumentacja biura LGD; pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania			
	Liczba mieszkańców objętych koncepcją Smart Village		osoby	0	2500	Dane od beneficjentów i dokumentacja biura LGD			
W. 3.3	Liczba osób przeszkolonych		osoby	0	576	Dane od Beneficjentów i dokumentacja biura LGD - ankieta ewaluacyjna i/lub testy wiedzy, pomiar po każdym szkoleniu; pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania			
	Liczba osób oceniających szkolenia jako adekwatne do oczekiwań		osoby	0	460				
	Liczba wdrożonych przedsięwzięć innowacyjnych		sztuka	0	2	Dane od Beneficjentów i dokumentacja biura LGD; pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania			
Przedsięwzięcia			Grupy docelowe	Sposób realizacji	Wskaźniki produktu				
					nazwa	Jednostka miary	Wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
		Początkowa 2015 rok	Końcowa 2023 rok						
3 · 1	Budowa i modernizacja dróg lokalnych w zakresie włączenia społecznego		Zgodnie z opisem w rozdziale 5.4	konkurs	Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg	kilometry	0	1	Dane od Beneficjentów i dokumentacja biura LGD / Dane instytucji pośredniczącej ze zrealizowanych operacji, pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania

3 . 2	Inicjatywy lokalne w sferze społecznej, kulturalnej, rekreacyjnej i prozdrowotnej wpływające na wzrost aktywności mieszkańców i włączające osoby z grup defaworyzowanych	Zgodnie z opisem w rozdziale 5.4	Konkurs, aktywizacja , projekt grantowy	Liczba wydarzeń	sztuka	0	8	Dokumentacja biura LGD / pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania
				Liczba podmiotów lokalnych, które otrzymały wsparcie na realizację inicjatywy lokalnej	sztuka	0	20	Dokumentacja biura LGD / pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania
				Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	sztuka	0	4	Dokumentacja biura LGD / pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania
3 . 2 . 2	Wdrożenie koncepcji Smart Village w miejscowościach Krajny Złotowskiej	Zgodnie z opisem w rozdziale 3.5	projekt grantowy	Liczba opracowanych koncepcji Smart Village	sztuka	0	8	Dane od beneficjentów dokumentacja biura LGD
3 . 3	Szkolenia i inicjatywy edukacyjne w tym w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych	Zgodnie z opisem w rozdziale 5.4	Konkurs, aktywizacja , projekt grantowy	Liczba szkoleń	sztuka	0	4	Dane od Beneficjentów i dokumentacja biura LGD – listy obecności, dzienniki zajęć, pomiar po każdym szkoleniu / Dane instytucji pośredniczącej ze zrealizowanych operacji; pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania
				Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	sztuka	0	1	Dokumentacja biura LGD / pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania
SUMA			Liczba wskaźników produktu	sztuka	0	46		

Tabela nr 19: zestawienie tabelaryczne

4.0	Cel ogólny	Wzrost aktywności mieszkańców zmierzający do poprawy warunków życia oparty na poczuciu identyfikacji z obszarem LSR do roku 2023
4.1	Cele	Zwiększenie aktywności mieszkańców poprzez realizację projektów współpracy do roku 2023
4.2	szczegółowe	4.2: Promocja obszaru LSR z wykorzystaniem potencjału społecznego i zasobów do roku 2023
Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego		Jednostka miary Stan początkowy Plan Źródła danych/ sposób pomiaru

				2015 rok	2023 rok			
W 4.0	Wzrost liczby organizacji społecznych mających siedzibę lub zarejestrowany oddział, lub filię na obszarze LSR na 1000 mieszkańców			sztuka/1000 mieszkańców	2,48 ¹¹	2,60	GUS – BDL / pomiar na koniec okresu monitorowania zgodnie z częstotliwością publikowania danych statystycznych	
Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych				Jednostka miary	Stan początkowy 2015 rok	Plan 2023 rok	Źródła danych/ sposób pomiaru	
W 4.1	Liczba projektów wykorzystujących lokalne zasoby: -przyrodnicze, -kulturowe, -historyczne, -turystyczne, -produkty lokalne			sztuka	0	5	Dokumentacja biura LGD / pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania	
	Liczba projektów skierowanych do następujących grup docelowych: -przedsiębiorcy, -grupy defaworyzowane (określone w LSR), -młodzież, -turyści, -inne			sztuka	0	3		
W 4.2	Liczba uczestników działań promocyjnych			osoba	0	3600		
Przedsięwzięcia		Grupy docelowe	Sposób realizacji	Wskaźniki produktu				
				Nazwa	Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
Początkowa 2015 rok	Końcowa 2023 rok							
4.1.1	Realizacja projektów współpracy	Zgodnie z opisem w rozdziale 5.4	projekt współpracy	Liczba zrealizowanych projektów współpracy	sztuka	0	6	Dokumentacja biura LGD, sprawozdanie z realizacji projektu / pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania
				Liczba przeprowadzonych wydarzeń promocyjnych	sztuka	0	3	
				Liczba programów edukacyjnych związanych z dziedzictwem kulturalnym i historycznym Krajny	sztuka	0	3	
4.2.1	Promocja zasobów lokalnych obszaru LSR	Zgodnie z opisem w rozdziale 5.4	Konkurs	Liczba przeprowadzonych kampanii promocyjnych	sztuka	0	1	Dokumentacja biura LGD, sprawozdanie z realizacji projektu / pomiar min. 1 raz w roku, agregacja danych na koniec okresu monitorowania
				Liczba publikacji promujących obszar LSR w tym serwisów internetowych	sztuka	0	1	

¹¹ Dane na 2013 r.

SUMA			Liczba wskaźników produktu	sztuka	0	14
------	--	--	----------------------------	--------	---	----

Tabela nr 20: Matryca logiczna

Zidentyfikowane problemy/wyzwania społeczno-ekonomiczne	Cel ogólny	Cele szczegółowe	Planowane przedsięwzięcia	Produkty	Rezultaty	Oddziaływanie	Czynniki zewnętrzne mające wpływ na realizację działań i osiągnięcie wskaźników
Nie wystarczająca ilość zakładów pracy i wsparcia dla działalności gospodarczej wysoka stopa bezrobocia niska aktywność w podejmowaniu i rozwoju działalności gospodarczej	1 Wzrost aktywności gospodarczej na obszarze LGD Krajna Złotowska do 2023 roku	1.1 <u>Zwiększenie aktywności gospodarczej mieszkańców zamieszkujących obszar LSR Krajna Złotowska do 2023 roku</u>	1.1.1 Podejmowanie działalności gospodarczej	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	Liczba utworzonych miejsc pracy	Wzrost liczby podmiotów gospodarczych na 1000 ludności	Małe zainteresowanie zewnętrznymi inwestorów w małych miejscowościach oraz trudny dostęp do nowych technologii bezrobocie Niestabilne prawo i zawile procedury pozyskiwania środków zewnętrznych
			1.1.2 Rozwijanie działalności	Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	Liczba wdrożonych przedsięwzięć innowacyjnych		
				Liczba operacji polegających na	Liczba utworzonych miejsc pracy		

przeszkody komunikacyjne niewystarczająca wiedza o możliwościach współdziałania Niewystarczająca promocja regionu i marek lokalnych				rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	Liczba utrzymanych miejsc pracy		zły stan ciągów komunikacyjnych Upadek dużych przedsiębiorstw Ryzyko upadłości zakładów pracy, mało wykwalifikowana kadra
				Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	Liczba wdrożonych przedsięwzięć innowacyjnych		
				Liczba nowych miejsc noclegowych	Liczba osób, które skorzystały z miejsc noclegowych w ciągu roku		
		1.2 Poprawa poziomu wykorzystania infrastruktury lokalnej służącej aktywności gospodarczej podmiotów i mieszkańców zamieszkujących obszar LSR Krajna Złotowska do 2023 roku	1.2.1 Wsparcie tworzenia i rozwoju inkubatorów przetwórstwa lokalnego	Liczba nowych inkubatorów (centrów) przetwórstwa lokalnego	Liczba podmiotów korzystających z infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych		
					Liczba utworzonych miejsc pracy		
			1.2.2 Wspierania rozwoju sieci krótkich łańcuchów	Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	Liczba wdrożonych przedsięwzięć innowacyjnych		
				Liczba sieci w zakresie krótkich łańcuchów żywnościowych lub rynków	Liczba podmiotów korzystających z infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych		

			żywnościowych i rynków lokalnych	lokalnych które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR			
				Liczba sieci w zakresie usług turystycznych, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR	Liczba osób, które skorzystały z więcej niż jednej usługi turystycznej objętej siecią, która otrzymała wsparcie w ramach realizacji LSR		
Słabo rozwinięta infrastruktura sportowa turystyczna i rekreacyjna Słaba infrastruktura publiczna w tym drogowa, niedostateczna ochrona zabytków Małe środki na animację kultury, sportu i turystyki, niewystarczająca liczba animatorów i	2 Poprawa atrakcyjności obszaru LSR poprzez wykorzystanie ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, obiektów dziedzictwa kulturowego i historycznego na obszarze LSR do 2023 roku	<u>2.1 Zwiększenie dostępności do ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej oraz upowszechnienie dostępu do istniejących już obiektów poprzez ich modernizację i doposażenie do roku 2023</u>	2.1.1 Inwestycje w obszarze turystyki rekreacji	Liczba nowych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej Liczba przebudowanych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	Liczba osób korzystających z nowych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej Liczba osób, które skorzystały z nowych miejsc noclegowych w ciągu roku w nowych lub przebudowanych obiektach turystycznych	Wzrost liczby turystów korzystających z noclegów przypadająca na 1000 mieszkańców stałych (wskaźnik Schneidera)	zobojętnienie społeczeństwa na sprawy społeczne Małe zainteresowanie zewnętrznych inwestorów w małych miejscowościach oraz trudny dostęp do nowych technologii

instruktorów Niewystarczające wsparcie dla osób starszych i niepełnosprawnych Słaba aktywność społeczna oraz niewystarczająca animacja obszarów wiejskich		2.2 Zwiększenie dostępności i sposobów wykorzystania obiektów dziedzictwa kulturowego i historycznego na obszarze LSR do 2023 roku	2.2.1 Rewitalizacja obiektów zabytkowych	Liczba zabytków poddanych pracom konserwatorskim lub	Wzrost liczby osób odwiedzających zabytki i obiekty	emigracja i migracja młodych i wykształconych ludzi i starzenie się społeczeństwa
				Liczba zrealizowanych operacji obejmujących wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa lokalnego		
				Liczba zrealizowanych operacji obejmujących wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa lokalnego		
			2.2.2 Inwestycje w obszarze dziedzictwa historycznego i kulturowego	Liczba podmiotów	Liczba osób zadowolonych z oferty	

				wspartych w ramach operacji obejmujących wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa lokalnego	podmiotów działających w sferze kultury i dziedzictwa lokalnego		
brak innowacyjnych rozwiązań we wsparci wykluczonych Słaba infrastruktura publiczna w tym drogowa, niedostateczna ochrona zabytków Małe środki na animację kultury, sportu i turystyki,	CEL OGÓLNY 3: Wzmocnienie społeczności lokalnej w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, rozwijające w lokalnych środowiskach inicjatywy oparte na wykorzystaniu zasobów do roku 2023.	<u>3.1:</u> <u>Wzmocnienie kapitału społecznego obszaru LGD poprzez usprawnienie infrastruktury drogowej w zakresie włączenia społecznego na obszarze LSR do 2023 roku</u> <u>3.2:</u> <u>Wzmocnienie kapitału społecznego poprzez</u>	3.1.1 Budowa lub modernizacja dróg lokalnych w zakresie włączenia społecznego 3.2.1. Inicjatywy lokalne w sferze działalności	Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg Liczba wydarzeń	Liczba osób korzystających z nowej lub przebudowanej infrastruktury drogowej w zakresie włączenia społecznego Liczba osób, które skorzystały z inicjatywy lokalnej w tym z grup defaworyzowanych	Zmniejszenie ujemnego salda migracji na 1000 mieszkańców na obszarze LSR do 2013 roku	emigracja i migracja młodych i wykształconych ludzi i starzenie się społeczeństwa zobojętnienie społeczeństwa na sprawy społeczne zagrożenia wynikające z uzależnień narkomania,

niewystarczająca liczba animatorów i instruktorów Niewystarczająca oferta szkoleniowa dla mieszkańców (szkolenia specjalistyczne) Niewystarczająca wiedza społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska Niewystarczające wsparcie dla osób starszych i niepełnosprawnych niewystarczająca wiedza o		<u>zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców w tym grup defaworyzowanych do roku 2023</u>		Liczba podmiotów lokalnych, które otrzymały wsparcie na realizację inicjatywy lokalnej	Liczba osób zadowolonych z oferty aktywizacyjnej realizowanej w ramach inicjatywy lokalnej	alkoholizm oraz osłabienie więzi rodzinnych brak dostępu do specjalistycznej opieki medycznej zanieczyszczenie środowiska zanik szkolnictwa ponadgimnazjalnego
				Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	Liczba wdrożonych przedsięwzięć innowacyjnych	
				3.2.2 Wdrożenie koncepcji Smart Village w miejscowościach Krajny Złotowskiej	Liczba opracowanych koncepcji Smart Village	
					Liczba mieszkańców objętych koncepcją Smart Village	

możliwościach współdziałania Słaba aktywność społeczna oraz niewystarczająca animacja obszarów wiejskich		<u>3.3 Realizacja inicjatyw szkoleniowych podnoszących wiedzę i umiejętności mieszkańców do roku 2023</u>	3.3.1 Szkolenia i inicjatywy edukacyjne w tym w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych	Liczba szkoleń	Liczba osób przeszkolonych		
					Liczba osób oceniających szkolenia jako adekwatne do oczekiwań		
				Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	Liczba wdrożonych przedsięwzięć innowacyjnych		
Niewystarczająca promocja regionu, produktów i marek lokalnych	4: Wzrost aktywności mieszkańców zmierzająca do poprawy warunków życia	<u>4.1: Zwiększenie Aktywności mieszkańców poprzez realizację projektów współpracy do roku 2023</u>	4.1.1 Realizacja projektów współpracy	Liczba zrealizowanych projektów współpracy	Liczba projektów wykorzystujących lokalne zasoby: -przyrodnicze, - kulturowe, -historyczne, - turystyczne, -produkty lokalne	Wzrost liczby organizacji społecznych mających siedzibę lub	Zubożenie społeczeństwa na sprawy społeczne Emigracja i migracja młodych i wykształconych

niewystarczająca wiedza o możliwościach współdziałania				Liczba przeprowadzanych wydarzeń promocyjnych	Liczba projektów skierowanych do następujących grup docelowych: - przedsiębiorcy, -grupy defaworyzowane (określone w LSR), - młodzież, -turyści, - inne	zarejestrowany oddział, lub filię na obszarze LSR na 1000 mieszkańców	ludzi i starzenie się społeczeństwa			
				Liczba programów edukacyjnych związanych z dziedzictwem kulturalnym i historycznym Krajny						
				4.2: Promocja obszaru LSR z wykorzystaniem potencjału społecznego i zasobów do roku 2023				4.2.1 Promocja zasobów lokalnych obszaru LSR	Liczba przeprowadzonych kampanii promocyjnych	Liczba uczestników działań promocyjnych
									Liczba publikacji promujących obszar LSR w tym serwisów internetowych	

Rozdział 6. SPOSÓB WYBORU I OCENY OPERACJI ORAZ SPOSÓB USTANAWIANIA KRYTERIÓW WYBORU

6.1. Charakterystyka przyjętych rozwiązań formalno - instytucjonalnych

Podstawowym dokumentem na którym opiera się działalność LGD jest statut stowarzyszenia. Zawiera on szczegółowo rozpisane kompetencje wszystkich organów LGD. Wybór i ocena operacji w LSR jest kompetencją Rady. Każda działalność w zakresie wyboru projektów jest sformalizowana w formie procedur. W zakresie wyboru operacji biuro stanowi organ pomocniczy służący sprawnej realizacji naborów.

Przyjęte rozwiązania proceduralne odnoszą się do typów operacji przewidzianych do realizacji w LSR tj.: indywidualnych projektów w ramach wniosków składanych przez beneficjentów innych niż LGD, Projekty grantowe.

Cele stosowanych procedur

Procedury stosuje się do celu zapewnienia sprawnego, jawnego i transparentnego wyboru operacji oraz jakości realizowanych działań

Założenia przyjęte w ramach przygotowywania procedur:

- Procedury, przyjmowane są przez Walne Zebranie Członków LGD.
- Każda procedura udostępniana jest do wiadomości publicznej – informacja o sposobie upubliczniania zawarta jest w treści każdej przyjętej procedury, niezbędne jest prezentowanie każdej procedury na stronie www.krajinazlotowska.pl
- Każda procedura odnosi się do sytuacji w danym obszarze tematycznym.
- Jeżeli zachodzi konieczność użycia dodatkowych druków są one integralną częścią procedury której dotyczą.
- Procedury mają na celu zapobieganie rozbieżnym ocenom w ramach jasnych kryteriów, stosowaniu nieobowiązujących kryteriów, błędnej punktacji, nieścisłością informacji zawartych w protokole i na listach obecności, głosowaniu nad wyborem operacji przez nieuprawnionych członków itp.

Sposób powstania procedur

Procedury zostały opracowane przez zespół roboczy a następnie przedstawione do konsultacji społecznych. W toku konsultacji nie wniesiono merytorycznych uwag jedynie błędy techniczne i stylistyczne. Uwagi zostały uwzględnione. W Lokalnej Grupie Działania Krajna Złotowska obowiązują następujące procedury wraz z zakresem zagadnień w nich poruszanych.

1. Procedura aktualizacji LSR

- ✓ Osoby i podmioty uprawnione do zgłaszania wniosków dotyczących aktualizacji LSR
- ✓ Częstotliwość rozpatrywania wniosków dotyczących aktualizacji LSR
- ✓ Sposób rozpatrywania wniosków dotyczących aktualizacji LSR w tym sposób uwzględnienia wyników monitoringu i ewaluacji
- ✓ Sposób i tryb konsultowania zmian oraz rozpatrywania uwag z konsultacji,
- ✓ Podmioty dokonujące aktualizacji i zatwierdzające zmiany

2. Procedura naboru wniosków

- ✓ Organizacja naborów wniosków, w tym co najmniej: tryb ogłoszenia, czas trwania naboru z terminem rozpoczęcia, miejsce składania wniosków, uwzględnienie informacji wymaganych przepisami krajowymi tj. formy wsparcia i zakres tematyczny operacji, warunki udzielenia wsparcia, kryteria wyboru, wymagane dokumenty, limit środków, ograniczenia wysokości pomocy
- ✓ Miejsce upublicznienia opisu kryteriów wyboru operacji
- ✓ Zasady przyznawania punktów
- ✓ Przygotowanie wniosków
- ✓ Przyjmowanie i rejestracja wniosków

- ✓ Wycofanie wniosku
 - ✓ Składanie deklaracji
 - ✓ Archiwizacja
3. Procedura pracy Rady – regulamin rady
- ✓ Zasady zwoływania i organizacji posiedzeń
 - ✓ Zasady powoływania i odwoływania członków
 - ✓ Korum Rady
 - ✓ Jednorodny System głosowania
 - ✓ Zasady zapewnienia parytetu w poszczególnych głosowaniach organu decyzyjnego, gwarantującego, że co najmniej 50% głosów podczas dokonywania wyboru wniosków do dofinansowania, pochodzi od członków, którzy nie są przedstawicielami sektora publicznego
 - ✓ Zasady zachowania bezstronności: pisemne deklaracje i oświadczenia o zachowaniu bezstronności, zasady prowadzenia rejestru interesów
 - ✓ Zakres odpowiedzialności osób biorących udział w procedurze wyboru operacji
 - ✓ Zakres uczestnictwa pracownika biura LGD w posiedzeniach Rady
4. Procedura oceny i wyboru operacji
- ✓ Ocena wniosków: ocena zgodności operacji z LSR, ocena operacji na podstawie kryteriów wyboru
 - ✓ Dokumentowanie oceny wniosków
 - ✓ Zasady podejmowania decyzji w sprawie wyboru operacji: jednakowa liczba punktów dla kilku operacji, rozbieżność ocen, ocena według jakościowych kryteriów.
 - ✓ Podział zadań i zakres odpowiedzialności poszczególnych organów LGD w procesie oceny
 - ✓ Informowanie o wynikach naboru
 - ✓ Publikacja protokołów z posiedzeń organu decyzyjnego wraz z informacją o wyłączeniach z procesu decyzyjnego
 - ✓ Nadzór nad dokumentacją z wyboru i bieżąca weryfikacja jej poprawności obejmująca m.in. sprawdzenie podpisów, paraf itd.
5. Procedura oceny i wyboru grantobiorców oraz oceny realizacji projektu grantowego
- ✓ Weryfikacja warunków udzielenia grantu
 - ✓ Ocena grantobiorcy i operacji według kryteriów wyboru,
 - ✓ Ustalanie kwoty wsparcia dla grantobiorców,
 - ✓ Sposób informowania o wynikach oceny,
 - ✓ Wnoszenie i rozpatrywanie odwołań przez grantobiorców
 - ✓ Tworzenie listy rezerwowej Grantobiorców lub dokonywania ponownego wyboru grantobiorców lub odstępowania od konkursu lub ponownego jego przeprowadzenia, w sytuacji braku możliwości osiągnięcia celów projektu grantowego i wskaźników jego realizacji, na podstawie złożonych / wybranych wniosków o powierzenie grantów lub na skutek rezygnacji przez grantobiorców z realizacji zadań lub rozwiązania umów o powierzenie grantu;
 - ✓ Odstępowanie od konkursu na wybór wniosków,
 - ✓ Weryfikacja wykonania zadań przez grantobiorców,
 - ✓ Weryfikacja zgodności z przepisami ogólnymi rozporządzenia 1303/2013 zasad wnoszenia wkładów rzeczowych,
 - ✓ Rozliczanie realizacji zadań przez grantobiorców,
 - ✓ Sprawozdawczość z realizacji zadań przez grantobiorców,
 - ✓ Kontrolowanie grantów,

- ✓ Sposób zabezpieczenia się przed niewywiązywaniem się grantobiorców z warunków umowy
- 6. Procedura wniesienia protestu od rozstrzygnięć organu decyzyjnego w sprawie wyboru operacji
 - ✓ Zasady i warunki wniesienia protestu
 - ✓ Sposób wniesienia protestu
 - ✓ Termin wniesienia protestu
 - ✓ Termin rozstrzygnięcia protestu
- 7. Procedura ustalania i zmiany kryteriów operacji
 - ✓ Zasady formułowania kryteriów operacji: zrozumiałość kryteriów, jednoznaczność
 - ✓ Kryteria mierzalne i jakościowe – sposób ich oceny
 - ✓ Zasady zapewniające stosowanie tych samych kryteriów w całym procesie wyboru w ramach danego naboru
- 8. Regulamin pracy biura LGD
 - ✓ Zasady zatrudniania i wynagradzania pracowników
 - ✓ Uprawnienia Dyrektora biura
 - ✓ Godziny pracy biura
 - ✓ Zasady udostępniania informacji

6.2. Sposób ustanawiania kryteriów

Kryteria odzwierciedlają zdiagnozowane problemy oraz zdefiniowane cele, przedsięwzięcia i wskaźniki zawarte w LSR. Tworzenie kryteriów LSR prowadzone było z wykorzystaniem metod partycypacyjnych opisanych w rozdziale 2. Kryteria zastosowane w LSR są powiązane z diagnozą obszaru - przejrzyste, obiektywne i niedyskryminujące. W LSR uwzględnia się kryteria wskazywane jako obowiązkowe do zastosowania w danym zakresie tematycznym. Stosuje się dwa rodzaje kryteriów: mierzalne i jakościowe. Każde kryterium jest szczegółowo opisane: zawiera uszczegółowienie ze wskazaniem punktacji. Kryteria są upublicznione poprzez umieszczenie na stronie internetowej LGD. Sposób prezentacji kryteriów wpływa na przejrzystość i łatwość oceny.

Kryteria przypisane są do poszczególnych przedsięwzięć ma to na celu skoncentrowanie się na działaniach pozwalających zrealizować cele określone w strategii.

Zmiana kryteriów

Wymogiem obligatoryjnym jest uzyskanie zgody Samorządu Województwa na wprowadzenie zmian w lokalnych kryteriach wyboru. Dlatego też zasady zmiany kryteriów zostały szczegółowo opisane w procedurze. Procedura publikowana jest na stronie LGD

Innowacyjność w kryteriach wyboru operacji

Punktacja za innowacyjność przyznawana jest jeśli operacja ma charakter innowacyjny, ilość punktów uzależniona jest od poziomu innowacyjności. Premiowane są innowacje w skali całego obszaru LGD. Innowacyjność w odniesieniu do operacji przewidzianych w LSR oznacza:

Dla operacji z zakresu podejmowania oraz rozwoju przedsiębiorczości: wprowadzenie nowego produktu, usługi, procesu, metody marketingowej, modelu organizacyjnego na poziomie miejscowości, gminy lub na skalę większą niż gmina. Udowodnienie innowacyjności leży po stronie wnioskodawcy i wynikać ma z jego oświadczenia i opisu.

Dla operacji z zakresu inwestycji: niestandardowe lub pro-ekologiczne rozwiązania konstrukcyjne, technologiczne, architektoniczne lub/i partycypacyjne wykorzystanie powstałej infrastruktury (współpraca międzysektorowa służąca realizacji celów inwestycji, wykorzystanie potencjału obiektu). Udowodnienie innowacyjności będzie leżeć po stronie wnioskodawcy i wynikać ma z opisu projektu inwestycji;

Dla projektów grantowych: niestandardowe wykorzystanie w ramach operacji lokalnych zasobów (przyrodniczych, kulturalnych, społecznych itp.), a zwłaszcza pozytywny wpływ na ochronę środowiska lub przeciwdziałanie zmianom klimatycznym lub/i nowatorskie podejście w projekcie do wsparcia grup dewaforyzowanych. Udowodnienie innowacyjności będzie leżeć po stronie wnioskodawcy i wynikać ma z opisu;

6.3. Typy operacji realizowanych w ramach LSR

Typy operacji przewidzianych do wdrażania w ramach LSR określone zostały w rozdziale 5.4 Zestawienie realizowanych przedsięwzięć wraz z zakresem tematycznym, wskaźnikami i wysokością wsparcia dla poszczególnych przedsięwzięć. Szczegółowe regulacje w zakresie realizacji poszczególnych typów operacji określa Regulamin Pracy Rady oraz przyjęte procedury.

LSR zakłada realizację następujących typów operacji:

- Operacje realizowane indywidualnie w ramach wniosków składanych przez beneficjentów innych niż LGD
- Projekty grantowe
- projekty współpracy

6.4. Wysokość wsparcia

Wysokość wsparcia określają przepisy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW na lata 2014-2020. Poziomy wsparcia, intensywność pomocy, maksymalny poziom dofinansowania, minimalny wkład własny, zostały szczegółowo przedstawione w rozdziale piątym (5.4) i odnoszą się do diagnozy LSR. na rozpoczęcie działalności gospodarczej określona została w wysokości 60 tys. zł. Analiza potrzeb lokalnych była podstawą do zaproponowania wysokości wsparcia na poziomie 60 000 zł na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Rozdział 7. PLAN DZIAŁANIA

Działania ujęte w planie zostały zaplanowane w etapach będących jednocześnie kamieniami milowymi:

1. lata 2016-2018
2. lata 2019-2021
3. lata 2022-2023

Szczegółowy plan działania zawarty jest w załączniku nr 2 do LSR.

Rozdział 8. BUDŻET LSR I POWIĄZANIE Z CELAMI

LSR jest strategią jednofunduszową, wykorzystującą środki PROW 2014 – 2020. Zakres wsparcia oraz wkład środków publicznych w jej realizację na poszczególne działania PROW przedstawia budżet, stanowiący załącznik nr 3 do LSR. Wysokość kosztów bieżących określono zgodnie z przepisami unijnymi i krajowymi.

W planie finansowym uwzględniono wielkość wkładu w podziale na wkład EFRROW, budżet państwa oraz wkład pochodzący od beneficjentów będących jednostkami sektora finansów publicznych, dla których określono wsparcie na działania inwestycyjne, wymagające większych nakładów finansowych.

Koszty określone jako bieżące to przede wszystkim koszty związane z zarządzaniem procesem wdrażania LSR, w tym koszty wynagrodzeń personelu, utrzymania i wyposażenia biura LGD.

Kolejną grupę kosztów stanowią wydatki na działania aktywizacyjne. Obejmują one koszty związane ze szkoleniem osób zaangażowanych w realizację LSR, animowaniem, wspieraniem społeczności lokalnych w zakresie realizacji celów oraz działaniami szkoleniowymi i doradczymi, a także informacyjno-promocyjnymi dotyczącymi całego obszaru LGD.

Budżet wynosi łącznie **3.457.900 €** i w całości jest finansowany z PROW 2014 – 2020, z 63,63 procentowym udziałem EFRROW.

Cel ogólny 1 – Wzrost aktywności gospodarczej na obszarze LGD Krajna Złotowska do 2023 roku.

Na realizację tego celu przewidziano w LSR 1.323.721,79 € w tym 1.323.721,79 € jest przeznaczone na tworzenie miejsc pracy (50% budżetu LSR na wdrażanie działania 19.2 PROW). W obszarze objętym LSR jest jeden z najwyższych wskaźników bezrobocia w Wielkopolsce a aktywność gospodarcza, mierzona liczbą podmiotów gospodarczych na 1 000 ludności, jest o ponad 40% mniejsza niż w całym województwie

Cel ogólny 2 - Poprawa atrakcyjności obszaru LSR poprzez wykorzystanie ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, obiektów dziedzictwa kulturowego i historycznego na obszarze LSR do 2023 roku Na realizację tego celu przeznaczono 1.185.371,19 €. Kwota ta przeznaczona jest na inwestycje w ogólnodostępną, niekomercyjną infrastrukturę turystyczną i rekreacyjną, rewitalizację zabytków oraz inwestycje w zachowanie dziedzictwa historycznego i kulturowego. Kwota wsparcia odpowiada potrzebom zdiagnozowanym społecznie.

Cel ogólny 3 Wzmocnienie społeczności lokalnej w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, rozwijające w lokalnych środowiskach inicjatywy oparte na wykorzystaniu zasobów do roku 2023

Na realizację tego celu przeznaczona jest kwota 149.734,84 €. Poza finansowaniem budowy lub modernizacji dróg w zakresie włączenia społecznego wszystkie inicjatywy społeczne w tym celu będą realizowane w formie grantów w tym opracowanie koncepcji Smart Village.

Cel ogólny 4 Wzrost aktywności mieszkańców zmierzająca do poprawy warunków życia oparta na poczuciu identyfikacji z obszarem do roku 2023. Na realizację tego celu przeznaczona jest kwota 236.172,18 €. Kwota ta pochodzić będzie z dwóch poddziałań: 19.3. 225.000 € i 19.2. – 11.172,18 €

Wsparcie projektów współpracy (cel szczegółowy 4.1) nakierowane jest na wzmocnienie identyfikacji społeczności terenów historycznej Krajny, obejmującej obszary 4 LGD i promocje jej potencjałów. Wsparcie celu szczegółowego 4.2. (w ramach poddziałania 19.2.) zapewnić promocję zasobów obszaru objętego LSR.

Rozdział 9. PLAN KOMUNIKACJI

Plan komunikacji w ramach LSR zakłada obustronność kontaktów LGD z lokalnymi społecznościami i ma zapewniać trwałą i skuteczną współpracę, dzięki której cele Lokalnej Strategii Rozwoju zostaną zrealizowane, a osiągnięte wskaźniki będą miały trwały charakter.

W procesie konstruowania planu komunikacji LGD wzięło pod uwagę doświadczenia członków stowarzyszenia związane wdrażaniem podejścia LEADER w latach 2007 – 2013. Przeanalizowano wszystkie działania komunikacyjne pod kątem ich trafności oraz uzyskanych informacji zwrotnych. Przeprowadzona analiza pozwoliła na dostosowanie narzędzi komunikacyjnych do procesu wdrażania LSR.

Plan komunikacji składa się z opisu cel działań komunikacyjnych określenia docelowych grup odbiorców oraz środków i narzędzi przekazu informacji pomiędzy LGD a społecznością lokalną. Jakich stowarzyszenie zamierza używać na każdym etapie wdrażania LSR. Dla sprawnego procesu komunikacji plan zawiera również elementy ewaluacji i monitoringu działań komunikacyjnych.

Cel komunikacji

Celem głównym działań komunikacyjnych opracowanych przez Lokalną Grupę Działania „Krajna Złotowska” jest zbudowanie pozytywnego wizerunku stowarzyszenia w środowisku lokalnym.

Cele szczegółowe to:

- Przybliżenie podejścia LEADER społecznościom lokalnym
- Informowanie o stanie realizacji LSR i bieżących zmianach
- Aktywizowanie społeczności lokalnych do włączania się w realizację LSR poprzez aktywny udział w przedsięwzięciach
- Edukacja grup docelowych
- Promocja projektów realizowanych w ramach LSR

Partnerstwo Trójsektorowe jakim jest LGD wymaga określenia konkretnych działań i narzędzi komunikacji z uwzględnieniem różnych kanałów informacyjnych i sposobów dotarcia do różnych grup docelowych. Takie podejście daje gwarancję osiągnięcia celów procesu komunikacji.

Szczegółowy plan komunikacji został zawarty w załączniku nr 4 do Lokalnej Strategii Rozwoju.

W sytuacji zaistnienia problemów z wdrażaniem LSR, a także potencjalnego pojawienia się sytuacji niesatysfakcjonującej akceptacji społecznej wdrożone zostaną następujące środki zaradcze:

Tabela nr 21. Zagrożenia w procesie komunikacji i środki zaradcze

Zagrożenie	Środek zaradczy
Niezrozumienie komunikatu – trudny język branżowy „projektowy”, zmiana zasad w stosunku do poprzedniego okresu programowania (nabyte nawyki)	Kierowanie jasnych, przystępnych komunikatów sformułowanych prostym językiem, wskazanie na zmiany w stosunku do poprzedniego okresu programowania (dodatkowe spotkania, punkt doradczy)
Małe zainteresowanie społeczności lokalnej pozyskiwaniem dofinansowania (lęk przez odpowiedzialnością finansową, mała wiara w powodzenie, obawa przed podejmowaniem ryzyka)	Wskazanie dobrych praktyk oraz korzyści płynących z pozyskania dofinansowania (dodatkowe spotkania ze społecznością w których udział wezmą byli beneficjenci, intensywniejsza, specjalistyczna pomoc punktu doradczego)
Duża liczba odrzuconych wniosków przez Samorząd Województwa na etapie weryfikacji (słaba jakość przygotowanych wniosków wynikająca z braku konsultacji w punkcie doradczym)	Świadczenie rozbudowanego, specjalistycznego doradztwa w formie e-konsultacji, co ułatwi potencjalnym beneficjentom korzystanie z usług doradczych biura LGD
Nieprawidłowa realizacja projektów skutkująca niewypłaceniem środków	Prowadzenie monitoringu podpisanych umów oraz utrzymywanie stałego kontaktu z beneficjentami i SW w celu nadzoru nad prawidłową realizacją projektów. Ingerowanie w przypadku zagrożeń (pomoc doradcza oraz specjalistyczne szkolenia)
Niska frekwencja na szkoleniach i spotkaniach spowodowana niedogodnym terminem (prace sezonowe polowe, praca zawodowa)	Szkolenia specjalistyczne i spotkania będą organizowane w dwóch terminach do wyboru dla uczestników
Problemy zgłaszane przez beneficjentów na etapie realizacji projektów (bariery wynikające z braku doświadczenia, niezrozumienia dokumentów prawnych i braku orientacji w przepisach)	Będą organizowane spotkania robocze mające na celu objęcie specjalistyczną opieką indywidualnego beneficjenta i przeprowadzenie go przez najtrudniejsze etapy realizacji projektu

Rozdział 10. ZINTEGROWANIE

Cele i przedsięwzięcia LSR są zgodne i komplementarne z Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 r. – „Wielkopolska 2020”. Dokonano też porównań z celami Strategii rozwoju społeczno – gospodarczego powiatu złotowskiego na lata 2015 – 2020 Powiat obejmuje swym zasięgiem gminy wchodzące w skład LGD. Analiza porównań celów LSR z celami strategii województwa i powiatu wykazuje ich wzajemną spójność. Cele LSR, uwzględniać będą cele przekrojowe PROW (środowisko, klimat, innowacje) i pokrewne im cele horyzontalne (zasady realizacji celów) Strategii „Wielkopolska 2020” takie jak: zrównoważony rozwój, innowacje, równe szanse i włączenie społeczne, współpraca i sieciowanie, aktywność obywatelska.

Sposób zintegrowania różnych sektorów, partnerów, zasobów czy branż działalności gospodarczej w celu kompleksowej realizacji przedsięwzięć

Cele i przedsięwzięcia w LSR tworzą spójny i wzajemnie się uzupełniający system potwierdzają to konkretne przykłady :

Zgodnie z celem szczegółowym 2.1. Zwiększenie dostępności do ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej oraz upowszechnienie dostępu do istniejących już obiektów poprzez ich modernizację i doposażenie do 2023 roku wraz z przedsięwzięciem 2.1.1 inwestycję w obszarze turystyki i rekreacji jest komplementarne z celem ogólnym 1 poprzez zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej w zakresie turystyki a szczególnie powiązane z przedsięwzięciem 1.2.1 Rozwijanie działalności gospodarczej gdzie jednym z beneficjentów są rolnicy prowadzący gospodarstwa agroturystyczne. Dodatkowo cel 2.1 poprawi warunki do realizacji trzeciego celu ogólnego czyli wzmocnienia społeczności lokalnej.

Cel szczegółowy 1.2 przedsięwzięcie 1.2.1 Wspieranie tworzenia i rozwoju inkubatorów przetwórstwa lokalnego przyczyni się do dywersyfikacji i wzrostu dochodów osób z niego korzystających ale też nawiązywania bezpośrednich kontaktów z konsumentami. Ponadto przedsięwzięcie to wywrze skutek skrócenia łańcucha żywnościowego na linii producent – konsument i spowoduje współpracę w ramach sieci samych przetwórców dla zwiększenia konkurencyjności na lokalnych rynkach. Cel ogólny 1 jest w pełni spójny z pozostałymi celami ogólnymi określonymi w LSR.

Realizacja inicjatyw szkoleniowych skupionych w ramach celu szczegółowego 3.3 ma bezpośrednie przełożenie na realizację pierwszego celu ogólnego. Nabywanie umiejętności i wiedzy w sposób bezpośredni przekłada się na wzrost atrakcyjności na rynku pracy oraz wzrost autooceny która skutkować może próbą podjęcia własnej działalności gospodarczej poprzez skorzystanie z przedsięwzięcia 1.1.1 Podejmowanie działalności gospodarczej.

Promocja obszaru LSR planowana w celu szczegółowym 4.2 wzmocni realizację pozostałych celów LSR

Tabela nr 22. Zgodność i komplementarność ze strategiami obowiązującymi na obszarze LSR

Cele LSR	Cele Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 r., z którymi cele LSR są zgodne i komplementarne	Cele Strategii rozwoju społeczno – gospodarczego powiatu złotowskiego na lata 2015-2020, z którymi cele LSR są zgodne i komplementarne	Zgodność LSR z trzema celami przekrojowymi PROW 2014-2020 tj. ochroną środowiska, przeciwdziałaniu zmianom klimatu oraz innowacyjnością
CEL OGÓLNY 1: Wzrost aktywności gospodarczej na obszarze LGD Krajna Złotowska do 2023 roku Cele szczegółowe: 1.1: Zwiększenie aktywności gospodarczej mieszkańców zamieszkujących obszar LSR Krajna Złotowska do 2023 roku 1.2: Poprawa poziomu wykorzystania infrastruktury lokalnej służącej aktywności gospodarczej podmiotów i mieszkańców zamieszkujących obszar LSR Krajna Złotowska do 2023 roku	Cel strategiczny 5. Zwiększenie spójności województwa Cel operacyjny 5.2. Rozwój obszarów wiejskich Cel strategiczny 6. Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu Cel operacyjny 6.1. Zwiększenie innowacyjności Cel operacyjny 6.3. Rozwój sieci i kooperacji w gospodarce Cel operacyjny 6.10. Poprawa warunków dla rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolnego Cel operacyjny 6.11. Rozwój gospodarki społecznej Cel strategiczny 7. Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia Cel operacyjny 7.3. Promocja przedsiębiorczości i zatrudnialności	<u>Obszar kluczowy - bezrobocie</u> Cele strategiczne i cele operacyjne dla obszaru bezrobocie: 1. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości Cele operacyjne: 1) wspieranie i promowanie pracodawców zwiększających zatrudnienie, 2) wykorzystanie walorów regionu do tworzenia nowych miejsc pracy, 3) stworzenie oferty powiatowej dla potencjalnych inwestorów, 4) promocja samozatrudnienia, 5) współpraca z organizacjami pracodawców.	W ramach celu ogólnego 1, jego celów szczegółowych i przedsięwzięć, gospodarka i przedsiębiorczość będą zintegrowane ze środowiskiem. Dla realizacji celu spodziewane są w trakcie naborów wnioski o pomoc sprzyjające środowisku naturalnemu, odnawialną energią, obsługą ruchu turystycznego,. Znacząca ilość spodziewanych operacji będzie miała charakter innowacyjny.
CEL OGÓLNY 2: . Poprawa atrakcyjności obszaru LSR poprzez wykorzystanie ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, obiektów dziedzictwa kulturowego i historycznego na obszarze LSR do 2023 roku Cele szczegółowe: 2.1: Zwiększenie dostępności do ogólnodostępnej infrastruktury	Cel strategiczny 5. Zwiększenie spójności województwa Cel operacyjny 5.2. Rozwój obszarów wiejskich Cel strategiczny 8. Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa Cel operacyjny 8.4. Promocja zdrowego stylu życia Cel operacyjny 8.10.	<u>Obszar kluczowy - Edukacja</u> Cele operacyjne: 1) poprawa warunków umożliwiających uprawianie sportu i rekreacji, 2) popularyzacja kultury fizycznej w społeczeństwie, 3) organizacja zajęć rekreacyjno – sportowych dla młodzieży.	Inwestycje w rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i zachowanie dziedzictwa lokalnego realizowane w ramach przedsięwzięć przypisanych celowi ogólnemu 2 i celom szczegółowym, wpisują się w cele przekrojowe w zakresie ochrony środowiska i

turystycznej, rekreacyjnej oraz upowszechnienie dostępu do istniejących już obiektów poprzez ich modernizację i doposażenie do roku 2023 2.2: Zwiększenie dostępności i sposobów wykorzystania obiektów dziedzictwa kulturowego i historycznego na obszarze LSR do 2023 roku	Ochrona i utrwalanie dziedzictwa kulturowego		przeciwdziałania zmianom klimatu. Spodziewane są bowiem w ramach naborów wniosków dotyczących ścieżek przyrodniczo-edukacyjnych, punktów widokowych, tablic informacyjnych, krótkich odcinków ścieżek pieszych i rowerowych, Przewiduje się, że część z tych projektów będzie miała charakter innowacyjny.
CEL OGÓLNY 3: Wzmocnienie społeczności lokalnej w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, rozwijające w lokalnych środowiskach inicjatywy oparte na wykorzystaniu zasobów do roku 2023. Cele szczegółowe: 3.1: Wzmocnienie kapitału społecznego obszaru LGD poprzez usprawnienie infrastruktury drogowej w zakresie włączenia społecznego na obszarze LSR do 2023 roku 3.2: Wzmocnienie kapitału społecznego poprzez zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców w tym grup defaworyzowanych do roku 2023 3.3: Realizacja inicjatyw szkoleniowych podnoszących wiedzę i umiejętności mieszkańców do roku 2023	Cel strategiczny 2. Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami Cel operacyjny 2.10. Promocja postaw ekologicznych Cel strategiczny 5. Zwiększenie spójności województwa Cel operacyjny 5.2. Rozwój obszarów wiejskich Cel strategiczny 8. Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa Cel operacyjny 8.5. Wzmacnianie włączenia społecznego Cel operacyjny 8.8. Budowa kapitału społecznego na rzecz społeczeństwa obywatelskiego Cel operacyjny 8.10. Ochrona i utrwalanie dziedzictwa kulturowego	<u>Obszar kluczowy – pomoc społeczna</u> 3. Integracja osób starszych i niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym Cele operacyjne: 1) diagnoza problemów społecznych osób starszych i niepełnosprawnych, 2) rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, władzami lokalnymi i administracją publiczną, 3) podejmowanie inicjatyw do dalszego rozwoju organizacji pozarządowych na terenie powiatu. <u>Obszar kluczowy - Infrastruktura drogowa</u> Cele operacyjne: 1) modernizacja istniejących dróg,	W ramach celu ogólnego 3, celów szczegółowych i jednego z przedsięwzięć przewidziane są inicjatywy szkoleniowe w zakresie ochrony środowiska, zapobiegania zmianom klimatycznym, z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych.
CEL OGÓLNY 4: Wzrost aktywności mieszkańców zmierzająca do poprawy warunków życia oparta na poczuciu identyfikacji z obszarem do roku 2023	Cel strategiczny 5. Zwiększenie spójności województwa Cel operacyjny 5.2. Rozwój obszarów wiejskich	<u>Obszar tematyczny Edukacja</u> 5. Rozwój talentów, zdolności i umiejętności dzieci i młodzieży.	Promocji obszaru LGD poprzez realizację projektu współpracy dotyczyć będzie promocji walorów przyrodniczych i ochrony

Cele szczegółowe: 4.1: Zwiększenie Aktywności mieszkańców poprzez realizację projektów współpracy do roku 2023 4.2: Promocja obszaru LSR z wykorzystaniem potencjału społecznego i zasobów do roku 2023	Cel strategiczny 9. Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem Cel operacyjny 9.2. Budowa wizerunku województwa i jego promocja Cel operacyjny 9.6. Rozwój współpracy terytorialnej	1) tworzenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży uzdolnionej artystycznie w ramach kół zainteresowań Powiatowego Ogniska Pracy Pozaszkolnej 2) organizowanie powiatowych konkursów, przeglądów i festiwali dla utalentowanej młodzieży	dziedzictwa przyrodniczego i historycznego. ma charakter innowacyjny. Nigdy bowiem nie podejmowano tej problematyki w całym obszarze historycznym Krajny w takim zakresie.
---	---	--	---

Niniejszą strategią jest również zgodna z dokumentami strategicznymi wszystkich gmin uczestniczących w procesie tworzenia LSR.

Rozdział 11. MONITORING I EWALUACJA Z PROCEDURĄ EWALUACJI I MONITORINGU

(Niniejszy rozdział wraz z tabelami 23 i 24 stanowi obligatoryjny załącznik do LSR.)

LGD będzie systematycznie monitorować funkcjonowanie LGD i stan realizacji LSR. Monitoring i ewaluacja funkcjonowania będzie prowadzona wewnętrznie (ocena własna, realizowana przez osoby bezpośrednio zaangażowane we wdrażanie LSR), natomiast ewaluację wdrażania LSR prowadzić będą głównie eksperci zewnętrzni. Monitoring prowadzony będzie na bieżąco z kolei ewaluacja realizowana będzie w okresach rocznych, odnosząc się do działań podejmowanych w poszczególnych latach kalendarzowych. Celem tych działań będzie usprawnienie działalności LGD w zakresie wdrażania LSR, wyniki ewaluacji posłużą też do podejmowania decyzji o aktualizacji LSR. Zasady monitorowania i ewaluacji zostały zaakceptowane przez społeczność lokalną w trakcie prowadzonych partycypacyjnych metod konsultacji.

Corocznie sporządzany będzie raport roczny pracy zarządu oraz sprawozdanie z realizacji LSR. Obydwa dokumenty zostaną przedstawione Walnemu Zebraniu Członków oraz na życzenie instytucji wdrażającej

Ewaluacja spełniać będzie następujące kryteria:

- trafności (w jakim stopniu cele LSR odpowiadają potrzebom i priorytetom społeczności lokalnej),
- efektywności (jaki jest stosunek poniesionych nakładów do uzyskanych produktów, rezultatów i oddziaływania)
- skuteczności (do jakiego stopnia cele LSR zdefiniowane na etapie programowania zostały osiągnięte na danym etapie, a przede wszystkim w ramach wyznaczonych kamieni milowych)
- trwałości (jakie jest prawdopodobieństwo, że zmiany w obszarze działania LGD i korzyści z tych zmian będą nadal kontynuowane)
- użyteczności (do jakiego stopnia rezultaty LSR odpowiadają potrzebom grup docelowych)

Ze względu na moment przeprowadzania ewaluacji możemy ją wyróżnić na:

Ex ante - etap ten został zrealizowany podczas konsultacji przygotowujących LSR. Społeczności lokalna brała udział w każdym kluczowym etapie przygotowania Strategii i w znaczący sposób wpłynęła na jej kształt.

Mid-term - w trakcie wdrażania LSR ewaluacji będzie dokonywało Walne Zebranie. Pierwsza nastąpi pod koniec 2018 roku, kolejna w 2021 r. Jeżeli zajdzie konieczność aktualizacji LSR będzie ona wprowadzona w życie zgodnie z procedurami określonymi w LSR.

Ex post – Przeprowadzona w latach 2020 - 2022. Jej celem będzie określenie oddziaływań i długotrwałych skutków wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju oraz przygotowanie wyników badań do systemu LGD w kolejnym okresie programowania

W celu lepszego zobrazowania szczegółów monitoringu i ewaluacji zobrazowano w postaci tabel:

Tabela nr 23: Monitoring w procesie wdrażania LSR

Przedmiot monitorowania	Prowadzący monitoring	Źródła danych	Okres podlegający monitorowaniu	Czas prowadzenia monitoringu	Możliwe metody i sposoby monitorowania	Elementy podlegające monitoringowi	Forma oceny
Jakość pracy pracowników biura oraz organów LGD;	Zarząd LGD	Dokumentacja biura LGD; Opinie: dyrektora biura LGD, Zarządu, Komisji Rewizyjnej, wnioskodawców	Kwartał poprzedzający przeprowadzenie monitoringu	Na bieżąco, nie rzadziej niż co 3 miesiące	Kwerenda dokumentacji biura LGD; Ankieta ewaluacyjna, sonda elektroniczna	Rzetelne i terminowe wykonywanie obowiązków, Przestrzeganie regulaminów LGD; uczestnictwo w posiedzeniach organów LGD Zgodność realizacji LSR z harmonogramem Jakość świadczonych usług	Analiza i ocena danych w postaci notatek
Harmonogram ogłaszania konkursów	Zarząd LGD	Dokumentacja biura LGD	Kwartał poprzedzający przeprowadzenie monitoringu	Na bieżąco, nie rzadziej niż co 3 miesiące	Kwerenda dokumentacji biura LGD	Zgodność terminów ogłaszania konkursów z terminami zapisanymi w harmonogramie	Analiza i ocena danych w postaci notatek
Budżet na realizację LSR	Zarząd LGD	Dokumentacja biura LGD	Kwartał poprzedzający przeprowadzenie monitoringu	Na bieżąco, nie rzadziej niż co 3 miesiące	Kwerenda dokumentacji biura LGD	stopień wykorzystania budżetu (% w stosunku do założonego w planie)	Analiza i ocena danych w postaci notatek
Procedury i kryteria oceny projektów	Zarząd LGD	Dokumentacja biura LGD; Opinie: wnioskodawców; beneficjentów; społeczności lokalnej	Kwartał poprzedzający przeprowadzenie monitoringu	Na bieżąco, nie rzadziej niż co 3 miesiące	Kwerenda dokumentacji biura LGD; Badania opinii wnioskodawców i beneficjentów – ankieta przesyłana	Przestrzeganie procedur i kryteriów oceny projektów	Analiza i ocena danych w postaci notatek

					drogą mailową /CAWI		
Wskaźniki realizacji LSR	Zarząd LGD	Dokumentacja biura LGD; Dane wnioskodawców i beneficjentów	Kwartał poprzedzający przeprowadzenie monitoringu	Na bieżąco, nie rzadziej niż co 3 miesiące	Kwerenda dokumentacji biura LGD; badania ankietowe monitorujące realizację wskaźników realizowanych przez beneficjentów	Stopień realizacji celów LSR (wskaźniki produktu)	Analiza i ocena danych w postaci krótkich notatek

Tabela nr 24: Ewaluacja w procesie wdrażania LSR

Przedmiot ewaluacji	Prowadzący ewaluację / odpowiedzialny	Źródła danych	Czas i okres podlegający ewaluacji	Możliwe metody i sposoby ewaluacji	Elementy podlegające ewaluacji	Forma oceny
Jakość pracy pracowników biura oraz organów LGD	Zarząd LGD	Dokumentacja biura LGD; <u>Opinie:</u> dyrektora biura LGD, Zarządu; Komisji Rewizyjnej, wnioskodawców	<u>Czas pomiaru:</u> I kwartał następujący po ocenianym roku <u>Okres objęty pomiarem:</u> każdy rok	Kwerenda dokumentacji biura LGD, w tym ankiet od wnioskodawców, beneficjentów lub potencjalnych beneficjentów	Rzetelne i terminowe wykonywanie obowiązków Przestrzeganie regulaminów LGD Uczestnictwo w posiedzeniach organów LGD Zgodność realizacji LSR z harmonogramem Jakość świadczonych usług	Raport pisemny z wnioskami i rekomendacjami
Cele LSR, Procedura wyboru wniosków, Kryteria oceny wniosków, Budżet, Harmonogram	Ocena własna Zarządu LGD	Dokumentacja LGD, w tym opinie członków Rady; Ankiety ewaluacyjne potencjalnych beneficjentów, wnioskodawców i beneficjentów	Czas pomiaru: I kwartał następujący po ocenianym roku Okres objęty pomiarem: każdy rok	Kwerenda dokumentacji biura LGD; Badania PAPI, CAWI	Stopień upowszechnienia LSR na obszarze LGD Stopień realizacji poszczególnych celów i wskaźników Przejrzystość i zasadność procedur i kryteriów wyboru Zgodność realizacji z harmonogramem Stopień realizacji budżetu	Analiza dokumentów i wyników badań PAPI, CAWI
Realizacja celów i przedsięwzięć w latach 2016 - 2022	Eksperci zewnętrzni; Ocena własna Zarządu LGD; Biuro LGD	Dokumentacja LGD; Ankieta ewaluacyjna; wnioskodawców i beneficjentów; badanie opinii społeczności lokalnych	Czas pomiaru: I kwartał następujący po ocenianym roku Okres objęty pomiarem: każdy rok	Kwerenda dokumentacji LGD; Badanie CAWI, PAPI; CATI, IDI z pracownikami i organami LGD warsztat refleksyjny	Stopień realizacji LSR Zgodność realizacji celów z LSR Procedura i kryteria oceny wniosków; Osiąganie założonych wskaźników - w przypadku kamieni milowych i budżetu	Analiza dokumentów i wyników badań Raport w formie pisemnej z wnioskami i rekomendacjami W przypadku kamieni milowych: raport cząstkowy

					okresami badawczymi są 2018 i 2021 Badanie satysfakcji z doradztwa LGD Badanie opinii społeczności lokalnej o realizacji LSR	
Realizacja LSR	Eksperti zewnętrzeni	Dokumentacja LGD; Wywiady z beneficjentami;	Czas pomiaru: I kwartał następujący po	Kwerenda dokumentacji LGD; Badanie CAWI,	Stopień realizacji LSR 2014-2020 Osiągnięte wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania	Raport końcowy na podstawie analizy dokumentów i wyników
		Badania opinii społecznej	zakończeniu realizacji LSR Okres objęty pomiarem: Cały okres realizacji LSR	CAPİ; CATI; PAPI; Ankieta audytoryjna w czasie spotkań okazjonalnych		badan prowadzonych wieloma metodami Pisemny raport z ocenami całego procesu wdrażania LSR, osiągniętych rezultatów; poczucia satysfakcji; oddziaływania zrealizowanych projektów na rozwój obszaru LGD

Rozdział 12. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Program PROW na lata 2014-2020 został poddany prognozie oddziaływania na środowisko, wyniki analizy wykazały silny pozytywny wpływ na wszystkie rodzaje oddziaływań na ludzi i jednocześnie brak jakiegokolwiek wpływu na takie elementy środowiska jak różnorodność biologiczna, powierzchnia ziemi, krajobraz i klimat.

Lokalna Strategia Rozwoju wpisuje się w cel szczegółowy 6B „wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich” w ramach priorytetu 6 „wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich”. Cele ogólne LSR skupiają się na działaniach prospołecznych oraz na aktywizacji mieszkańców obszaru do podejmowania i rozwijania działalności gospodarczej. Działalność ta skupiać się będzie na mikro i małych przedsiębiorstwach których ingerencja w środowisko naturalne jest niewielka. Analiza SWOT obszaru LSR wskazuje konieczność korzystania z zasobów lokalnych i ich wykorzystanie jest premiowane w kryteriach wyboru.

Spółeczność lokalna obszaru LSR wskazuje, że to środowisko naturalne jest czynnikiem który może spowodować rozwój tego obszaru pod względem turystycznym. Dlatego też ważny jest zrównoważony rozwój i przeciwdziałanie pogorszenia stanu środowiska. LSR promuje w swoich operacjach działania pro klimatyczne.

LSR dopuszcza inwestycje na obszarach NATURA 2000 jeśli będą one związane z ekoturystyką i zielonymi miejscami pracy W ramach celu trzeciego realizowane premiowane operacje z zakresu promowania postaw pro środowiskowych i pro klimatycznych.

Mając na uwadze powyższą analizę, a także interpretację Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska zawartą w piśmie do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 października 2014 r. o znaku DOOŚsoos.070.454.2014.JP, należy stwierdzić, iż realizacja LSR nie powoduje powstania ryzyka wystąpienia znaczącego oddziaływania na środowisko. W związku z powyższym w oparciu o art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008 Nr 199 poz. 1227 z późn. zm.) stwierdza się brak wymogu przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Lokalnej Strategii Rozwoju.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami jeżeli operacja realizowana w ramach LSR będzie wymagała przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, wnioskodawca będzie zobowiązany do jej przeprowadzenia.

WYKAZ WYKORZYSTANEJ LITERATURY

1. „Poradnik dla LGD w zakresie opracowania LSR na lata 2014-2020” – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, Warszawa 2015r.
2. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności
3. Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego powiatu złotowskiego na lata 2015 – 2020.
4. „Województwo Wielkopolskie: podregiony, powiaty, gminy” - Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2014 r.
5. „Budowa kapitału społecznego do wykorzystania w procesie zarządzania rozwojem kierowanym przez lokalną społeczność” - Publikacja opracowana przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, sygnowana przez MRiRW, współfinansowana w ramach Pomocy Technicznej, PROW 2007-2013, Warszawa maj 2015 r.
6. „Turystyka w Województwie wielkopolski w 2013 roku, Urząd Statystyczny w Poznaniu, maj 2014
7. „Podręcznik tworzenia systemów i ewaluacji wskaźników w lokalnych strategiach rozwoju”, sygnowany przez MRiRW, Warszawa 2010 r.
8. „Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 - Wielkopolska 2020”- Zarząd Województwa Wielkopolskiego, Poznań grudzień 2012 r.
9. „Biuletyn Informacyjny za grudzień 2014 r.”- Powiatowy Urząd Pracy w Pile, Piła styczeń 2015

**PROCEDURA AKTUALIZACJI LSR
LGD KRAJNA ŻŁOTOWSKA**

§1

Procedura określa sposób aktualizacji LSR, zasady związane z opracowywaniem zmian oraz tryb przyjmowania zmian w Lokalnej Strategii Rozwoju Krajna Żłotowska

§2

Aktualizacji LSR podlega ta część strategii która może ulec zmianie w związku ze zmieniającym się otoczeniem, przepisami prawa lub też ta na którą LGD może mieć wpływ.

§3

Aktualizacja LSR może wynikać z następujących przyczyn:

1. zmiana obowiązujących przepisów regulujących zagadnienia objęte LSR,
2. zmiana dokumentów programowych lub rozporządzeń dotyczących zagadnień objętych LSR,
3. uwag zgłoszonych przez Instytucję Wdrażającą, uwag zgłoszonych przez kontrolę,
4. wniosków wynikających z praktycznego stosowania LSR i przeprowadzonego monitoringu i ewaluacji LSR,
5. wniosków członków LGD o zmianę.

§4

Wszyscy członkowie LGD, mieszkańcy obszaru LSR oraz wszystkie podmioty działające na obszarze LSR, mogą zgłaszać uwagi, propozycje aktualizacji do LSR

§5

Biuro LGD rejestruje pisemnie bądź elektronicznie zgłaszane uwagi do Strategii oraz propozycje zmian i odpowiada za przygotowanie informacji dla Zarządu LGD.

§6

Informacja o złożonych wnioskach dotyczących zmian przekazywana jest nie rzadziej niż raz do roku.

§7

Zarząd podejmuje decyzję o przystąpieniu do zmiany LSR i powołuje Zespół ds. aktualizacji LSR,

§8

Zespół ds. aktualizacji LSR odpowiada za przeprowadzenie konsultacji społecznych proponowanych zmian. Minimalne wymogi dotyczące odbywanych konsultacji obejmują następujące elementy:

1. informacja o konsultacjach społecznych proponowanych zmian LSR zostaje upubliczniona co najmniej na stronie internetowej LGD,
2. w trakcie konsultacji stosuje się co najmniej trzy partycypacyjne metody angażujące społeczność lokalną,
3. konsultacje są przeprowadzone wśród przedstawicieli wszystkich sektorów,
4. dokonana zostaje analiza przyjęcia bądź odrzucenia wniosków z konsultacji.

§9

Zespół ds. aktualizacji LSR przygotowuje aktualizację LSR,

§10

Dokument aktualizujący po zatwierdzeniu przez Walne Zebranie Członków LGD wraz z uzasadnieniem zmian jest przekazywany do Instytucji Wdrażającej celem uzgodnienia. Zgodnie z postanowieniami umowy o warunkach i sposobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, do ważności wprowadzonych zmian wymagane jest pozytywne uzgodnienie lub zmiana postanowień umowy.

§11

Wprowadzone w LSR zmiany obowiązują po pozytywnym uzgodnieniu lub zmianie postanowień umowy z Instytucją Wdrażającą przy zastrzeżeniu, iż nie jest możliwa aktualizacja LSR w trakcie trwania naboru wniosków, tj. po ogłoszeniu naboru wniosków, która skutkuje nierównym traktowaniem Wnioskodawców, chyba, że konieczność aktualizacji wynika z przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

Załącznik nr 2 do LSR: Plan Działania

Cel ogólny	Lata	2016 - 2018			2019 - 2021			2022 - 2023			RAZEM 2016 - 2023		Program	Podziałanie / zakres Programu
	Nazwa wskaźnika	Wartość z jednostka	% realizacji wskaźnika	Planowane operacje (EURO)	Wartość z jednostka	% realizacji wskaźnika	Planowane operacje (EURO)	Wartość z jednostka	% realizacji wskaźnika	Planowane operacje (EURO)	Razem wartość wskaźników	Razem planowane wsparcie (EURO)		
Cel szczegółowy 1.1 Zwiększenie aktywności gospodarczej mieszkańców zamieszkujących obszar LSR Krajna Złotowska do 2023 roku													PROW	
Przedsięwzięcie 1.1.1	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	10 szt.	20,41%	138 673,89 €	21 szt.	63,27%	286 457,95 €	9	100,00%	122 762,13 €	40 szt.	547 893,97€	PROW	Realizacja LSR
	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa dodatkowe	0,00	0,00%	0,00 €	0,00	0,00%	0,00 €	9	100,00%	147 000,00 €	9	147 000,00 €		
	Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje*	1 szt.	6,25%	0,00 €	15 szt.	100,00%	0,00 €	0	100%	0,00 €	16 szt.	0,00 €		
	Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje dodatkowe*	0	0,00%	0,00 €	0	0,00%	0,00 €	4	100%	0,00 €	4	0,00 €		
Przedsięwzięcie 1.1.2	Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	6 szt.	40%	129 957,95 €	1 szt.	46,67%	76 182,47 €	8	100,00%	422 687,40 €	15 szt.	628 827,82 €		

	Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje*	5 szt.	71,43%	0,00 €	1 szt.	85,71%	0,00 €	1	100,00%	0,00 €	7 szt.	0,00 €		
	Liczba nowych miejsc noclegowych*	0 szt.	0%	0,00 €	41 szt.	100%	0,00 €	0	100%	0,00 €	41 szt.	0,00 €		
Razem cel szczegółowy 1.1				268 631,84 €			362 640,42 €			692 449,53 €		1 323 721,79 €		
Cel szczegółowy 1.2 Poprawa poziomu wykorzystania infrastruktury lokalnej służącej aktywności gospodarczej podmiotów i mieszkańców zamieszkujących obszar LSR Krajna Złotowska do 2023 roku													PROW	
Przedsięwzięcie 1.2.1	Liczba nowych inkubatorów (centrów) przetwórstwa lokalnego	0 szt.	0%	0,00 €	0 szt.	0%	0,00 €	0 szt.	0%	0,00 €	0 szt.	0,00 €	PROW	Realizacja LSR
	Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje*	0 szt.	0%	0,00 €	0 szt.	0%	0,00 €	0 szt.	0%	0,00 €	0 szt.	0,00 €		
Przedsięwzięcie 1.2.2	Liczba sieci w zakresie krótkich łańcuchów żywnościowych lub rynków lokalnych które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR*	0 szt.	0%	0,00 €	0	0%	0,00 €	0 szt.	0%	0,00 €	0	0,00 €		
	Liczba sieci w zakresie usług turystycznych, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR*	0 szt.	0%	0,00 €	0	0%	0,00 €	0 szt.	0%	0,00 €	0	0,00 €		
Razem cel szczegółowy 1.2				0,00 €			0,00 €			0,00 €		0,00 €		

Aktywizacja w ramach celu ogólnego 1	Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	60 szt.	20,69%	–	200 szt.	90%	–	30 szt.	100,00%	–	290 szt.	–	PROW	Aktywizacja
	Liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z mieszkańcami	6 szt.	42,86%	–	6 szt.	85,71%	–	2 szt.	100,00%	–	14 szt.	–		
Razem cel ogólny 1				268 631,84 €			362 640,42 €			692 449,53 €		1 323 721,79 €		
Cel szczegółowy 2.1. Zwiększenie dostępności do ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej oraz upowszechnienie dostępu do istniejących już obiektów poprzez ich modernizację i doposażenie do 2023 roku													PROW	
Przedsięwzięcie 2.1.1	Liczba nowych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	21 szt.	36,21%	269 899,93 €	24	77,59%	396 655,20 €	11	100%	361 596,42 €	56 szt.	1 028 151,55 €	PROW	Realizacja LSR
	Liczba przebudowanych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	0	0%	0,00 €	1	100%	25 000,00 €	0	100%	0,00 €	1	25 000,00 €	PROW	Realizacja LSR
Razem cel szczegółowy 2.1				269 899,93 €			421 655,20 €			361 596,42 €		1 053 151,55 €		
Cel szczegółowy 2.2 Zwiększenie dostępności i sposobów wykorzystania obiektów i instytucji w zakresie dziedzictwa lokalnego na obszarze LSR do 2023 roku													PROW	
Przedsięwzięcie 2.2.1	Liczba zabytków poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim	2 szt.	40%	30 040,87 €	3 szt.	100%	58 848,91 €	0	100%	0,00 €	5 szt.	88 889,78 €	PROW	Realizacja LSR

Przedsięwzięcie 2.2.2	Liczba zrealizowanych operacji obejmujących wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa lokalnego	2 szt.	40,00%	30 825,62 €	3 szt.	100,00%	12 504,24 €	0	100%	0,00 €	5 szt.	43 329,86 €	PROW	Realizacja LSR
	Liczba podmiotów wspartych w ramach operacji obejmujących wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa lokalnego*	2 szt.	40%	0,00 €	3 szt.	100%	0,00 €	0	100%	0,00 €	5 szt.	0,00 €		
Razem cel szczegółowy 2.2				60 866,49 €			71 353,15 €			0,00 €		132 219,64 €		
Aktywizacja w ramach celu ogólnego 2	Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	30 szt.	50,00%	–	20 szt.	83,33%	–	10 szt.	100,00%	–	60 szt.	–	PROW	Aktywizacja
	Liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z mieszkańcami	6 szt.	42,86%	–	6 szt.	85,71%	–	2 szt.	100,00%	–	14 szt.	–		
Razem cel ogólny 2				330 766,42 €			493 008,35 €			361 596,42 €		1 185 371,19 €		

Cel szczegółowy 3.1 Wzmocnienie kapitału społecznego obszaru LSR poprzez usprawnienie infrastruktury drogowej w zakresie włączenia społecznego na obszarze LSR do 2023 roku													PROW	
Przedsięwzięcie 3.1.1	Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg	1 km	100%	87 106,03 €	0	100%	0,00 €	0	100%	0,00 €	1 km	87 106,03 €	PROW	Realizacja LSR
Razem cel szczegółowy 3.1				87 106,03 €			0,00 €			0,00 €		87 106,03 €		
Cel szczegółowy 3.2 Wzmocnienie kapitału społecznego poprzez zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców, w tym grup defaworyzowanych na obszarze LSR do 2023 roku													PROW	
Przedsięwzięcie 3.2.1	liczba wydarzeń	0 szt.	0,00%	0,00 €	8 szt.	100,00%	44 994,39 €	0	100,00%	0,00 €	8 szt.	44 994,39 €	PROW	Realizacja LSR
	Liczba podmiotów lokalnych, które otrzymały wsparcie na realizację inicjatywy lokalnej*	0 szt.	0,00%	0,00 €	20 szt.	100,00%	0,00 €	0 szt.	100,00%	0,00 €	20 szt.	0,00 €		
	Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje*	0 szt.	0,00%	0,00 €	4 szt.	100,00%	0,00 €	0 szt.	100,00%	0,00 €	4 szt.	0,00 €		
Przedsięwzięcie 3.2.2	Liczba opracowanych koncepcji Smart Village	0 szt.	0,00%	0,00 €	0 szt.	0,00%	0,00 €	8 szt.	100,00%	8000,00 €	8 szt.	8000,00 €		
Razem cel szczegółowy 3.2				0,00 €			44 994,39 €			8 000 €		52994,39 €		
Cel szczegółowy 3.3 Realizacja inicjatyw szkoleniowych podnoszących wiedzę i umiejętności mieszkańców do roku 2023													PROW	
Przedsięwzięcie 3.3.1	Liczba szkoleń	0 szt.	0,00%	0,00 €	4 szt.	100,00%	9 634,42 €	0	100%	0,00 €	4 szt.	9 634,42 €	PROW	Realizacja LSR

	Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje*	0 szt.	0%	0,00 €	1 szt.	100%	0,00 €	0 szt.	100%	0,00 €	1 szt.	0,00 €		
Razem cel szczegółowy 3.3				0,00 €			9 634,42 €			0,00 €		9 634,42 €		
Aktywizacja w ramach celu ogólnego 3	Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	30 szt.	33,33%	–	40 szt.	77,77%	–	20 szt.	100,00%	–	90 szt.	–	PROW	Aktywizacja
	Liczba spotkań informacyjno- konsultacyjnych LGD z mieszkańcami	6 szt.	66,67%	–	2 szt.	88,88%	–	1 szt.	100,00%	–	9 szt.	–		
Razem cel ogólny 3				87 106,03 €			54 628,81 €			8 000,00 €		149 734,84 €		
Cel szczegółowy 4.1. Zwiększenie aktywności mieszkańców poprzez realizację projektów współpracy do 2023 roku													PROW	
Przedsięwzięcie 4.1.1	Liczba zrealizowanych projektów współpracy.	0 szt.	0,00%	0,00 €	2	28,57%	35 302,28 €	5	100%	189 697,7 2 €	7 szt.	225 000,00 €	PROW	Projekty współpracy
	Liczba przeprowadzonych wydarzeń promocyjnych*	1 szt.	33,33%	0,00 €	2 szt.	100,00%	0,00 €	0	100%	0,00 €	3 szt.	0,00 €		
	Liczba programów edukacyjnych związanych z dziedzictwem kulturalnym i historycznym Krajny*	1 szt.	33,33%	0,00 €	2 szt.	100,00%	0,00 €	0	100%	0,00 €	3 szt.	0,00 €		

Razem cel szczegółowy 4.1				0,00 €			35 302,28 €			189 697,72 €		225 000,00 €		
Cel szczegółowy 4.2. Promocja obszaru LSR z wykorzystaniem potencjału społecznego i zasobów do 2023 roku													PROW	
Przedsięwzięcie 4.2.1	Liczba przeprowadzonych kampanii promocyjnych	1 szt.	100%	11 172,18 €	0	100%	0,00 €	0 szt.	100%	0,00 €	1 szt.	11 172,18 €	PROW	Realizacja LSR
	Liczba publikacji promujących obszar LSR w tym serwisów internetowych*	1 szt.	100%	0,00 €	0	100%	0,00 €	0 szt.	100%	0,00 €	1 szt.	0,00 €		
Razem cel szczegółowy 4.2				11 172,18 €			0,00 €			0,00 €		11 172,18 €		
Razem cel ogólny 4				11 172,18 €			35 302,28 €			189 697,72 €		236 172,18 €		
Koszty bieżące i aktywizacja		-	27,31%	153 750,00 €	-	72,84%	256 250,00 €	-	100,00%	152 900,00 €	-	562 900,00 €	PROW	K. bieżące i aktywizacja
Razem koszty bieżące i aktywizacja				153 750,00 €			256 250,00 €			152 900,00 €		562 900,00 €		
Razem LSR				851 426,47 €			1 201 829,86 €			1 404 643,67 €		3 457 900,00 €	0,00 €	0,00 €
Razem planowane wsparcie na przedsięwzięcia dedykowane tworzeniu i utrzymaniu miejsc pracy w ramach poddziałania Realizacja LSR PROW										1 323 721,79 €	50 % budżetu poddziałania Realizacja LSR			

Wysokość wsparcia finansowego w ramach poszczególnych zakresów wsparcia

Zakres wsparcia	Wsparcie finansowe (EURO)		
	PROW		RAZEM
		w tym: EFRROW	
Realizacja LSR (art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013)	2 670 000	x	2 670 000
Współpraca (art. 35 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013)	225 000	x	225 000
Koszty bieżące (art. 35 ust. 1 lit. d rozporządzenia nr 1303/2013)	460 400	292 952,52	460 400
Aktywizacja (art. 35 ust. 1 lit. e rozporządzenia nr 1303/2013)	102 500	65 220,75	102.500
RAZEM	3 457 900	358.173.27	3 457 900

Plan finansowy w zakresie poddziałania 19.2 PROW 2014 – 2020

	Wkład EFRROW (EURO)	Budżet państwa (EURO)	Wkład własny będący wkładem krajowych środków publicznych (EURO)	RAZEM (EURO)
Beneficjenci inni niż jednostki sektora finansów publicznych	842 284,17	481 437,62	–	1 323 721,79
Beneficjenci będący jednostkami sektora finansów publicznych	856 636,83	–	489 641,38	1 346 278,21
RAZEM	1 698 921	481 437,62	489 641,38	2 670 000

Załącznik nr 4 do LSR: Plan komunikacji

Tabela przedstawia działania komunikacyjne, odpowiadające im środki przekazu, grupy docelowe, zakładane wskaźniki a także odniesienie do informacji zwrotnej dotyczącej efektywności zastosowanych narzędzi.

Terminy	Cel komunikacji	Nazwa działania komunikacyjnego	Adresaci działania komunikacyjnego (grupy docelowe)	Narzędzia i środki przekazu	Budżet w zł	Zakładane wskaźniki	Badanie efektywności działań komunikacyjnych
I połowa 2016	Poinformowanie potencjalnych beneficjentów o LGD i LSR, celach i zasadach przyznawania dofinansowania oraz stosowanych procedurach	Kampania informacyjna LGD o głównych założeniach LSR	Potencjalni wnioskodawcy i ich otoczenie: mieszkańcy, przedsiębiorcy, władze publiczne, rolnicy, organizacje pozarządowe, grupy defaworyzowane	Artykuły w prasie lokalnej	1000	Minimum 2 artykuły	Informacja zwrotna w drodze ankiety internetowej, ankiety w instytucjach publicznych, monitoring oglądalności mediów lokalnych
				Informacja na stronie www LGD, na stronach gmin i powiatu wchodzących w skład LGD a także na portalach społecznościowych	0	Minimum 9 informacji	
				Rozsyłanie informacji pocztą elektroniczną (newsletter LGD)	0	Minimum 1 newsletter, min. 100 adresatów	
				Ogłoszenia w siedzibach instytucji publicznych (GOPS-y, urzędy gmin, ośrodki kultury itp.)	1000	Minimum 10 lokalizacji	
II połowa 2016	Poinformowanie potencjalnych wnioskodawców o głównych zasadach interpretacji poszczególnych kryteriów oceny używanych przez Radę LGD (zwłaszcza kryteriów jakościowych)	Kampania informacyjna nt. zasad wyboru i oceny operacji	Wszyscy potencjalni wnioskodawcy	Rozsyłanie informacji pocztą elektroniczną (newsletter LGD)	0	Minimum 1 newsletter, min. 100 adresatów	Informacja zwrotna w drodze ankiety wypełnianej po spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych
				Informacja na stronie www LGD a także na portalach społecznościowych	0	Minimum 2 informacje	
				Spotkania informacyjno-konsultacyjne LGD z mieszkańcami	500	Minimum 1 spotkanie	

II połowa 2016 do końca realizacji LSR	Wspieranie beneficjentów LSR w realizacji projektów.	Informowanie na temat warunków i sposobów realizacji i rozliczania projektów	Beneficjenci oraz wnioskodawcy	Doradztwo indywidualne/doradztwo online	0	Minimum 500 godzin doradztwa, minimum 450 podmiotów, którym udzielono doradztwa	Informacja zwrotna w drodze ankiety wypełnianej po doradztwie indywidualnym
Przed każdym naborem do końca realizacji LSR – zgodnie z planem działania	Poinformowanie potencjalnych beneficjentów o naborach i możliwości realizacji operacji – w ramach wszystkich celów LSR	Kampania informacyjna LGD w zakresie naborów wniosków	Potencjalni wnioskodawcy i ich otoczenie: mieszkańcy, przedsiębiorcy, władze publiczne, rolnicy, organizacje pozarządowe, grupy defaworyzowane	Artykuły w prasie lokalnej	1000	Minimum 2 artykuły	Informacja zwrotna w drodze ankiety wypełnianej po spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych, ankieta internetowa. Informacja zwrotna dotycząca ilości złożonych wniosków o dofinansowanie na poszczególne przedsięwzięcia oraz ilości udzielonego doradztwa.
				Ogłoszenia o naborach	8000	Minimum 1 ogłoszenie w ramach każdego naboru w prasie o zasięgu obejmującym obszar LSR	
				Informacja na stronie www LGD, na stronach gmin i powiatu wchodzących w skład LGD a także na portalach społecznościowych	0	Minimum 2 informacje w ramach każdego naboru	
				Rozsyłanie informacji pocztą elektroniczną (newsletter LGD)	0	Minimum 1 newsletter, min. 100 adresatów - w ramach każdego naboru	
				Ogłoszenia w siedzibach instytucji publicznych (GOPS-y, urzędy gmin, ośrodki kultury itp.)	1700	Minimum 5 lokalizacji – w ramach każdego naboru	
				Spotkania informacyjno-konsultacyjne LGD z mieszkańcami	6000	Minimum 8 spotkań w 1. roku naborów; Minimum 1 spotkanie – w ramach każdego naboru w pozostałych latach	

I połowa 2018, I połowa 2020	Informowanie mieszkańców o wydarzeniach realizowanych w ramach aktywizacji obszarów wiejskich	Kampania informacyjna dotycząca działalności LGD na rzecz mieszkańców	Mieszkańcy obszaru LSR, w tym przede wszystkim grupy defaworyzowane	Artykuły w prasie lokalnej	1000	Minimum 2 artykuły	Informacja zwrotna dotycząca liczby uczestników wydarzeń realizowanych przez LGD oraz w drodze ankiety internetowej
				Informacja na stronie www LGD, a także na portalach społecznościowych	0	Minimum 2 artykuły	
				Rozsyłanie informacji pocztą elektroniczną (newsletter LGD)	0	Minimum 1 newsletter, min. 100 adresatów	
				Spotkania informacyjno-konsultacyjne LGD z mieszkańcami	1000	Minimum 1 spotkanie	
				Zaproszenia na wydarzenia, np. konkursy realizowane przez LGD	800	Minimum 1 akcja dystrybucyjna zaproszeń	
2019 i w II połowie 2023	Zapewnianie szerokiej akceptacji społecznej dla wdrażania LSR oraz upowszechnienie osiągniętych rezultatów	Prezentacja zrealizowanych operacji	Mieszkańcy obszaru LSR, władze publiczne, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy	Rozsyłanie informacji pocztą elektroniczną (newsletter LGD)	0	Minimum 1 newsletter, min. 100 adresatów	Informacja zwrotna dotycząca liczby uczestników do których dotarła informacja w drodze ankiety internetowej
				Informacja na stronie www LGD, a także na portalach społecznościowych	0	Minimum 2 artykuły	
				Publikacja na temat dobrych praktyk projektowych	5000	Minimum 1 publikacja	
				Konferencja LGD	5000	Minimum 1 konferencja upowszechniająca dobre praktyki	

II połowa 2023	Poinformowanie mieszkańców o efektach realizacji LSR w całym okresie	Kampania informacyjna LGD o głównych efektach LSR	Mieszkańcy obszaru LSR, władze publiczne, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy	Rozsyłanie informacji pocztą elektroniczną (newsletter LGD)	0	Minimum 1 newsletter, min. 100 adresatów	Informacja zwrotna dotycząca liczby uczestników konferencji oraz w drodze ankiety internetowej
				Artykuły w prasie lokalnej	1000	Minimum 2 artykuły	
				Informacja na stronie www LGD, na stronach gmin i powiatu wchodzących w skład LGD a także na portalach społecznościowych	0	Minimum 6 artykułów	
				Publikacja na temat efektów LSR	5000	1 publikacja	
				Zaproszenia na konferencję	1000	Minimum 1 akcja dystrybucyjna zaproszeń	
				Ogłoszenia o konferencji	1000	Minimum 1 ogłoszenie o konferencji podsumowującej efekty LSR	
				Konferencja podsumowująca efekty LSR	7000	1 konferencja podsumowująca efekty LSR	
				Całkowity budżet przewidziany na działania komunikacyjne w okresie realizacji LSR			

*Kwota nie obejmuje kosztów wykonywania podstawowych obowiązków służbowych przez pracowników Biura LGD (np. prowadzenie spotkań informacyjnych), nie obejmuje także kosztów bieżących związanych z utrzymaniem i funkcjonowaniem niektórych narzędzi komunikacji, np. utrzymaniem strony www